

STAN SANITARNY

POWIATU OSTROWIECKIEGO

SZCZEPIENIA GHP
Bezpieczeństwo Żywności
i Żywności KAPIELISKO hacp
EDUKACJA WODA
suplementy diety OSWIATA
kontrola
Promocja
ZDROWIA RASFF
bhp pobór
prób GMP
Higiena Pracy
POWIETRZE
SEPIŚ higiena
ŚRODOWISKA
Nadzór Grypa
Zapobiegawczy

Grypa COVID-19
HIGIENA PRACY
SZCZEPIENIA
suplementy diety
sepis BHP
Promocja
Zdrowia GHP
OSWIATA ŻYWIENIE
GMP RASFF
laboratorium
czystość HALAS
WODA
Bezpieczeństwo Żywności
i Żywności POBÓR prób
NADZÓR
ZAPOBIEGAWCZY
Higiena epidemiologia
kontrola

GHP Promocja
HALAS
epidemiologia
SZCZEPIENIA
laboratorium
pestycydy
kontrola
CZYSTOŚĆ
SEPIŚ bhp
GMP WODA
kapielisko
BADANIA EDUKACJA
hacp
HIGIENA
ŚRODOWISKA
COVID-19 ŚRODOWISKA
Żywność powłoka Higiena Pracy
RASFF OSWIATA GRYPA
suplementy DIETY

HACCP NADZÓR
ZAPOBIEGAWCZY
CHOROBA CZYSTOŚĆ WODA
ZAWODOWA EPIDEMIOLOGIA
pestycydy
promocja
ZDROWIA
kapielisko SZCZEPIENIA
BADANIA HIGIENA
COVID-19 ŚRODOWISKA
suplementy DIETY
ŻYWIENIE
RASFF
Bezpieczeństwo Żywności OSWIATA
i Żywności POBÓR prób higiena pracy
SEPIŚ KONTROLA

2023

**Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

***STAN
SANITARNY
powiatu ostrowieckiego
2023***

**Stan sanitarny powiatu ostrowieckiego w 2023 r. opracowano w Powiatowej Stacji
Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim pod kierunkiem:
Wioletty Adamczyk-Nowak – Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego**

przez: Pracowników komórek organizacyjnych PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością przedstawiam Państwu raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu ostrowieckiego w 2023 r. poświęcony w całości zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.) problematyce realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego polegającej na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wykonuje zadania należące do właściwości Państwowej Inspekcji Sanitarnej przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim będącej podmiotem leczniczym, finansowanym z budżetu państwa.

Realizacja zadań na rzecz ochrony zdrowia publicznego miała charakter stały i długoterminowy i była prowadzona zgodnie z kompetencjami i zadaniami określonymi w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz aktach wykonawczych poprzez dążenie do osiągania pożądaných norm zdrowotnych, identyfikację i szacowanie skali zagrożeń, inicjowanie i organizowanie skoordynowanego nadzoru i kontroli zapobiegania zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym, zachowanie i umacnianie zdrowia społeczeństwa poprzez kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań.

Głównym celem działań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim było monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu ostrowieckiego oraz podejmowanie działań wynikających z potrzeb bieżącej sytuacji epidemiologicznej.

Prowadzenie systematycznych kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwiło monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu ostrowieckiego oraz zapewniło podejmowanie skutecznych działań w odpowiedzi na pojawiające się zagrożenia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Raport zawiera ocenę warunków zdrowotnych we wszystkich obszarach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Przedstawiona w dokumencie analiza z prowadzonej działalności zawiera opis danych pozyskiwanych regularnie w ramach statystyki publicznej jak również zjawisk obserwowanych dotyczących m.in. aktualnych zagrożeń związanych z ochroną zdrowia.

Publikacja stanowi kompendium wiedzy na temat zadań i roli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym wszelkich ustawowo i właściwych rzeczowo działań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu, podniesienia świadomości społecznej dotyczącej promowania zdrowego trybu życia oraz zrozumienia wagi zagadnień sanitarnych i epidemiologicznych.

Mam nadzieję, że raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu ostrowieckiego przysłuży się instytucjom publicznym, jednostkom samorządu terytorialnego, a także innym, zainteresowanym podmiotom w realizacji działań podejmowanych w obszarze zdrowia publicznego.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. realizuje swoje zadania zgodnie z opracowaną i wdrożoną Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych celem przetwarzania

danych osobowych zgodnie z przepisami obowiązującego prawa oraz ich ochrony przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego informuję, że pełny tekst raportu oraz aktualności na temat działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski> oraz naszym profilu w mediach społecznościowych.

*Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Ostrowcu Św.*

Wioletta Adamczyk – Nowak

1.	WSTĘP	7
2.	Ocena zagrożenia epidemiologicznego	17
2.1.	<i>Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych jednostek chorobowych</i> -----	20
2.2.	<i>Zachorowania na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego</i> -----	23
2.3.	<i>WNIOSKI</i> -----	24
2.4.	<i>Realizacja programu szczepień ochronnych</i> -----	25
3.	Jakość wody do spożycia	31
3.1.	<i>Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę</i> -----	31
3.2.	<i>Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek Legionella sp.</i> -----	33
3.3.	<i>WNIOSKI</i> -----	34
4.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	39
4.1.	<i>Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko</i> -----	41
4.2.	<i>Ocena oddziaływania na środowisko</i> -----	42
4.3.	<i>Uzgodnianie dokumentacji projektowej</i> -----	43
4.4.	<i>Kontrole obiektów (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji inwestycji, uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych)</i> -----	44
4.5.	<i>WNIOSKI</i> -----	45
5.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk	49
5.1.	<i>Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń</i> -----	49
5.2.	<i>Inne działania</i> -----	54
5.3.	<i>WNIOSKI</i> -----	54
6.	Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	57
6.1.	<i>Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego</i> -----	57
6.2.	<i>Ogólna ocena podmiotów leczniczych</i> -----	58
6.3.	<i>Podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne</i> -----	61
6.4.	<i>Praktyki zawodowe</i> -----	62
6.5.	<i>Dezynfekcja i sterylizacja</i> -----	63
6.6.	<i>Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi</i> -----	64
6.7.	<i>Stosowanie środków ochrony indywidualnej/postępowanie z bielizną</i> -----	65
6.8.	<i>Aparatura i sprzęt medyczny, wyroby medyczne</i> -----	65
6.9.	<i>WNIOSKI</i> -----	65
7.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	69
7.1.	<i>Zakres kontroli warunków pracy</i> -----	69
7.2.	<i>Postępowanie administracyjno-egzekucyjne</i> -----	70
7.3.	<i>Nadzór nad warunkami pracy</i> -----	71
7.4.	<i>Nadzór w warunkach przekroczeń Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń oraz Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń</i> -----	71
7.5.	<i>Nadzór nad produktami biobójczymi</i> -----	74
7.6.	<i>Substancje chemiczne i ich mieszaniny</i> -----	74
7.7.	<i>Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi</i> -----	75
7.8.	<i>Występowanie czynników biologicznych w środowisku pracy</i> -----	76
7.9.	<i>Nadzór nad produktami kosmetycznymi</i> -----	76
7.10.	<i>Działalność z zakresie zmniejszenia zagrożenia zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych</i> -----	77
7.11.	<i>Choroby zawodowe</i> -----	79
7.12.	<i>Inne działania</i> -----	79
7.13.	<i>WNIOSKI</i> -----	81
8.	Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży	85
8.1.	<i>Stan sanitarno-techniczny placówek</i> -----	86
8.2.	<i>Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach</i> -----	90
8.3.	<i>Warunki pracy ucznia</i> -----	92

8.4.	Warunki wypoczynku i rekreacji-----	99
8.5.	Inne działania-----	101
8.6.	WNIOSKI-----	102
9.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	105
9.1.	Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego-----	105
9.2.	Ogólna ocena obiektów żywnościowo-żywnościowych-----	106
9.3.	Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów-----	108
9.4.	Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością -----	111
9.5.	Znakowanie środków spożywczych -----	113
9.6.	Nadzór nad obrotem grzybami wprowadzanymi do obrotu-----	113
9.7.	System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF) -----	114
9.8.	Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi w witaminami i składnikami mineralnymi -----	115
9.9.	Ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętych żywienia zbiorowego typu zamkniętego -----	115
9.10.	Działania podejmowane w ramach interwencji konsumentów -----	117
9.11.	Pozostałe działania podejmowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia -----	118
10.	Promocja zdrowia i oświata zdrowotna	123
10.1.	Programy edukacyjne -----	123
10.2.	Interwencje nieprogramowe-----	129
10.3.	Inne przedsięwzięcia w ramach profilaktyki i promocji zdrowia -----	135
10.4.	WNIOSKI-----	146
11.	Podsumowanie.....	147
12.	Spis tabel.....	154
13.	Spis wykresów	155
14.	Spis zdjęć.....	156

1. WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Podstawowym aktem prawnym regulującym jej działalność jest Ustawa z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.).

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także

prowadząc działalność oświatowo-zdrowotną. W ten sposób wpływają na wiele dziedzin kluczowych dla funkcjonowania państwa i życia obywateli. Jednostki PIS realizują wszystkie zadania wynikające z obowiązujących przepisów krajowych i UE.

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie ostrowieckim wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim – jednostki budżetowej będącej podmiotem leczniczym, finansowanym z budżetu państwa.

Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego z 23 listopada 2022 r. do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2023 r. głównym celem działalności w 2023 r. było:

Doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Strategiczne kierunki działania realizowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. obejmowały

- w zakresie zadań ogólnych:
 - cyfryzację zadań z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia w ramach PIS;
 - cyfryzację procesów obsługi obywateli przez PIS.
 - uproszczenie dokumentacji.
 - cyfryzację wewnętrznych procesów PIS i doposażenie Inspekcji;
 - budowanie zwiększonej świadomości występowania zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych po stronie przedsiębiorców;
 - wdrożenie systemu szkoleniowego dla pracowników PIS;
 - rozwój kultury organizacyjnej PIS;
 - poprawę jakości obsługi klientów;
 - poprawę efektywności funkcjonowania PIS;
 - wdrożenie sprawnego systemu koordynacji działań organów PIS.
- w zakresie epidemiologii:
 - wzrost wyszczepialności społeczeństwa w związku z realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych;

- ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych poprzez dalsze działania eradykacyjne i eliminacyjne.
- w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia:
 - wdrożenie rozwiązań usprawniających komunikację i koordynację działań w odpowiedzi na zidentyfikowane przypadki żywności niebezpiecznej dla zdrowia;
 - zwiększanie bezpieczeństwa żywności i żywienia w Polsce poprzez wprowadzanie nowych przepisów prawnych oraz wzmocnienie procedur urzędowej kontroli żywności;
 - poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów w obszarze suplementów diety i żywności wzbogacanej;
 - nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.
- w zakresie higieny środowiska:
 - ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych poprzez dalsze działania eradykacyjne i eliminacyjne;
 - zwiększenie świadomości społecznej w zakresie profilaktyki zdrowotnej;
 - budowania zwiększonej świadomości występowania zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych po stronie przedsiębiorców;
 - uproszczenie dokumentacji;
 - zwiększenie poziomu ochrony radiacyjnej społeczeństwa;
 - zwiększanie bezpieczeństwa zdrowotnego wody do spożycia;
 - zwiększenie świadomości pracodawców w zakresie ochrony zdrowia pracowników;
 - opracowania dokumentacji kontrolnej;
 - zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi w kontekście planowanych i projektowanych przedsięwzięć;
 - zwiększenia bezpieczeństwa zdrowia ludzi;
 - zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci i młodzieży w placówkach nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji;
 - zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego wody w kąpieliskach;
 - zwiększania bezpieczeństwa zdrowotnego wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli;
 - zwiększanie bezpieczeństwa zdrowotnego wody na pływalniach.
- w zakresie nadzoru nad chemikaliami:
 - ograniczenie wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania priorytetowe i statutowe ujęte w „Ogólnych kierunkach działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2023 r.” dotyczyły:

- w zakresie zadań ogólnych:
 - wprowadzenia narzędzia informatycznego, wspomagającego pion bezpieczeństwa żywności i żywienia poprzez integrację wszystkich obszarów działania, tj.: rejestr obiektów, planowanie i powadzenie kontroli urzędowych, planowanie i realizację próbkobrania, sprawozdawczość krajową i na potrzeby UE, wnioski dla przedsiębiorców;
 - zapewnienia możliwości, zoptymalizowanej pod względem czasu, kosztu i efektywności, reakcji w sytuacjach kryzysowych, zagrażających bezpieczeństwu obywateli w kontekście zdrowia publicznego poprzez rozwój istniejącego systemu, pozwalającego na agregację danych zdrowotnych oraz integrację z systemami informatycznymi w obszarze zdrowia publicznego;

- wspierania systemu przez następujące składowe: systemy informatyczne (oprogramowanie i infrastruktura), niezbędne narzędzia pracy (komputery, telefony, urządzenia przenośne), hurtownię danych, zasoby ludzkie (przeszkolone zespoły realizujące zadania zgodnie z procedurami), procedury (wdrożeńowe, utrzymaniowe, bezpieczeństwa), wiedzę (wynikającą z badań i przeprowadzonych wdrożeń);
- standaryzacji procesów i ujednoczenie procedur, ograniczenie dokumentacji papierowej;
- usprawnienia systemu raportowania i sprawozdawczości, w tym uzyskanie możliwości weryfikacji działań podejmowanych w oparciu o zagregowane dane;
- doprowadzenia do wymiany danych pomiędzy systemem SEPIS a innymi systemami funkcjonującymi w systemie ochrony zdrowia i w zdrowiu publicznym;
- podniesienia kompetencji cyfrowych pracowników PIS poprzez szkolenia dla pracowników PIS z obszaru bezpieczeństwa użytkownika wdrożonych rozwiązań informatycznych;
- inwentaryzacji i ujednoczenie wniosków i formularzy PIS;
- podejmowania działań na rzecz wzrostu poziomu bezpieczeństwa danych i systemów informatycznych PIS;
- rozwój analityki danych;
- opracowywania i publikowania aktualnych materiałów informacyjnych (broszur, ulotek itd.), opisujących w syntetyczny i zrozumiały sposób metody prawidłowego zabezpieczenia zdrowia;
- oceny stanu bezpieczeństwa sanitarnego obszaru objętego nadzorem i przedstawienie wyników (informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego) odpowiednim organom;
- przekazywania do GIS informacji zarządczych dot.:
 - działalności w zakresie nadzoru sanitarnego;
 - zatrudnienia oraz zmian organizacyjno-strukturalnych;
 - działalności antykorupcyjnej;

w minionym kwartale.

- w zakresie epidemiologii:
 - zwiększenia wiedzy uczniów szkół średnich na temat szczepień poprzez podejmowanie działań oświatowych;
 - prowadzenia działań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, w tym dotyczącej działań przeciwepidemicznych ze szczególnym uwzględnieniem szczepień ochronnych, jako skutecznej metody profilaktyki chorób zakaźnych;
 - kontynuacji współpracy z instytutami i towarzystwami naukowymi, organizacjami międzynarodowymi oraz właściwymi organami.
- w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia:
 - prowadzenia postępowań wyjaśniających i wymiany informacji pomiędzy GIS, WSSE, PSSE i GSSE na potrzeby sieci RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed), sieci AAC (Administrative Assistance and Cooperation) oraz sieci FN (Fraud Network);
 - Obszarami objętymi w 2023 r. priorytetowym nadzorem były:
 - zakłady, których stan sanitarny wymagał poprawy;
 - zanieczyszczenia żywności, w tym w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych i chemicznych; stosowania substancji dodatkowych do żywności;
 - produkcja pierwotna owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także zakłady produkcji produktów gotowych do spożycia;
 - znakowanie, prezentacja, reklama żywności na etapie produkcji, importu i obrotu, w szczególności środków spożywczych zawierających GMO, suplementów diety, żywności wzbogacanej oraz dla określonych grup;

- sprzedaż internetowa suplementów diety, w szczególności pod kątem obecności składników, które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety;
- kontrola produkcji i obrotu suplementami diety, w tym zwiększony pobór próbek tych produktów.
- prowadzenia oceny bezpieczeństwa żywienia w zakładach małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego typu zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego, w tym w sezonie letnim (czerwiec-wrzesień);
- prowadzenia oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego;
- prowadzenia oceny stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty:
 - w roku szkolnym 2022/2023 oraz
 - w roku kalendarzowym 2023 r.
- prowadzenia przez GSSE oraz PSSE nadzoru nad importem, w tym stosowaniem przez importerów systemu TRACES-NT;
- realizowania „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2023 rok”;
- opracowania i przekazania do GIS sprawozdania z realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w PIS za 2022 r.”;
- opracowania i przekazania do GIS raportu o napromienianiu żywności w Polsce za 2022 rok;
- realizowania Planu działania na rok 2023 dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z innymi Inspekcjami, zgodnie z Porozumieniem z 22.12.2020 r. zawartym pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego;
- przeprowadzania audytów wewnętrznych w SSE w celu stwierdzenia zgodności postępowania z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z 15.03.2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin;
- wdrażania działań naprawczych przez WSSE, PSSE i GSSE, wynikających z audytów;
- zapewnienia odpowiednio przez WSSE, PSSE i GSSE udziału pracowników SSE w szkoleniach i naradach organizowanych przez GIS oraz organizowanych we własnym zakresie;
- organizacji odpowiednio przez PWIS, PPIS i PGIS szkoleń dla pracowników SSE obejmujących w szczególności:
 - wymagania mikrobiologiczne;
 - wartości odżywcze i zanieczyszczenia środków spożywczych;
 - pestycydy;
 - materiały i wyroby do kontaktu z żywnością;
 - substancje dodatkowe;
 - wymagania dla suplementów diety;
 - RASFF/AAC;
 - KPA.
- zapewnienia obowiązkowych szkoleń dla pracowników nowo zatrudnionych.
- w zakresie higieny środowiska:
 - upowszechniania specjalistycznej wiedzy w porozumieniu z instytutami naukowo-badawczymi w zakresie zagrożeń wynikających przy świadczeniu usług branży beauty (usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu);

- działań kontrolnych w placówkach nauczania, uwzględniających nowy model sprawowanego nadzoru – stałe działania o charakterze profilaktycznym, m.in. w zakresie wad postawy, wad wzroku czy profilaktyki zdrowotnej uczniów;
- przygotowania i przekazania do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej wkładu do projektu sprawozdania przygotowywanego dla Komisji Europejskiej nt. praktycznego wdrożenia dyrektyw z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy obejmującego lata 2018-2022;
- udziału w realizacji kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy z siedzibą w Bilbao prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) poprzez rozpowszechnianie informacji nt. bezpiecznych warunków pracy. Kampania EU-OSHA na lata 2023-2025 na rzecz utworzenia bezpiecznej i zdrowej cyfrowej przyszłości, obejmującej w szczególności psychospołeczne i ergonomiczne czynniki ryzyka;
- upowszechniania specjalistycznej wiedzy w porozumieniu z instytutami naukowo-badawczymi/organizacjami w zakresie zagrożeń środowiska pracy;
- wypracowania jednolitych ram/kryteriów, w tym czynników mających wpływ na ocenę ryzyka podczas planowania kontroli poszczególnych grup obiektów;
- aktualizacji i wdrożenia formularza pn.: „Informacja za rok 2023 dotycząca warunków pracy podczas zabezpieczania/usuwania wyrobów zawierających azbest”;
- realizacji krajowego planu działania w przypadku długoterminowych zagrożeń wynikających z narażenia na radon w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w miejscach pracy;
- identyfikacji terenów, na których wewnątrz pomieszczeń w znacznej liczbie budynków poziom średniorocznego stężenia promieniotwórczego radonu w powietrzu może przekraczać poziom odniesienia tj. 300 Bq/m³;
- podnoszenia świadomości społeczeństwa poprzez udzielanie porad i informacji w zakresie: narażenia na radon w pomieszczeniach oraz związanych z narażeniem na radon zagrożeń dla zdrowia, na temat znaczenia przeprowadzania pomiarów radonu oraz na temat dostępnych środków technicznych służących ograniczeniu występujących stężeń radonu;
- koordynacji i realizacji nowych zadań i zwiększenia nadzoru w związku z procesem wdrażania implementowanej do przepisów krajowych dyrektywy 2020/2184 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wody poprzez prowadzenie Systemu Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi (Woda-Excel) – system wymiany informacji organów PIS:
 - gromadzenia danych dotyczących jakości wody, ich weryfikacja i analiza w celu minimalizowania zagrożeń zdrowotnych oraz prognozowania;
 - opracowania informacji w postaci zestawień i raportów.
- przygotowania i przekazania do Komisji Europejskiej raportu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za lata 2020-2022 w celu wypełnienia obowiązków traktatowych;
- działań nadzorczych i kontrolnych, w tym weryfikacji realizacji monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (m.in. na podstawie uzgodnionych harmonogramów pobierania próbek wody);
- pracy w obszarze podejścia opartego na ryzyku dla systemów zaopatrzenia w wodę, w tym: weryfikacji i analizy ocen ryzyka przeprowadzonych przez dostawców wody w systemie zaopatrzenia oraz nadzorowania systemów zaopatrzenia, dla których wydano zgodę na zmniejszenie minimalnej częstotliwości pobierania próbek lub na usunięcie parametrów z monitorowania;
- dokonywania ocen obszarowych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi;
- stałej i czynnej współpracy z podmiotami realizującymi zbiorowe zaopatrzenie w wodę w zakresie wnioskowanych zgód na odstąpienie od dopuszczalnych parametrów z rozporządzenia Ministra Zdrowia

w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (udzielanie zgód na odstępstwo oraz nadzorowanie wypełniania obowiązków nałożonych decyzją i monitorowanie postępów w zakresie prowadzonych działań naprawczych przez cały czas trwania decyzji), przekazywanie dokumentacji do jednostki szczebla nadrzędnego oraz sprawozdań kwartalnych do Głównego Inspektoratu Sanitarnego o podejmowanych przez podmioty działaniach w celu przywrócenia wartości parametrycznej parametru, na który udzielono odstępstwa;

- udzielania informacji i zaleceń dot. postępowania konsumentów w zakresie korzystania z wody do spożycia, jej przydatności do spożycia, a także ograniczeniach jej wykorzystania w ramach zidentyfikowanych potrzeb;
- działań kontrolnych oraz edukacyjnych w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- działań kontrolnych oraz edukacyjnych w zakresie przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest;
- analizy i oceny zbiorczej danych z zakresu działalności pionu Higieny Pracy PIS za rok 2022 (sprawozdanie opisowe);
- oceny narażenia zawodowego w związku z prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawie zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej, w tym choroby zawodowej COVID-19;
- przygotowania i wdrożenia jednolitego formularza z kontroli w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym;
- wdrożenia opracowanych, jednolitych procedur w związku z zajmowanymi stanowiskami w kontekście zapewnienia wymagań sanitarno-higienicznych w obszarach dotyczących:
 - projektów dokumentów o charakterze priorytetowym wyznaczającym ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
 - realizacji inwestycji w obiektach planowanych i istniejących w odniesieniu m.in. do projektowania, zmiany sposobu użytkowania, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznej, uzyskiwania odstępstw od przepisów warunków technicznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.
- działań nadzorczych oraz dokonywania oceny zagrożeń w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- działań nadzorczych oraz dokonywania oceny zagrożeń w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami korzystania z solarium;
- monitorowania oraz dokonywania oceny warunków higieniczno-sanitarnych letniego wypoczynku w odniesieniu do obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych przez organy PIS w zakresie higieny komunalnej;
- opracowania przepisów w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych w zw. z procedowanym projektem ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych;
- upowszechniania specjalistycznej wiedzy w porozumieniu z instytutami naukowo-badawczymi w zakresie potencjalnych zagrożeń zdrowotnych związanych z chowaniem zwłok;
- dokonania analizy i oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2023/2024 na podstawie podejmowanych działań kontrolnych;
- dokonania analizy i oceny w związku z działaniami kontrolnymi w zakresie zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży;

- dokonania analizy i oceny w związku z działaniami kontrolnymi w zakresie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży;
- przygotowania listy kąpielisk, wraz ze wskazaniem terminów otwarcia i zamknięcia sezonu kąpielowego;
- weryfikacji ustalonej minimalnej częstotliwości harmonogramów pobierania próbek wody w kąpieliskach;
- aktualizacji na bieżąco danych w internetowym Serwisie Kąpieliskowym i codzienna weryfikacja poprawności jego działania w sezonie kąpielowym;
- przygotowania i przekazania do KE raportu dotyczącego jakości wody w kąpieliskach;
- przygotowania i publikowania na stronie internetowej GIS listy miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiei wraz ze wskazaniem terminów ich funkcjonowania i jej aktualizacja podczas funkcjonowania sezonu kąpielowego;
- nadzoru nad realizacją zaplanowanych harmonogramów pobierania próbek wody na pływalniach:
 - weryfikacji i analizy danych dotyczących zaplanowanych na dany rok harmonogramów pobierania próbek wody na pływalniach;
 - weryfikacji stopnia realizacji zaplanowanych badań jakości wody na pływalniach (ocena jakości wody, identyfikacja przekroczeń, analiza informacji w zakresie podjętych działań naprawczych).
- dokonania zbiorczej rocznej oceny wody na pływalni za 2022 r. Weryfikacja i analiza danych dotyczących zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalni za 2022 r.
- w zakresie nadzoru nad chemikaliami:
 - przesyłania do GIS sprawozdań z realizacji zadań nadzorowych oraz działań profilaktycznych w zakresie środków zastępczych (miernik i monitoring);
 - przesyłania zestawień do GIS nt. przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dot. wprowadzania nowych substancji psychoaktywnych;
 - przekazywania za pośrednictwem Systemu Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD) zweryfikowanych danych dotyczących:
 - zatruć/podejrzeń zatruć środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi ze szczególnym uwzględnieniem identyfikacji produktu/substancji;
 - czynności kontrolnych w zakresie zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych (udostępnianie protokołów kontroli oraz aktów administracyjnych i innych dokumentów powiązanych ze sprawą).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 226) wykaz systemów wymiany informacji w PSSE w Ostrowcu Św. obejmuje następujące systemy:

- System Nadzoru Epidemiologicznego nad Chorobami Zakaźnymi;
- Krajowy System Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS);
- System Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi;
- System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach;
- System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w Polsce;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS);
- System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim obejmuje swoim nadzorem powiat ostrowiecki liczący 100 625 mieszkańców tj.:

- 3 miasta: Ostrowiec Św., Ćmielów, Kunów;
- 1 gminę miejską: Ostrowiec Św.;

- 2 gminy wiejsko-miejskie: Ćmielów, Kunów;
- 3 gminy wiejskie: Białów, Bodzechów, Waśniów.

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decydowała o tym, jakie czynniki środowiskowe były przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań kontrolnych i represyjnych.

W 2023 r. przeprowadzono 2392 kontrole oraz wizytacje, wydano 359 decyzji merytorycznych i 295 decyzji płatniczych, 53 postanowienia, 5 tytułów wykonawczych, nałożono 60 mandatów karnych na kwotę 14950 zł oraz 2 kary pieniężne na kwotę 1200 zł zajęto 147 stanowisk w zakresie zadań nadzoru zapobiegawczego.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, wody z kąpielisk i basenów, nadzoru nad środkami zastępczymi pobrano do badań 409 prób, w tym 136 prób wody, 273 prób żywności.

W celu oceny warunków nauczania wykonano 331 badań, w tym 161 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych oraz 170 badań dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów zgodnie z wymogami ergonomii oraz wykonano 510 oznaczeń fizycznych.

W dalszym ciągu doskonalono system zarządzania w działalności kontrolnej w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17020 gwarantując uzyskiwanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia ludzkiego.

Prezentowane dane statystyczne pochodzą z tablic wynikowych sprawozdań statystycznych za rok 2023 realizowanych przez PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach badań statystycznych statystyki publicznej i stanowią porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, wyników badań i kontroli nadzorowanych obiektów wraz z ich oceną w ramach szacowania ryzyka zdrowotnego.

Czynności podejmowane przez Pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej miały umocowanie prawne w przepisach ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz aktach wykonawczych.

Efektywność pracy optymalizowały przygotowane dla organów Inspekcji Sanitarnej rozwiązania cyfrowe do obsługi procesów z poszczególnych obszarów działalności.

Wszelkie informacje dotyczące działań prowadzonych w 2023 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim celem zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego lokalnego społeczeństwa zawarto w kolejnych rozdziałach niniejszej publikacji

**OCENA ZAGROŻENIA
EPIDEMIOLOGICZNEGO**

2. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

W 2023 r. w ramach działalności przeciwepidemicznej realizowano następujące działania:

- prowadzono bieżącą działalność przeciwepidemiczną oraz nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1284 z późn. zm.).
- prowadzono nadzór nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych uznawanych za najistotniejszy i najbardziej skuteczny element działań zapobiegawczych,
- prowadzono nadzór nad sposobem przechowywania i dystrybucją szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

Podjęto działania w ramach zadań strategicznych tj. ograniczenie rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych poprzez upowszechnianie wiedzy na temat epidemiologii chorób zakaźnych w Polsce i realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO).

W ramach zwiększania wiedzy uczniów szkół średnich na temat szczepień prowadzono prelekcje wśród uczniów szkół średnich. Dodatkowo w trakcie organizowanych na terenie powiatu imprez plenerowych prowadzono konsultacje, konkursy dla dzieci o tematyce zdrowotnej, dystrybucję ulotek dotyczącą m.in. szczepień ochronnych, w tym szczepień przed podróżą.

Wzorem lat poprzednich Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim jako jedna z nielicznych w województwie świętokrzyskim uczestniczyła w zintegrowanym systemie nadzoru nad grypą i innymi wirusami oddechowymi opartym na systemie SENTINEL. W ramach prowadzonego systemu 5 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej z terenu powiatu ostrowieckiego pobierało wymazy od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do diagnostyki wirusologicznej. Do laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach przekazano 10 prób pobranych od pacjentów w celu potwierdzenia obecności wirusa grypy i wirusów grypopodobnych.

Badania molekularne prowadzone w ramach systemu SENTINEL są niezwykle istotne, gdyż pozwalają określić szczep wirusa aktualnie krążący w środowisku, co pomaga modyfikować skład szczepionki przeciwko grypie w taki sposób, aby ochrona przeciw grypie była jak najskuteczniejsza.

W pobranych materiałach biologicznych stwierdzono obecność:

- w 3 przypadkach wirusa grypy typu B, oraz dodatkowo potwierdzono
- w 1 przypadku obecność genów: S, RdRP i N wirusa SARS-CoV-2.

Dane epidemiologiczne zbierane w ramach rutynowego nadzoru nad chorobami zakaźnymi wskazują, że sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu ostrowieckiego jest stosunkowo korzystna i stabilna. Nie obserwowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych i nie rejestrowano jednostek chorobowych wymagających uruchamiania systemu wczesnego ostrzegania i reagowania dla chorób zakaźnych EWRS (Early Warning and Response System).

Nie zaistniały zdarzenia, których następstwa mogłyby wywołać konieczność korzystania z procedur przewidzianych w planach zarządzania kryzysowego.

W 2023 r. w PSSE w Ostrowcu Św. zarejestrowano łącznie **11422** przypadków chorób zakaźnych (2022 r. – 12855), w tym **388** osób było hospitalizowanych z powodu zachorowań. W związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 odnotowano **655** zachorowań, w tym **103** osoby hospitalizowano. Zgłoszono 1 zgon z powodu zakażeń lub chorób zakaźnych, w którym jedną z przyczyn było zachorowanie na COVID-19. W ramach podjętych działań nadzorowych przeprowadzono ogółem **1103** wywiadów epidemiologicznych.

W 2023 r. określono tendencje wzrostowe zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej w stosunku do poprzedniego roku tj.:

- salmonelloza (2023 r. - 19,87/100 tys.; 2022 r. - 3,93/100 tys.),

- borelioza (2023 r. - 32,79/100 tys.; 2022 r. - 18,57/100 tys.),
- płońca (2023 r. - 24,84/100 tys.; 2022 r. - 5,57/100 tys.),
- róża (2023 r. - 14,90/100 tys.; 2022 r. - 9,28/100 tys.),
- grypa i zachorowania grypopodobne (2023 r. - 10034,28/100 tys.; 2022 r. - 6170, 21/100 tys.).

W 2023 r. liczba osób zaszczepionych p/wścieklicznie z powodu pokąsań przez nieznanne zwierzęta w stosunku do poprzednich lat sprawozdawczych utrzymują się na podobnym poziomie (2023 r. -19, 2022 r. -17, 2021 r. - 17).

Wskaźniki zapadalności oscylujące w granicach zbliżonych do wartości z minionego roku kalendarzowego odnotowano w zachorowaniach na:

- biegunki u dzieci do lat 2 (w 2023 r. - 17,88/100 tys., w 2022 r. - 15,78/100 tys.).
- lambliozę (2023 r. - 5,96/100 tys.; 2022 r. - 4,64/100 tys.),
- wirusowe zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych (2023 r. - 0,99/100 tys.; 2022 r. - 1,83/100 tys.),
- styczność i narażenie na wścieklicznę/potrzeba szczepień (2023 r. - 18,88/100 tys.; 2022 r.; 15,78/100 tys.),
- nagminne zapalenie przyusznic (2023 r. - 2,98/100 tys.; 2022 r. - 2,78/100 tys.).

Wysoki spadek zachorowań zarejestrowano w przypadku zakażeń wirusem SARS-CoV-2. W 2023 r. - 655 przypadków zachorowań na COVID-19 (w 2022 r. - 5005).

Tendencje spadkowe liczby zachorowań notowano w przypadku:

- wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusa (w 2023 r. - 12, w 2022 r. - 73 zachorowania),
- ospy wietrznej (w 2023 r. - 181, w 2022 r. - 805 zachorowań).

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na gruźlicę w powiecie ostrowieckim była zbliżona do lat poprzednich. W 2023 r. zgłoszono 19 przypadków gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie, w 2022 r. - 18, w 2021 r. - 13, w 2020 r. - 17 przypadków zachorowań na tę jednostkę chorobową. Prowadzony nadzór epidemiologiczny objął 40 osób chorych i z kontaktu z chorymi.

W 2023 r. podobnie jak w 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był norowirus. Do zachorowań doszło w środowisku domowym. Narażonych na zakażenie było 4 osoby, zachorowało 2 osoby, dzieci w wieku od 0-14 lat. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a członkowie rodziny nadzorowi epidemiologicznemu.

Zarejestrowano 10 przypadków inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*, w 9 przypadkach zdiagnozowano posocznice. 1 przypadek dotyczył kleszczowego zapalenia mózgu, 1 przypadek zachorowania na tężec oraz 1 przypadek krztuśca.

W 2023 r. nie rejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej, zatrucia jadem kietbasianym, różyczki, błabłowicy, ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0 do 14 lat, a także odry.

Szczegółową liczbę przypadków zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego przedstawia tabela 1.

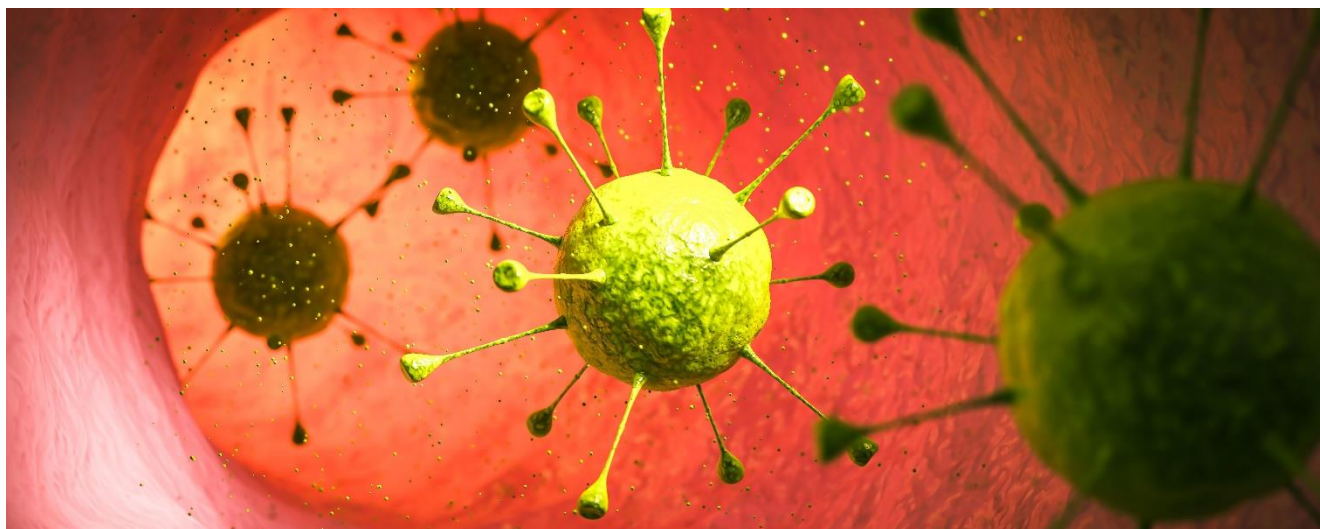

Tabela 1. Liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2020-2023

Lp.	Jednostka chorobowa		2020 r.		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
			Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys. mieszkańców
1.	Salmonellozy-zatrucia pokarmowe		10	9,17	15	13,83	15	13,93	20	19,87
2.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus		13	14,16	12	11,06	73	67,77	12	11,92
3.	Biegunki u dzieci do lat 2		32	29,36	24	22,13	17	15,78	18	17,88
4.	Lamblioza		1	0,91	1	0,92	5	4,64	6	5,96
5.	Borelioza		14	12,84	17	15,67	20	18,57	33	32,79
6.	Tęžec		0	0	0	0	0	0	1	0,99
7.	Krzusiec		0	0	0	0	0	0	1	0,99
8.	Płonica		10	9,17	3	2,76	6	5,57	25	24,84
9.	Zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	Wirusowe określone, nieokreślone	1	0,91	1	0,92	2	1,86	1	0,99
		Kleszczowe zapalenie mózgu	0	0	0	0	1	0,93	1	0,99
10.	Choroba meningokowa		0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Róża		9	8,25	7	6,45	10	9,28	15	14,90
12.	Ospa wietrzna		136	124,81	190	175,21	805	747,37	181	179,87
13.	Różyczka		0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Świnka		3	2,75	2	1,84	3	2,78	3	2,98
15.	Wirusowe zapalenia wątroby	typu A	0	0	0	0	1	0,93	0	0
		typu B	0	0	1	0,92	0	0	1	0,99
		typu C	1	0,91	2	1,84	5	4,64	4	3,97
		Inne i nieokreślone	1	0,91	0	0	0	0	0	0
16.	Styczność i narażenie na wścieklicznę		14	12,84	17	15,67	17	15,78	19	18,88
17.	Bąblowica		1	0,91	0	0	0	0	0	0
18.	Grypa		2541	2331,96	1895	1747,57	6646	6170,21	10097	10034,28
19.	Grypa wywołana wirusem A/H1N1v		0	0	0	0	0	0	0	0
20.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)		2788	25587,37	6106	5630,97	5005	4646,69	655	650,93

2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych jednostek chorobowych

2.1.1. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2

Łącznie w roku sprawozdawczym na COVID-19 zachorowało 655 osób, spośród których 103 osób było hospitalizowanych, co stanowiło 15,72% wszystkich chorych. Hospitalizowani byli pacjenci objawowi i/lub obciążeni chorobami współistniejącymi, u których istniało ryzyko ciężkiego przebiegu choroby. U większości osób zakażonych wystąpiły objawy choroby o łagodnym lub umiarkowanym nasileniu. Osoby te wyzdrowiały bez konieczności hospitalizacji.

Dla porównania w 2022 r. zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u 5005 osób a hospitalizacji wymagało 506 pacjentów z potwierdzonym zachorowaniem COVID-19.

Mniejsza liczba przypadków zakażeń oraz hospitalizacji osób z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 świadczyła o znacznej poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim w 2023 r.

Tabela 2. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2022 r. oraz 2023 r.

Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2022 r. oraz 2023 r.								
Kwartał	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
Rok	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Zachorowania	4045	271	126	61	635	4	199	319
Hospitalizacja	345	63	23	22	84	0	54	18
Zgony	59	0	3	1	1	0	0	0

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2023 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 w IV kwartale 2023 r. Zakażenie potwierdzono łącznie u 319 mieszkańców powiatu ostrowieckiego (tabela 2.).

Dla porównania w 2022 r. szczególnie trudna sytuacja epidemiologiczna związana z epidemią COVID-19 wystąpiła w I i III kwartale roku (4045 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w I kwartale, 635 – w III kwartale).

2.1.2. Grypa i podejrzenia grypy

Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę od 1 stycznia 2023 r. do 7 lipca 2023 r. zbierano na podstawie meldunków przesyłanych przez podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. W tym okresie zarejestrowano 9997 zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Z dniem 7 lipca 2023 r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów zmieniające rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 (Dz. U. z 2023 r. poz. 1282) znoszące obowiązek składania przez placówki medyczne do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”. Aktualnie obowiązek zgłaszalności grypy dotyczy wyłącznie zachorowań potwierdzonych wynikiem testów genetycznych lub szybkiego testu antygenowego.

Od 7 lipca 2023 r. do końca roku sprawozdawczego zarejestrowano 100 przypadków zachorowań na grypę.

2.1.3. Wirusowe zapalenia wątroby

W zakresie wirusowych zapaleń wątroby sytuacja epidemiologiczna w powiecie ostrowieckim jest stabilna. W 2023 r. zarejestrowano 1 przypadek wzv typu B przewlekłe. (2022-0, 2021-1, współczynnik zapadalności - 0,92/100 tys.).

W 2023 r. odnotowano 4 przypadki zachorowań na przewlekłe wzv typu C. Współczynnik zapadalności wyniósł 3,97/100 tys. i kształtował się na poziomie niższym niż w całym kraju (8,97/100 tys.) W 2022 r. odnotowano 5 przypadków zachorowań na przewlekłe wzv typu C. Współczynnik zapadalności wyniósł - 4,64/100 tys. W 2021 r. odnotowano 2 zachorowania na przewlekłe wzv typu C. Współczynnik zapadalności wyniósł 1,84/100 tys. U pacjentów rozpoznano przewlekłe postacie choroby.

W 2023 r. nie rejestrowano przypadków wirusowego zapalenia wątroby typu A. W 2022 r. zarejestrowano 1 przypadek, 2021 r. podobnie jak w latach 2020 i 2019 nie notowano wirusowego zapalenia wątroby typu A.

2.1.4. Lamblioza

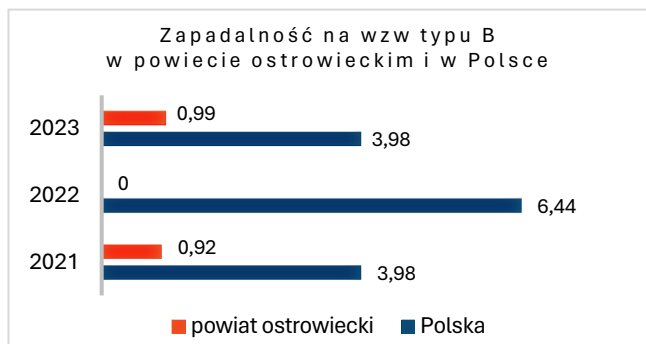
W 2023 r. zachorowania na lambliozę stanowią niewielki odsetek wśród zachorowań na choroby zakaźne, które podlegają obowiązkowi zgłaszania do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Współczynnik zapadalności osiągnął wartość 5,96/100 tys. i w porównaniu do ubiegłego roku kalendarzowego utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Zgłoszone zachorowania zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Profilaktyka zachorowań wiąże się z przestrzeganiem podstawowych zasad higieny tj. (dokładne mycie rąk – zwłaszcza przed jedzeniem, po wyjściu z toalety i po każdym kontakcie ze zwierzętami).

2.1.5. Borelioza

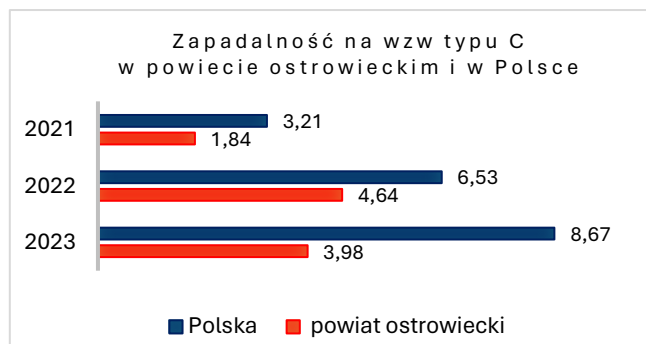
Obserwowano wzrost liczby zachorowań na boreliozę. W 2023 r. zarejestrowano 33 przypadki (2022 r. - 20, 2021 r. -17, 2020 r. - 14, 2019 r. - 19). Współczynnik zapadalności wyniósł w 2023 r. - 32,79/100 tys., (2022 r. - 18,57/100 tys., 2021 r. - 15,67/100tys., 2020 r. - 12,84/100 tys., 2019 r. - 17,25/100 tys.). Na terenie Polski obserwujemy corocznie wzrost zapadalności na boreliozę. W 2023 r. współczynnik zapadalności wyniósł 66,96/100 tys. W 2022 r. wyniósł 45,92/100 tys., w 2021 r. - 32,40/100 tys., w 2020 r. - 33,72/100 tys. Do zachorowań dochodziło najczęściej u osób w przedziale wiekowym 50-75 lat, ekspozycja na zakażenie była największa w miesiącach letnich.

Z dochodzeń epidemiologicznych wynika, że do ukłucia przez kleszcze dochodziło głównie na obszarach zalesionych. Rozpoznane postacie choroby to rumień wędrujący, który zgodnie z definicją przypadku stosowaną

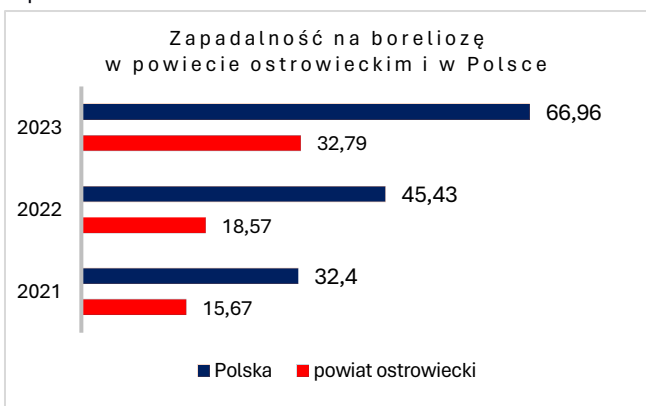
Wykres 1. Zapadalność na wzv B w latach 2021-2023 w powiecie ostrowieckim i w Polsce

Wykres 2. Zapadalność na wzv C w latach 2021-2023 w powiecie ostrowieckim i w Polsce

Wykres 3. Zapadalność na boreliozę w latach 2021-2023 w powiecie ostrowieckim i w Polsce

na potrzeby nadzoru epidemiologicznego nie wymaga potwierdzenia laboratoryjnego. W pojedynczych przypadkach wykonywano testy serologiczne w kierunku identyfikacji przeciwciał IgG, IgM charakterystycznych dla boreliozy.

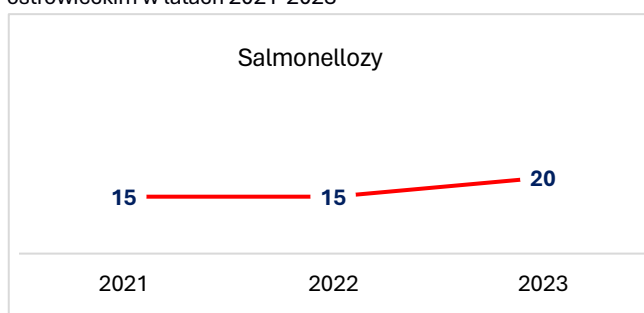
2.1.6. Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień

W związku ze zgłoszonymi przez lekarzy narażeniami na wściekliznę, przeprowadzono 101 dochodzeń epidemiologicznych z powodu pokąsań przez zwierzęta, w tym 16 przypadków pokąsań przez kota, 1 przypadek pokąsania przez wiewiórkę, 1 przypadek pokąsania przez łasicę, 1 przypadek pokąsania przez szczura, 1 przypadek pokąsania przez kunę, 1 przypadek pokąsania przez królika i 80 przypadków pokąsań przez psy. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 19 osób. W 2022 r. oraz 2021 r. zaszczepionych przeciwko wściekliznie było po 17 osób. W roku 2020 szczepieniom przeciwko wściekliznie z powodu pokąsań przez nieznane zwierzęta poddano 14 osób.

2.1.7. Salmonellozy – zatrucia pokarmowe

Liczba zachorowań wywołanych przez bakterie Salmonella w odniesieniu do ubiegłego roku nieznacznie wzrosła. W 2023 r. zarejestrowano 20 zachorowań (2022 r.-15; 2021 - 15; 2020 - 10). Współczynnik zapadalności wyniósł 19,87/100 tys. (2022 r. - 13,93/100 tys.; 2021 r. - 13,83/100 tys.; 2020 r. - 9,17/100 tys.). Wśród zgłoszonych przypadków wyizolowano szczepy Salmonella enteritidis.

Wykres 4. Liczba zarejestrowanych salmonelloz w powiecie ostrowieckim w latach 2021-2023

2.1.8. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2023 r. zgłoszono 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową podobnie jak w poprzednim roku kalendarzowym. Wyizolowanym czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był norowirus.

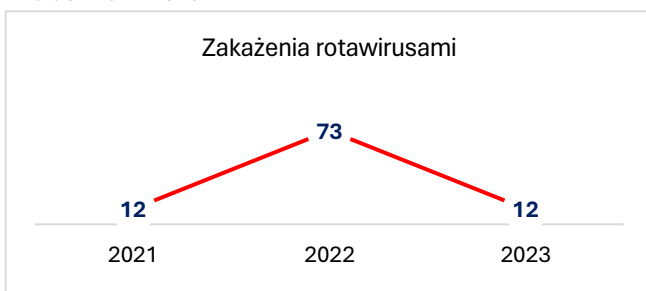
Do zachorowania doszło w środowisku domowym, wśród dzieci w wieku od 0-14 lat, narażonych na zakażenie było 4 osoby. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a pozostali członkowie rodziny nadzorowi epidemicznemu.

W 2022 r. zarejestrowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową, w 2021 r. - 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową. w 2020 r. nie rejestrowano ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego. Czynnikiem etiologicznym, które powodują ogniska są najczęściej: rotawirusy, norowirusy, pałeczki Salmonella enteritidis.

2.1.9. Wirusowe zakażenia jelitowe

Obserwowano zdecydowany spadek zakażeń jelitowych wywołanych rotawirusem w stosunku do poprzedniego roku. W 2023 r. odnotowano 12 pojedynczych zachorowań, współczynnik zapadalności wyniósł 11,92/100 tys. W 2022 r. odnotowano 73 zachorowania, współczynnik zapadalności wyniósł 67,77/100 tys. (2021r. - 12 zachorowań, współczynnik zapadalności 11,06/100 tys., 2020 r. - 13, współczynnik zapadalności 14,16/100 tys. W całym kraju zapadalność na tę jednostkę chorobową w 2023 r. była większa i wynosiła 16,24/100 tys. (w 2022 r. - 89,16/100 tys., w 2021 r. - 19,28/100 tys., w 2020 r. - 15,56/100 tys.).

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych zakażeń rotawirusowych w latach 2021-2023

2.1.10. Gruźlica

W powiecie ostrowieckim liczba zachorowań na gruźlicę utrzymywała się na podobnym poziomie. W 2023 r. odnotowano 19 przypadków, w 2022 r. - 18, w 2021 r. - 13 przypadków, w 2020 r. - 17. Według danych Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie na gruźlicę w Polsce zachorowało 2022 r. - 4314, w 2021 r. - 3704 osoby, 2020 r. - 3388.

Tabela 3. Zachorowania na gruźlicę w powiecie ostrowieckim, woj. Świętokrzyskim i w Polsce w latach 2020-2023

Teren, na którym wystąpiło zachorowanie	Liczba przypadków gruźlicy			
	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
powiat ostrowiecki	15	17	13	18
woj. świętokrzyskie	198	141	137	147
Polska	5300	3388	3388	4314

2.2. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego

2.2.1. Ospa wietrzna

W 2023 r. zarejestrowano spadek zachorowań na ospę wietrzną w stosunku do lat poprzednich. Kolejno zgłoszono (2023 r. -181 przypadków, 2022 r. - 805, 2021 r. - 190, 2020 r. - 136. Współczynnik zapadalności wyniósł adekwatnie 179,87/100 tys. - 2023 r. (747,37/100 tys. - 2022 r., 175,21/100 tys. - 2021 r. , 124,81/100 tys. - 2020 r.) Wysokie współczynniki zapadalności zaobserwowano także dla kraju: w 2023 r. -505,70/100 tys., w 2022 r. - 449,34/100 tys., w 2021 r. - 150,37/100 tys., w 2020 r. - 185/100 tys.

2.2.2. Różyczka

W roku sprawozdawczym w powiecie ostrowieckim nie odnotowano zachorowań na różyczkę podobnie jak w latach poprzednich. Zgłaszanie zachorowań przez lekarzy na różyczkę i odrę wiąże się obecnie z przesyłaniem materiałów klinicznych pobranych od osób chorujących do Zakładu Wirusologii NIZP-PZH.

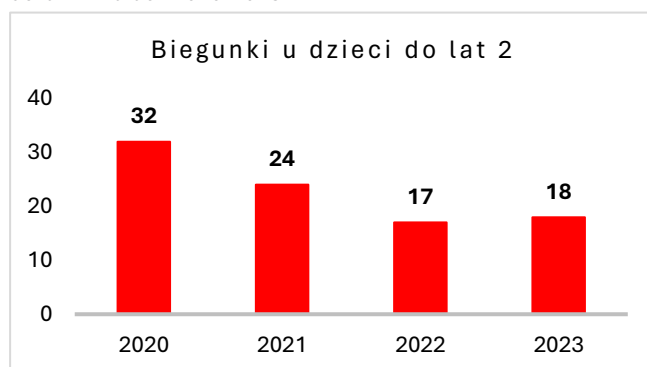
2.2.3. Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

Liczba zachorowań na świnkę utrzymuje się od lat na niskim poziomie. Zarejestrowano 3 przypadki (2022 r. - 3, 2021 r. - 2, 2020 r. - 3). W Polsce na świnkę w 2023 r. zachorowało 969 osób, (2022 r. - 925, 2021 r. - 484, 2020 r. - 577). Zachorowania odnotowane w powiecie ostrowieckim wg definicji przypadku zostały zakwalifikowane jako przypadki możliwe.

2.2.4. Biegunki u dzieci do lat 2

W 2023 r. zgłoszono 18 przypadków biegunek u dzieci do lat 2. W 2022 r. zarejestrowano 17 przypadków, w 2021 r. - 24, w 2020 r. - 32. Wskaźnik zapadalności w 2023 r. osiągnął wartość 17,88/100 tys. (2022 r. - 15,78/100 tys., 2021 r. - 22,13/100 tys., 2020 r. - 29,36/100 tys.). Zachorowania zgłaszano na podstawie objawów klinicznych u dzieci, badania laboratoryjne w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych nie były wykonywane.

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 w latach 2020-2023

2.2.5. Legionelloza

W 2023 r. w powiecie ostrowieckim nie rejestrowano przypadków legionellozy.

W związku z wystąpieniem zanieczyszczenia mikrobiologicznego pałeczkami Legionella w pojedynczych punktach czerpalnych instalacji ciepłej wody w budynkach szpitali podejmowano działania prewencyjne o charakterze informacyjnym dla szpitali wskazujące na możliwość zastosowania środków zapobiegawczych redukujących niebezpieczeństwo namnażania pałeczek Legionella i wystąpienia zakażeń szpitalnych.

Dodatkowym materiałem pomocniczym przekazanym do kierowników podmiotów leczniczych było opracowanie Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny Zakładu Higieny Środowiska zawierające zestawienie zaleceń praktycznych i regulacji prawnych, odnoszących się do oceny skażenia wody bakteriami Legionella w obiektach szpitalnych.

2.3. WNIOSKI

W 2023 r. sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu ostrowieckiego była stabilna. Nie obserwowano epidemicznego występowania chorób zakaźnych i nie rejestrowano jednostek chorobowych wymagających uruchamiania systemu wczesnego ostrzegania i reagowania dla chorób zakaźnych EWRS (Early Warning and Response System).

Najczęściej zgłaszanymi jednostkami chorobowymi były:

- grypa i zachorowania grypopodobne: 9997 na podstawie meldunków MZ-55 za okres 1 styczeń 2023 r. do 7 lipiec 2023 r. , grypa potwierdzona wynikiem testu antygenowego za okres 7 lipiec 2023 r. do końca okresu sprawozdawczego: 100
- zakażenia wirusem SARS-CoV-2 – 655
- ospa wietrzna: 181

W okresie od 1 stycznia do 7 lipca 2023 r. zarejestrowano 997 przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę natomiast w okresie od 7 lipca do końca roku sprawozdawczego zanotowano 100 przypadków grypy potwierdzonej wynikiem badania (2022 r. – 6646). W 2023 r. przeciwko grypie zaszczepiło się 3077 osób.

W przypadku zakażeń hepatotropowych w odniesieniu do poprzedniego roku sytuacja epidemiologiczna jest stabilna. Zgłoszono:

- wzw typu B przewlekłe - 1 (2022 r. - 0),
- wzw typu C przewlekłe - 4 przypadki (2022 r. - 5),
- wzw typu A - 0 (2022 r. - 1).

W 2023 r. nie rejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej, bąblowicy, zatrucia jadem kiełbasianym, różyczki, odry, ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0 do 14 lat.

W 2023 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był norowirus.

W 2023 r. odnotowano 655 przypadków COVID-19, natomiast w 2022 r. – 5005.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na gruźlicę w powiecie ostrowieckim jest zbliżona do lat poprzednich. W 2022 r. zarejestrowano 18 przypadków, w pozostałych latach odpowiednio (2021 r. - 13, 2020 r. - 17, 2019 r. - 15, 2018 r. - 17, 2017 r. - 10).

Efektywność pracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w działaniach z zakresu zapobiegania i zwalczania występowania chorób zakaźnych optymalizowały narzędzia cyfrowe służące do ich obsługi.

Wsparcie dawały teleinformatyczne systemy, w tym System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), System Nadzoru Epidemiologicznego nad Chorobami Zakaźnymi (EpiBaza), System Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP), Rejestr Ognisk Epidemicznych (ROE).

Szeroki zakres wykorzystania narzędzi cyfrowych w działaniach z zakresu zdrowia publicznego (możliwość zgłaszania i gromadzenia danych o przypadkach zachorowań na choroby zakaźne, przypadkach Niepożądanych

Odczynów Poszczepiennych, rejestracja ognisk epidemicznych, gromadzenie danych o szpitalnych badaniach mikrobiologicznych, danych dotyczących ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową) umożliwił skoordynowanie nadzoru epidemiologicznego.

Możliwość bieżącego przepływu informacji z podmiotów wykonujących działalność leczniczą w celu realizacji zgłoszeń o przypadkach zachorowań na choroby zakaźne w dedykowanych systemach przyczyniła się do wzmocnienia komunikacji z lekarzami i skrócenia czasu zgłaszalności choroby zakaźnej od momentu jej zdiagnozowania.

2.4. Realizacja programu szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne odgrywają decydującą rolę w profilaktyce chorób zakaźnych.

W przypadku wielu chorób zakaźnych jest to jedyna skuteczna metoda chroniąca przed zakażeniem i powikłaniami. W Polsce przeprowadzenie szczepień ochronnych odbywa się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U z 2023 poz. 1248 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie. Podstawę prawną do nałożenia obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym stanowi art. 5 i art. 17 ww. ustawy, który zobowiązuje osoby przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do poddawania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym na zasadach określonych w ustawie.

Uzupełnieniem ww. regulacji jest ogłaszany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w drodze komunikatu Program Szczepień Ochronnych, w którym znaleźć można szczegółowe wskazania dotyczące stosowania poszczególnych szczepionek oraz wytyczne na temat sposobu realizacji obowiązku zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.

Realizacja szczepień przeciwko chorobom, którym można zapobiegać poprzez szczepienia, gwarantuje podtrzymywanie wytworzonej odporności populacyjnej oraz minimalizuje bądź doprowadza do przerwania krążenia czynnika zakaźnego w danej populacji poddanej szczepieniom. Szczepienia chronią nie tylko osoby zaszczepione, ale również zapewniają bezpieczeństwo innym, którzy z powodu przeciwwskazań nie mogą być zaszczepione i u osób, które pomimo prawidłowego przeprowadzonego szczepienia nie wykształciły odporności immunologicznej. Stosowanie szczepień ochronnych i osiągnięcie wysokiego odsetka uodpornienia osób poddanych szczepieniom obniżyło zapadalność na choroby zakaźne oraz doprowadziło do ich eradykacji.

W ramach prowadzonej działalności organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzorują sposób przechowywania i dystrybucji szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim rozdystrybuowała łącznie 13035 szczepionek tym świadczeniodawcom, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowy na przeprowadzanie szczepień obowiązkowych. Dokonano sprawdzenia i potwierdzono, iż podczas transportu i przechowywania szczepionek zachowany był tzw. łańcuch chłodniczy.

W 2023 r. szczepieniami objęto 15 669 dzieci i młodzieży od 0-19 roku życia, analogicznie w 2022 r. szczepieniami objęto 15 991 dzieci i młodzieży od 0-19 roku życia. Corocznie dokonywana jest szczegółowa analiza wykonania szczepień na podstawie danych liczbowych przekazywanych przez podmioty lecznicze.

Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na terenie powiatu ostrowieckiego wyposażone były w urządzenia chłodnicze zapewniające odpowiednią temperaturę ich przechowywania zgodną z wymaganiami producenta.

W 2023 roku przeprowadzono 28 kontroli w 27 punktach szczepień podczas których sprawdzano m.in. stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń chłodniczych służących do przechowywania preparatów szczepionkowych, zachowanie łańcucha chłodniczego. W toku kontroli stwierdzono 1 nieprawidłowość w tym zakresie.

Tabela 4. przedstawia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym dzieci i młodzieży w grupach wiekowych od 0 - 19 roku życia w roku sprawozdawczym w stosunku do 2022 roku wraz z porównaniem stanu zaszczepienia na terenie powiatu ostrowieckiego i województwa świętokrzyskiego.

Analiza danych potwierdza, że wykonawstwo szczepień na terenie powiatu ostrowieckiego podobnie jak w latach poprzednich utrzymuje się na dość wysokim poziomie również w skali województwa świętokrzyskiego.

Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi istotną rolę w uodpornianiu populacji odgrywają szczepienia ochronne zalecane tzn. nie finansowane ze środków znajdujących się w budżecie ministra właściwego do spraw zdrowia, które były włączone do Programu Szczepień Ochronnych. Zalecane szczepienia stosowane są w celu szerszej ochrony przed chorobami zakaźnymi.

Tabela 4. Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2021-2023

Lp.	Rodzaj szczepienia	Liczba osób zaszczepionych 2023 r.	Liczba osób zaszczepionych 2022 r.	Liczba osób zaszczepionych 2021 r.
1.	p/ospie wietrznej	95	98	52
2.	p/grypie	3077	2793	2778
3.	p/wirusowi brodawczaka ludzkiego	462	100	117
4.	p/Neisseria meningitidis	160	152	123
5.	p/wzw typu A	102	37	23

Pozyskane dane z podmiotów leczniczych dotyczące szczepień p/ospie wietrznej, p/grypie, p/wirusowi brodawczaka ludzkiego, p/Neisseria meningitidis, p/wzw typu A przedstawia poniższa tabela (tabela 5.).

Tabela 5. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym w 2023 r. zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych

Rodzaj szczepienia	Rocznik urodzenia	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w PSSE Ostrowiec Św. w 2023 r.	Wykonawstwo w PSSE Ostrowiec Św. w 2022 r.	Wykonawstwo w woj. świętokrzyskim w 2022 r.
b/BCG	2023	Szczepienie noworodkowe	97,76 %	98,22 %	98,10 %
p/WZW B	2023	Szczepienie podstawowe	89,28 %	89,53 %	88,83 %
	2022	Szczepienie podstawowe	98,48 %	98,08 %	98,50 %
p/DTP/błonica, tężec krztusiec	2023	Szczepienie pierwotne	56,03 %	50,71 %	50,98 %
	2022	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	94,63 %	95,84 %	97,70 %
p/odra, świnka, różyczka	2022	Szczepienie podstawowe	73,82 %	74,28 %	72,05 %
	2021	Szczepienie podstawowe	93,77 %	93,74 %	93,63 %
	2018	rewakcyacja	61,15 %	48,80 %	51,35 %
p/poliomyelitis	2023	Szczepienie pierwotne	52,68 %	50,71 %	50,98 %

	2022	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	95,63 %	95,84 %	97,70 %
p/DTaP, p/poliomyelitis	2018	Szczepienie pierwsze przypominające	66,24 %	54,39 %	55,40 %
	2017	Szczepienie pierwsze przypominające	80,13 %	84,61 %	85,03 %
p/Td/błonica, tężec (14 rok życia)	2010	Szczepienie II przypominające	77,20 %	71,02 %	68,29 %
	2009	Szczepienie II przypominające	86,88 %	88,94 %	89,00 %
p/Td/błonica, tężec (19 rok życia)	2005	Szczepienie III przypominające	70,42 %	72,85 %	64,53 %
	2004	Szczepienie III przypominające	86,16 %	85,64 %	79,93 %

W roku sprawozdawczym w stosunku do lat ubiegłych nastąpił wzrost liczby osób zaszczepionych przeciwko grypie, przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego.

W 2023 r. zgodnie z zaleceniami Ministra Zdrowia realizowano szczepienia przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) w ramach powszechnego programu szczepień. Szczepienie uzupełnia bezpłatny Program Szczepień Ochronnych dzieci i młodzieży o nowy zakres ochrony przed chorobami nowotworowymi związanymi z HPV.

PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadziła zintensyfikowane działania zmierzające do zaszczepienia jak największej liczby dziewcząt i chłopców w wieku 12 i 13 lat w tym:

- lekarzom kwalifikującym do szczepień przestano Zalecenia dotyczące realizacji szczepień przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) w ramach powszechnego programu szczepień wraz z aktualnym wzorem „Zamówienia do powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej na szczepionki w ramach programu powszechnych szczepień HPV (szczepienia zalecane objęte finansowaniem publicznym),
- prowadzono monitoring punktów realizujących szczepienia przeciw HPV,
- weryfikowano dane dotyczące preparatów szczepionkowych (Gardasil, Cervarix) otrzymanych z WSSE, zamówionych przez poz, wydanych i pozostałych w stacji.

Bezpieczeństwo realizacji szczepień ochronnych w skali kraju zapewnione jest poprzez bieżące monitorowanie niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).

Odczyn poszczepienny jest naturalną i spodziewana reakcją organizmu człowieka po podaniu szczepionki, wynikającą z pobudzenia mechanizmów układu odporności.

W analizowanym okresie zgłoszono 9 przypadków NOP (w 2022 r.- 2, 2021 r.-13, 2020 r.-7), zakwalifikowane przez lekarza jako odczyny łagodne i dotyczyły głównie nasilonego odczynu w miejscu wstrzyknięcia. U dzieci, u których wystąpił niepożądany odczyn poszczepienny nastąpił pełny powrót do zdrowia.

Tabela 6. Liczba zgłoszonych NOP w latach 2020-2023

Rodzaj NOP	2023 r.	2022 r.	2021 r.	2020 r.
ciężki	0	0	0	0
poważny	0	0	5	2
łagodny	9	2	8	5
SUMA	9	2	13	7

**JAKOŚĆ WODY
DO SPOŻYCIA**

3. Jakość wody do spożycia

Woda odgrywa ogromną rolę w przyrodzie i jest głównym składnikiem ilościowym wszystkich żyjących na ziemi organizmów. Bez niej nie istniałoby życie. Szczególnie wykorzystywana jest przez człowieka w gospodarstwie domowym (do picia, gotowania, prania, utrzymywania czystości itp.), w rolnictwie i we wszystkich gałęziach przemysłu jako surowiec do produkcji i jako środowisko do przebiegu procesów produkcyjnych. O jej jakości i przydatności do konsumpcji decydują: cechy organoleptyczne (smak, zapach), wskaźniki fizyczne (barwa, mętność, pH, przewodność), parametry chemiczne (między innymi: amoniak, azotany, azotyny, mangan, żelazo, chlor wolny, metale ciężkie) oraz wskaźniki mikrobiologiczne (m. in. Escherichia coli, Enterokoki – paciorkowce kałowe, ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22 C po 72h, bakterie grupy coli).

Nadzór nad jakością wody sprawowany jest na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338 z późn. zm.), ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537 z późn. zm.) i Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Wyżej wymienione rozporządzenie umożliwiło prowadzenie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. efektywnego nadzoru nad jakością wody oraz weryfikowanie wywiązywania się podmiotów z realizacji badań jakości wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym z PIS harmonogramem przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty zaopatrzące w wodę.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w ramach zbiorowego zaopatrzenia w 2023 r. dostarczana była przez 3 przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i 3 gminne jednostki organizacyjne, które rozprowadzały wodę na terenie powiatu ostrowieckiego za pomocą 19 urządzeń wodociągowych.

Dodatkowo na terenie powiatu ostrowieckiego 3 inne podmioty korzystały z wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia dostarczanej w ramach działalności gospodarczej, w budynkach użyteczności publicznej oraz w podmiotach działających na rynku spożywczym.

3.1. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne w 2023 r. dostarczały wodę przeznaczoną do spożycia dla 99,000 tys. mieszkańców powiatu (2022 r. - 101,000 tys.).

3.1.1. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia o produkcji < 100 m³/dobę

W 2023 r. nadzorowano 6 urządzeń wodnych o produkcji < 100 m³/dobę (2022 r. – 6). Skontrolowano 100% urządzeń wodnych. Wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę dostarczały wodę pochodzącą z ujęć podziemnych o dobrej jakości dla 4,430 tys. mieszkańców powiatu (2022 r. – 4,401 tys.).

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. wydał 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Czarna Głina. PPIS na podstawie sprawozdań z badań wykonanych przez zarządcę wodociągu po przeprowadzeniu działań naprawczych oraz w ramach nadzoru prowadzonego przez PIS ocenił jakość wody jako przydatną do spożycia.

3.1.2. Wodociągi o produkcji 101 - 1000 m³/dobę

PPIS w 2023 r. nadzorował 12 urządzeń wodnych (2022 r. - 12). Skontrolowano wszystkie urządzenia wodne. Z wodociągów o produkcji 101 - 1000 m³/dobę w 2023 r. korzystało 32,136 tys. mieszkańców powiatu (2022 r. - 32,414 tys.).

W 2023 r. PPIS wydał 4 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, tj.: Biechów, Doły Biskupie, Miłków, Waśniów oraz 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Miłków.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach monitoringu prowadzonego przez PIS, podjętych działań naprawczych przez zarządców wodociągów oraz wyników kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne ocenił jakość wody dostarczanej z tej grupy urządzeń wodnych jako przydatną do spożycia.

3.1.3. Wodociągi o produkcji 1001 – 10000 m³/dobę

W 2023 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nadzorowano podobnie jak w roku 2022 – 1 wodociąg. Wodociąg zaopatrywał w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi 62,487 tys. mieszkańców miasta Ostrowiec Świętokrzyski (2022 r. – 63,807 tys.) oraz część mieszkańców w Gminie Bodzechów.

Jakość wody dostarczana z wodociągu Ostrowiec w 2023 r. podobnie jak w latach poprzednich odpowiadała wymogom sanitarnym.

3.1.4. Wodociągi o produkcji 10001 – 100000 m³/dobę

W 2023 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nie funkcjonowało urządzenie wodne o produkcji 10001 – 100000 m³/dobę.

3.1.5. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W tej grupie obiektów w 2023 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim, podobnie jak w 2022 r. ocenił jakość wody dostarczanej z 3 urządzeń wodnych, tj.:

- 1 inny podmiot zaopatrujący w wodę o dobrej jakości zakład pracy Celsa „Huta Ostrowiec” Sp. z o. o., ul. Samsonowicza 2 oraz firmy zewnętrzne, które znajdują się na terenie Celsa „Huta Ostrowiec”;
- Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita Zakład w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Zagłoby 32, która korzystała z wody z indywidualnego ujęcia w ramach podmiotu działającego na rynku spożywczym;
- DLF INVEST Bątków 7 – korzysta z wody z indywidualnego ujęcia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Wszystkie urządzenia wodne wykorzystujące wodę z indywidualnego ujęcia dostarczały w 2023 r. wodę odpowiadającą wymogom sanitarnym.

3.2. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pąteczek *Legionella sp.*

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w celu określenia skolonizowania wewnętrznej sieci wodociągowej przez pąteczki z rodzaju *Legionella sp.*

Częstotliwość kontroli jakości ciepłej wody uzależniona była od wyników badania bakteriologicznego osiągniętych w latach poprzednich. Schemat postępowania wg obowiązującego rozporządzenia określa: „jeżeli w kolejnych badaniach w odstępach rocznych stwierdzono < 100 jtk/100 ml, badanie wykonuje się po 3 latach”.

W 2023 r. pobrano do badań 46 prób wody ciepłej.

3.2.1. Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. nadzorował 3 podmioty lecznicze świadczące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tj.:

- G.V.M. „CARINT” Sp. z o. o., al. Płk. W. Beliny-Prażmowskiego 60, 31-513 Kraków - Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii, ul. Szymanowskiego 13, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski,
- Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski- Hospicjum Stacjonarne,
- Wielospecjalistyczny Szpital, ul. Szymanowskiego 11, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski.

Z ww. obiektów w 2023 r. PPIS pobrat do badań 17 prób wody ciepłej (2022 r. - 17 prób).

Na podstawie sprawozdań z badań we wszystkich ww. obiektach stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości pąteczek *Legionella sp.* tj. Wielospecjalistyczny Szpital, ul. Szymanowskiego 11, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski w 5 próbach wody ciepłej; Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski - Hospicjum Stacjonarne w 3 próbach wody ciepłej oraz w G.V.M. „CARINT” Sp. z o. o., al. Płk. W. Beliny-Prażmowskiego 60, 31-513 Kraków – Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 13 – w 3 próbach.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w drodze decyzji nakazał niezwłoczne przeprowadzenie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zanieczyszczeń wewnętrznej instalacji wodnej i doprowadzenie jakości wody ciepłej użytkowej do wymagań określonych w załączniku nr 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz w przypadku skażenia > 100 jtk/1000 ml zakazał korzystania z wody ciepłej z natrysków, w których stwierdzono skażenie wody ciepłej do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Przeprowadzone działania naprawcze przez zarządców obiektów wykazały, iż jakość ciepłej wody użytkowej w badanym zakresie odpowiadała wymogom sanitarnym, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań wody.

3.2.2. Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego

W 2023 r. skontrolowano jakość ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania pąteczek *Legionella sp.* w 10 obiektach zamieszkania zbiorowego, pobrano do badań 29 prób.

Próby wody ciepłej pobrano w następujących obiektach:

- 3 hotelach (9 prób),
- 1 innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie (3 próby),
- 2 obiektach typu zakład poprawczy/internat (5 prób),
- 2 domach pomocy społecznej (6 prób),
- 2 placówkach zapewniających całodobową opiekę (6 prób).

Przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella* sp. w 2023 r. stwierdzono w: 1 domu pomocy społecznej, 3 hotelach, 2 placówkach zapewniających całodobową opiekę, 1 innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie oraz w 1 obiekcie typu zakład poprawczy/internat.

PPIS w Ostrowcu Św. wszczął postępowanie administracyjne informując zarządców/właścicieli obiektu o konieczności podjęcia stosownych działań naprawczych, w celu doprowadzenia wody ciepłej użytkowej wewnętrznej instalacji wodnej do wartości zgodnych z rozporządzeniem. Działania podjęte przez zarządców/właścicieli obiektów doprowadziły do poprawy jakości ciepłej wody, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań wody.

3.3. WNIOSKI

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim kontrolował jakość dostarczanej wody przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty zaopatrujące w wodę poprzez:

- przekazywanie danych monitoringowych do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- informowanie właściwego wójta/burmistrza/prezydenta miasta o jakości wody na nadzorowanym obszarze,
- weryfikowanie terminowości przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne sprawozdań z badań wody,
- analizowanie przekazanych przez podmioty wyników badań wykonanych zgodnie z ustalonym na dany rok harmonogramem, w zakresie ewentualnych zagrożeń zdrowotnych wody - 138 sprawozdań z badań,
- monitorowanie wywiązywania się przez podmioty z obowiązku zapewnienia należytej jakości dostarczanej wody, w tym z realizacji harmonogramu kontroli wewnętrznej,
- wykonywanie badań wody zgodnie z ustalonym przez organy PIS planem działania na dany rok,
- prowadzenie kontrolnych badań wody po zakończeniu działań naprawczych, mających na celu sprawdzenie, czy woda spełnia wymagania określone w rozporządzeniu,
- gromadzenie, weryfikowanie i ocenianie danych uzyskanych w wyniku prowadzonego nadzoru nad jakością wody.

W 2023 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego monitoringu pobrat do badań 136 prób wody w tym: 78 próby wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (2022 r. – 72), 46 prób wody ciepłej na obecność pałeczek *Legionella* sp. (2022 r. - 71), 11 prób wody basenowej oraz 1 próbę wody z kąpieliska.

Na podstawie sprawozdań z badań wody PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- informował zarządców wodociągów o jakości wody przeznaczonej do spożycia pobranej z nadzorowanych wodociągów w ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną - 47 pism (2022 r. – 62);
- stwierdził przydatność wody do spożycia, po sprawozdaniach przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne – 102 pisma (2022 r. – 122);
- wydał 7 obszarowych oraz 6 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowanych do wójtów/burmistrzów/prezydenta miasta (2022 r. – 7 obszarowych, 7 okresowych);
- wydał 2 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 2 wodociągów na podstawie stwierdzonych przekroczeń w badanych próbach;
- wydał 4 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 4 wodociągów na podstawie stwierdzonych przekroczeń w badanych próbach;
- wydał 6 decyzji stwierdzających przydatność wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 5 wodociągów po zakończeniu działań naprawczych;
- stwierdził przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella* sp. w stosunku do 11 obiektów (3 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, 1 dom pomocy społecznej, 3 hotele, 2 placówki zapewniające całodobową opiekę, 1 inny obiekt, w którym są świadczone

usługi hotelarskie oraz w 1 obiekcie typu zakład poprawczy/internat) i wszczął postępowania administracyjne.

Na podstawie analizy sprawozdań z badań PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 roku ocenił wodę na terenie powiatu ostrowieckiego jako przydatną do spożycia.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

4. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie, na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno-higienicznego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów nie powodowały one zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r., zajmował stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych między innymi w sprawach:

- opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- odbiorów obiektów budowlanych w związku z ich dopuszczeniem do użytkowania;
- opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

Uczestniczono również w postępowaniach na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Dokonywana ocena pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczyła różnych przedsięwzięć inwestycyjnych obejmujących między innymi obiekty handlowe, przemysłowe, usługowe, turystyczne, ochrony zdrowia (w których prowadzona jest działalność lecznicza, apteki itp.) oraz inwestycje liniowe (np. drogi i inne trasy komunikacyjne, wodociągi, kanalizacje).

Łącznie w 2023 r. PPIS w Ostrowcu Św. zajął stanowisko w formie opinii, pism i uzgodnień w 147 sprawach obejmujących: strategiczne oceny oddziaływania na środowisko, opinie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, uzgadniania dokumentacji projektowych i stanowisk dotyczących innych spraw.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Ostrowcu Świętokrzyskim w roku 2023 zajął stanowiska w sprawach:

- 47 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ust. 1 i ust. 1a Ustawy z dnia 7.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 682 z późn. zm.),
- 45 opinii w sprawie uzgodnienia dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 17 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.),
- 7 opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji na podstawie art. 78 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 77 ust. 1 pkt 2, ust. 6 i ust. 7 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.),

- 7 opinii w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.),
- 10 opinii dotyczących uzgodnień projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 54 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.),
- 14 stanowisk w formie pism, opinii sanitarnych (bez konieczności uzyskania pozwolenia na użytkowanie) oraz postanowień – pisma te dotyczyły między innymi bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy dla prowadzonej działalności dydaktycznej oraz obiektów i urządzeń technicznych przeznaczonych do wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej,
- przeprowadził 52 kontrole związane z uczestniczeniem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów w związku z art. 56 Ustawy Prawo budowlane oraz na wniosek podmiotów bez wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Tabela 7. Zbiorcza analiza zajętych stanowisk dla określonych zadań w 2023 r.

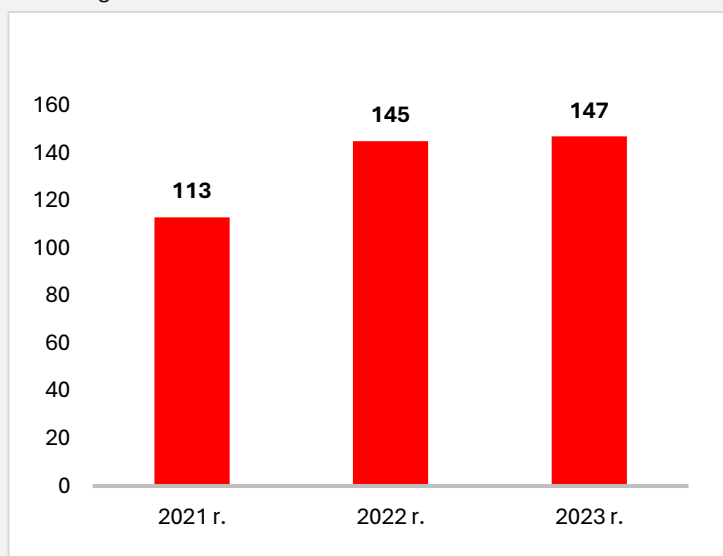
ogółem (bez uwzględnienia liczby kontroli)			147
Liczba zajętych stanowisk dotyczących	Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	7
		opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	10
	Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	17
		wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	7
	opinie uzgadniające dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych		45
	opiniowanie projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku		0
	opinii w sprawie uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy Prawo Budowlane		47
	innych spraw		14
Kontrole (wizytacje)			52

Porównując dane za rok 2023 z rokiem 2022 można zauważyć, że liczba kontroli oraz ilość opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych utrzymała się na zbliżonym poziomie.

Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii oraz kontroli ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Wykres 7. Liczba zajętych stanowisk w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2021-2023

4.1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Polityka regionalna na szczeblach gmin realizowana jest poprzez opracowania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które są podstawą do sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego. Dokonywane w tych opracowaniach zmiany miały na celu stworzenie warunków i ustalenie zasad lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowo-mieszkaniowej, przemysłu i drobnej wytwórczości oraz usług, a także przeznaczenie nowych terenów na cele komunikacyjne (modernizacja dróg, budowa parkingów, itp.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny związany z opiniowaniem, uzgadnianiem oraz uchwalaniem studium lub planu miejscowego.

Głównym celem prognozy jest określenie możliwych skutków, jakie mogą wystąpić w środowisku w wyniku ustaleń projektowanego dokumentu planistycznego. Rolą prognozy jest również sprawdzenie, czy ustalenia projektowanego dokumentu zabezpieczają we właściwy sposób środowisko (w tym miejsca zamieszkiwane przez ludność oraz miejsca dostępne dla ludzi) przed nadmiernymi negatywnymi oddziaływaniami, a także wskazanie ewentualnych rozwiązań mających na celu zapobieganie negatywnym wpływom na środowisko.

Wnioski, rekomendacje i zalecenia wynikające z prognozy powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu ostatecznego tekstu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Mając na celu ochronę zdrowia ludzi Państwowa Inspekcja Sanitarna podczas dokonywania uzgodnień zwraca szczególną uwagę na zagadnienia dotyczące między innymi zaopatrzenia ludności w wodę, właściwe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów, odprowadzenie ścieków, właściwą lokalizację przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska.

W roku 2023 wydano 17 opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. 7 spośród wydanych opinii dotyczyło uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Opinie wydano w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla:

- Zmiana Nr 1 Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego,
- Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Ćmielów.

Zaopiniowanie (10 z wyżej wymienionych opinii) projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dotyczyło między innymi:

- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrowca Świętokrzyskiego dla obszaru ulic: Jana Samsonowicza, Dębowa, Skośna,
- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części sołectwa Janik oraz miasta Kunów.

4.2. Ocena oddziaływania na środowisko

Działania związane z oceną oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynikają z ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 61 wyżej wymienionej ustawy ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W postępowaniu dotyczącym oceny oddziaływania przedsięwzięć kwalifikowanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydawał opinie:

- w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu,
- w sprawie uzgodnienia warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku 2023 wydano 17 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W podziale na rodzaj inwestycji wydane opinie dotyczyły:

- 8 opinii w sprawie dotyczącej przedsięwzięcia polegającego na pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych (instalacja fotowoltaiczna),
- 2 opinie dotyczące inwestycji drogowych i mostowych,
- 4 opinie dotyczące obiektów produkcyjno-przemysłowych (w tym myjni samochodowych),
- 2 opinie dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (budowa wielu budynków),
- 1 opinia dotycząca obiektu rekreacyjnego.

Przykłady opiniowanych przedsięwzięć:

- Budowa budynku produkcyjno-magazynowo-administracyjnego wraz z instalacjami wewnętrznymi przy ul. Przemysłowej w Ostrowcu Św.,
- Rozbudowa istniejącego zakładu produkcyjnego położonego przy ul. Mostowej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Z wydanych 17 wyżej wymienionych opinii w żadnym przypadku nie nałożono na inwestora obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Stanowisko w sprawie potrzeby bądź też braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko było zajmowane z uwzględnieniem skali planowanej inwestycji, jej usytuowania, wielkości zajmowanego terenu oraz funkcji i potencjalnego szkodliwego oddziaływania na środowisko lub zdrowie ludzi.

Analizy powyższe przeprowadzono na podstawie dostarczonych dokumentów tj. kserokopii wniosku inwestora, opisu planowanego przedsięwzięcia, mapy sytuacyjno-wysokościowej terenu, wypisów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2023 wydano 7 pozytywnych opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Opinie te dotyczyły między innymi:

- Rozbudowy zakładu przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych polegająca na wyposażeniu zakładu w nową linię do przetwarzania odpadów wielowarstwowych typu metal/tworzywo sztuczne oraz nową, dodatkową linię do przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych przy ulicy Aleja Solidarności w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Budowy kwatery nr 3 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Janik.

4.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej

W procesie inwestycyjnym na etapie projektowania obiektów budowlanych, w tym uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uzgadniał projekty budowlane inwestycji oraz projekty technologiczne.

Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny, właściwą technologię, warunki środowiska pracy, zastosowane materiały i sposób wykończenia wnętrza, właściwe wyposażenie, prawidłową wentylację i ogrzewanie pomieszczeń, właściwy sposób rozwiązania instalacji wodno-kanalizacyjnej.

W trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej zwracano również szczególną uwagę na zapewnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych w miejscach pobytu ludzi i zapewnienie im właściwych warunków pracy oraz zminimalizowanie negatywnych wpływów czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na życie i zdrowie ludzi.

W roku 2023 wydano 45 opinii sanitarnych uzgadniających dokumentację projektową, w tym:

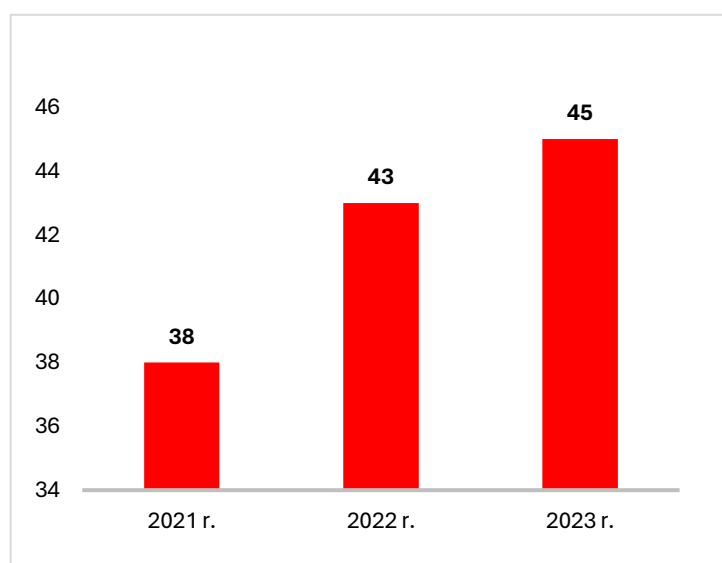
- 34 projekty budowlanych nowych obiektów;
- 7 projektów przebudowy, rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania;
- 4 projekty technologiczne dla istniejących obiektów.

Wśród uzgadnianych projektów 21 dokumentacji zostało przedłożonych do uzgodnienia przez inwestorów, natomiast 24 spośród uzgodnionych projektów zostało przedłożonych do zaopiniowania przez projektantów i biura projektowe.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy wodociągów (21 projektów) oraz projekty budowy kanalizacji na terenach nieskanalizowanych (13 projektów). Pozostałą część uzgadnianych dokumentacji projektowych stanowiły obiekty takie jak budynki i lokale handlowo – usługowe branż przemysłowych (4 dokumentacje projektowe) oraz lokale przeznaczone na działalność usługową w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej (2 projekty). Ponadto uzgodnione pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zostały także dokumentacje projektowe dotyczące budowy Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (2 projekty) oraz przebudowy budynku produkcyjnego (1 projekt). Pojedyncze z uzgodnionych dokumentacji projektowych dotyczyły budynku przedszkola oraz lokalu apteki.

Najwięcej dokumentacji projektowych w tym zakresie dotyczyło inwestycji realizowanych na terenie gminy Ostrowiec Św. Negatywnych opinii sanitarnych o projektach w roku 2023 nie wydano.

Wykres 8. Liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych w latach 2021-2023

Przykłady opiniowanej dokumentacji projektowej:

- Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla Gminy Ostrowiec Świętokrzyski,
- Budowa budynku usługowego (przedszkola wraz z poradnią psychologiczno-pedagogiczną) przy ul. Świętokrzyskiej w Ostrowcu.

4.4. Kontrole obiektów (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji inwestycji, uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych)

W roku 2023 przeprowadzono 52 kontrole/ wizji lokalnych. W ogólnej liczbie 52 kontrole znajduje się:

- 47 kontroli związanych z uczestniczeniem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w związku z art.56 ustawy Prawo budowlane.

Podczas odbiorów zwracano uwagę w szczególności na:

- wykonanie obiektu zgodnie z projektem,
- posiadanie przez materiały służące do budowy i wykończenia obiektów stosownych atestów,
- protokoły wymagane przepisami (protokoły kominiarskie, badania skuteczności wentylacji, badania jakości wody do spożycia),
- prawidłową wentylację mechaniczną i grawitacyjną w pomieszczeniach,
- prawidłowe wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej i ogrzewczej w budynkach będących przedmiotem odbioru,
- przystosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych: podjazdy, parkingi, toalety,
- wyrażenia zgody na odstępstwa od przepisów określających warunki techniczne oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

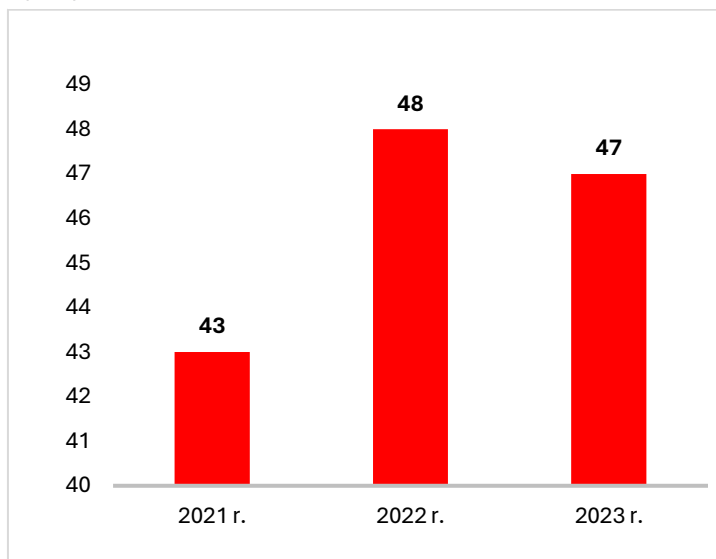
Głównym celem kontroli było poddanie oceny zgodności realizowanych inwestycji z uzgodnioną pod względem sanitarno-higienicznym dokumentacją projektową oraz wyeliminowanie ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie powstałych w trakcie budowy.

Nie wydano żadnych sprzeciwów na użytkowanie, gdyż wszystkie kontrolowane przedsięwzięcia wykonane były zgodnie z dokumentacją projektową oraz spełniały wymogi w zakresie higieniczno-sanitarnym.

Przykłady inwestycji oddanych do użytku w 2023 r.:

- Rozbudowa zespołu budynków Katolickiego Zespołu Edukacyjnego o nowy budynek sali gimnastycznej wraz z infrastrukturą techniczną obejmującą: wewnętrzne instalacje elektryczne, teletechniczne, wod.-kan., wentylacji mechanicznej, c.o., zbiornik na wodę deszczową, zbiornik na wodę do celów przeciwpożarowych, wewnętrzny układ drogowy wraz z parkingiem przy ulicy Grabowieckiej w Ostrowcu Świętokrzyskim.
- Budowa budynku handlowo – usługowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, przez które rozumie się: miejsca postojowe, układ komunikacji wewnętrznej, budowę zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wewnętrzną linię zasilającą, instalację oświetlenia zewnętrznego, instalację zasilającą, instalację niskoprądową i odgromową przy ulicy Zygmuntówka w Ostrowcu Świętokrzyskim.
- 5 wizji lokalnych na wniosek podmiotu bez wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie (działalność oświatowa).

Wykres 9. Liczba opinii w związku z dopuszczeniem do użytkowania wydanych w latach 2021- 2023

Stanowiska te dotyczyły między innymi uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego na podstawie art. 53 ust. 4 pkt. 2a, ust. 5 w związku z art. 64 ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 977 z późn. zm.).

Zajmowano także stanowiska w sprawie oceny stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego pomieszczeń oraz wydania opinii w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy dla prowadzonej działalności dydaktycznej.

Ponadto wśród wydanych opinii znalazły się także stanowiska o spełnieniu wymagań określonych w przepisach sanitarnych dla obiektów budowlanych i urządzeń technicznych przeznaczonych do wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej na podstawie art. 17 ust. 3 pkt. 3 Ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1743).

Przykłady:

- Ocena spełnienia wymagań sanitarnych dla sal dydaktycznych w budynku mieszczącym się przy ulicy Kilińskiego w Ostrowcu Św.
- Ocena spełnienia wymagań określonych w przepisach sanitarnych dla obiektów budowlanych i urządzeń technicznych przeznaczonych do wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej w obiekcie budowlanym zlokalizowanym przy ulicy Kilińskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W roku 2023 wydano 2 decyzje merytoryczne.

Wydane decyzje merytoryczne dotyczyły umorzenia postępowań.

4.5. WNIOSKI

Działalność Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego dotyczyła kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach takich jak np. użyteczności publicznej, żywieniowo-żywnościowych, oświaty, zakładach pracy.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie nadzoru zapobiegawczego zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia, odprowadzenie ścieków),
- prawidłowe gromadzenie, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.

W oparciu o przepisy prawa inspekcja sanitarna w ramach nadzoru zapobiegawczego prowadziła działania w celu zminimalizowania negatywnych skutków inwestycji na zdrowie człowieka.

Porównując dane za rok 2023 z rokiem 2022 liczba dokumentacji projektowych uzgadnianych pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych utrzymała się na podobnym poziomie.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (13 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (21 projektów).

W związku z tym można wysnuć wniosek, że w bliższej perspektywie znacznej poprawie ulegnie gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu ostrowieckiego.

W stosunku do roku poprzedniego na podobnym poziomie utrzymuje się liczba opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych lub w związku z zamiarem przystąpienia do ich użytkowania (47 w roku 2023; 48 w roku 2022). Uzasadnieniem takiego stanu może być fakt, że oprócz stanowisk zajmowanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych wydawano także opinie dla przedsięwzięć, dla których obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie wynika z art. 56 ust. 1a Ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 682 z późn. zm.). Liczba wydanych

wyżej wymienionych opinii (w trybie art. 56 ust. 1a wyżej wymienionej ustawy) ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowe.

**STAN SANITARNY OBIEKTÓW
UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ
I KĄPIELISK**

5. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk

5.1. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń

5.1.1. Ustępy publiczne

W 2023 roku w ewidencji PPIS znajdowało się 8 stałych ustępów publicznych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego. Wszystkie ustępy podłączone są do sieci kanalizacyjnej. Skontrolowano 7 obiektów zlokalizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego w Bałtowie oraz na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego.

Ustępy dostosowane są dla osób niepełnosprawnych, z wydzieloną częścią damską i męską. W pomieszczeniach zapewniona sprawna wentylacja mechaniczna włączana ze światłem i dodatkowo uchylne okna w każdej części. Stanowiska do mycia rąk wyposażone są w środki higieniczne, tj.: mydło w płynie, ręczniki papierowe lub suszarki do rąk oraz kosze na zużyte ręczniki.

Ustępy utrzymane w dobrym stanie higienicznym, sanitarnym oraz technicznym, nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.1.2. Obiekty pomocy społecznej

W nadzorze PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się 15 obiektów, bez zmian w stosunku do 2022 r. Skontrolowano 4 obiekty pod kątem występowania pączek *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej.

5.1.3. Obiekty hotelarskie

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się 47 obiektów hotelarskich będących pod nadzorem PPIS (w 2022 r. - 46), w tym 6 hoteli i 41 obiektów świadczących usługi hotelarskie, takie jak pokoje noclegowe, zajazdy i gospodarstwa agroturystyczne.

W 2023 r. skontrolowano 6 obiektów hotelarskich typu hotel oraz 11 obiektów z grupy inne, w których świadczone są usługi hotelarskie. Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego obiektów, postępowania z bielizną czystą i brudną, postępowania z odpadami komunalnymi, przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi celem zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych oraz oceny działań podjętych w zakresie zapobiegania namnażaniu się pączek *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej.

Nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie nie stwierdzono. Stan sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako bardzo dobry.

5.1.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W 2023 r. w ewidencji PPIS znajdowało się 217 obiektów (2022 r.- 214), z których skontrolowano 53 obiekty (2022 r. – 14):

- 26 zakładów fryzjerskich,
- 14 zakładów kosmetycznych,
- 12 zakładów odnowy biologicznej i solaria,
- 1 inny zakład, w którym są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu.

W trakcie kontroli oceniano stan higieniczno-sanitarny i techniczny pomieszczeń, wyposażenia, sprzętów i urządzeń, sposób postępowania z narzędziami i bielizną używaną w obiekcie, z odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi wytwarzanymi w zakładach oraz oceniano opracowaną przez właścicieli gabinetów kosmetycznych procedurę zapewniającą ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Szczególną uwagę zwracano na sposób przechowywania narzędzi fryzjerskich i kosmetycznych, ich dezynfekcję i sterylizację. Przed

wszystkim sprawdzano czy prawidłowo sporządzany jest roztwór dezynfekcyjny oraz przestrzegany czas dezynfekcji zgodnie z zaleceniami producentów.

W gabinetach kosmetycznych podczas świadczenia usług, w trakcie których może dojść do naruszenia ciągłości tkanki używany jest sprzęt jednorazowego użytku lub sterylne narzędzia i materiały. Właściciele gabinetów sterylizują narzędzia mogące spowodować naruszenie ciągłości tkanki, tj. cążki, nożyczki do skórek, dłutka, pęsety, frezy i głowice do mikrodermabrazji we własnym zakresie. Narzędzia po dezynfekcji pakowane są w samoprzylepne torebki papierowo-foliowe wyposażone w zewnętrzne chemiczne wskaźniki procesu sterylizacji oraz paski kontroli wewnętrznej z wieloparametrowym testem kontroli sterylizacji parą wodną w temperaturze 121°C i 134°C. Właściciele wykonują również kontrolę biologiczną pracy autoklawu w zewnętrznych laboratoriach mikrobiologicznych.

Informowano, iż zabiegi wykonywane z wykorzystaniem metod inwazyjnych związanych z przerwaniem ciągłości tkanek i narażeniem na kontakt z krwią, niesie ze sobą niebezpieczeństwo przeniesienia zakażenia, w szczególności HBV, HCV oraz HIV.

W obiektach nie posiadających autoklawu stosowane były narzędzia jednorazowego użytku. Prawidłowe gospodarowanie odpadami wytwarzanymi w obiektach potwierdzone było przez kontrolowanych usługodawców zawartymi umowami oraz fakturami za wykonaną usługę odbioru i utylizacji odpadów.

Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi właściciele gabinetów kosmetycznych posiadają wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, które regulują:

- sposób postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich,
- zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji,
- sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry,
- zasady dekontaminacji, czyli procesu niszczenia biologicznych czynników chorobotwórczych przez mycie i dezynfekcję pomieszczeń oraz sterylizację narzędzi.

Wprowadzona w życie w 2018 roku ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 poz. 2111) ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV) wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry wywołujące efekt opalenizny. Istotą ustawy jest ograniczenie zachorowań na nowotwory skóry. Służąc temu ma przede wszystkim podnieść świadomość społeczną w zakresie szkodliwości działania promieniowania UV wydzielanego przez solaria. Ustawa całkowicie zakazuje korzystania z solariów przez osoby, które nie ukończyły 18 roku życia, nakłada na właścicieli solariów obowiązek zamieszczania w miejscu udostępniania solariów informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium oraz wprowadza całkowity zakaz promocji i reklamy usług w zakresie udostępniania solariów.

5.1.5. Obiekty komunikacji publicznej (dworzec autobusowy, środki transportu)

W ewidencji PPIS znajduje się 1 dworzec autobusowy PKS, przeprowadzono 1 kontrolę. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. W trakcie kontroli zwrócono uwagę na stan sanitarny i techniczny pomieszczeń dworca oraz na dostępność pasażerów do pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

5.1.6. Cmentarze

Ewidencja cmentarzy nie uległa zmianie- 21 cmentarzy, w tym 1 cmentarz komunalny i 20 parafialnych. W 2023 r. przeprowadzono 4 kontrole.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na postępowanie z odpadami komunalnymi i miejsca do ich gromadzenia. W wyniku przeprowadzonych kontroli w jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami, za co nałożono mandat karny w wysokości 300,00 zł.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawował nadzór nad prawidłowym przebiegiem ekshumacji zwłok i szczątków ludzkich oraz nad warunkami ich transportu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi ekshumacja zwłok i szczątków jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych.

W 2023 roku wydano 13 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji oraz 22 postanowienia dotyczące sprowadzenia zwłok/prochów z zagranicy do Polski.

5.1.7. Domy przedpogrzebowe

W 2023 r. w ewidencji znajdowały się 2 domy przedpogrzebowe, skontrolowano 2 obiekty.

Skontrolowane domy przedpogrzebowe posiadają pomieszczenia do wystawienia trumien ze zwłokami, kaplicę do odprawiania ceremonii pogrzebowych, pomieszczenia/chłodnie do przechowywania zwłok oraz pomieszczenia do przygotowania zwłok.

5.1.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

Grupa ta obejmuje obiekty użyteczności publicznej, w przypadku których zachowanie właściwego stanu sanitarnego jest niezbędne z uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osób z nich korzystających. Do tej grupy zalicza się 140 obiektów, w tym: pralnie, obiekty sportowe, apteki, obiekty kulturalne, laboratoria, stacje paliw, parkingi, prosektorium, tereny rekreacyjne wraz z piaskownicami, obiekty zamieszkania zbiorowego oraz ośrodek wsparcia rodziny. Skontrolowano 21 obiektów:

- 5 obiektów sportowych,
- 1 stację paliw,
- 1 prosektorium,
- 1 obiekt zamieszkania zbiorowego typu bursa/ internat,
- 13 obiektów rekreacyjnych.

Tabela 8. Ewidencja i ilość skontrolowanych obiektów z grupy „innych obiektów użyteczności publicznej”

Lp.	Nazwa obiektu	Wg ewidencji 2022 r.	Liczba skontrolowanych obiektów	Wg ewidencji 2023 r.	Liczba skontrolowanych obiektów
1.	Pralnie	5	0	5	0
2.	Obiekty sportowe	10	4	10	5
3.	Apteki, punkty apteczne	34	0	34	0
4.	Obiekty kulturalne	9	0	9	0
5.	Laboratoria	2	0	2	0
6.	Stacje paliw	14	3	14	1
7.	Ośrodek wsparcia rodziny	1	0	1	0
8.	Wiaty przystankowe	0	0	0	0
9.	Parkingi	7	0	7	0
10.	Prosektorium	1	1	1	1
11.	Internat ZSMS	1	1	1	1
12.	Bursa szkolna	1	1	1	0
13.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	1	1	0
14.	Hospicjum stacjonarne	1	1	0	0
15.	Tereny rekreacyjne	54	26	54	13
Σ	Razem	141	38	140	21

Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno-technicznego poszczególnych obiektów oraz oceny skażenia mikrobiologicznego instalacji ciepłej wody pod kątem występowania bakterii *Legionella sp.*

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń.

Na terenie powiatu funkcjonują obiekty sportowe dostępne dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Są to: piłkarski ośrodek treningowy, boiska sportowe typu „Orlik” oraz stadiony i hala widowiskowo-sportowa. Skontrolowano 5 obiektów. Obiekty wraz z zapleczem higieniczno- szatniowym utrzymane w dobrym stanie technicznym.

W 2023 r. skontrolowano 1 stację paliw na terenie powiatu ostrowieckiego znajdującą się na trasie najczęściej uczęszczanej. Skontrolowana stacja paliw czynna całodobowo, dysponująca ogólnodostępnymi ustępami, które są utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie posiadania przez przedsiębiorcę koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Celem zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, w trakcie kontroli, informowano kontrolowanego o obowiązku utrzymania pojemników służących do zbierania odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym.

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin”, który czynny jest 7 dni w tygodniu przez cały rok. Odwiedzający mają możliwość czynnego wypoczynku korzystając między innymi z siłowni zewnętrznej, wytyczonych tras do biegania i nordic walkingu (5 i 10 km), boisk do piłki nożnej plażowej i piłki siatkowej plażowej, parku linowego z matą i dużą trasą, kortu tenisowego oraz placu zabaw dla dzieci.

Przeprowadzona kontrola w prosektorium wykazała, że pomimo przeprowadzonego remontu pomieszczeń obiekt udostępniany jest wyłącznie do wykonywania sekcji lekarskich i prokuratorskich. W 2023 r. pomieszczenia chłodni nie były wykorzystywane do przechowywania zwłok- zwłoki osób zmarłych w szpitalu przechowywane były w pomieszczeniach chłodni należących do ZUP Sp. z o. o. w Ostrowcu Świętokrzyskim.

5.1.9. Kąpieliska i baseny kąpielowe

W 2023 r. na terenie powiatu ostrowieckiego udostępnione były 2 obiekty dla kąpiących się:

- Pływalnia „Rawszczyzna” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Mickiewicza 32,
- Kąpielisko Gutwin w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Gościniec.

5.1.9.1. Pływalnia „Rawszczyzna”

Zarządcą Pływalni „Rawszczyzna” w imieniu Gminy Ostrowiec jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Świętokrzyska 11, Ostrowiec Świętokrzyski.

W 2023 roku PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach nadzoru pobrało do badań 11 próbek wody basenowej (baseny wewnętrzne i baseny zewnętrzne) oraz wykonało oznaczenia chloru ogólnego, wolnego i związanego

na miejscu w trakcie poboru prób. Woda została pobrana zgodnie z ustalonym harmonogramem poboru na rok 2023 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim monitorował jakość wody na pływalni poprzez analizę parametrów jakości wody na pływalni na podstawie przekazanych sprawozdań z badań, zakresu i częstotliwości wykonywanych badań przez zarządzającego pływalnią oraz wyników badań wody na pływalni wykonanych przez PIS.

Zarządzający pływalnią prowadził regularną kontrolę wewnętrzną, w ramach której m.in. ustalił z PPIS harmonogram pobierania próbek wody.

Organy PPIS co roku dokonują zbiorczej rocznej oceny jakości wody na pływalni.

Woda na Pływalni „Rawszczyzna” w 2023 r. odpowiadała wymogom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).

5.1.9.2. Kąpielisko „Gutwin” w Ostrowcu Świętokrzyskim

W powiecie ostrowieckim funkcjonuje kąpielisko „Gutwin”, którego Organizatorem jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Świętokrzyska 11 w Ostrowcu Świętokrzyskim działający w imieniu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 z późn. zm.) rada gminy określa corocznie do dnia 20 maja sezon kąpielowy, który obejmuje okres między 1 czerwca a 30 września oraz corocznie do 20 maja określa wykaz kąpielisk na terenie gminy. Organizator kąpieliska do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma być otwarte, przekazuje wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta wniosek o umieszczenie w wykazie kąpielisk.

Organizator kąpieliska prowadzi kontrolę wewnętrzną, w ramach której m. in. ustala z PPIS harmonogram pobierania próbek oraz pobiera próbki wody w ustalonych z PPIS punktach. W ramach kontroli urzędowej organy PPIS co roku dokonują bieżącej i sezonowej oceny jakości wody w kąpielisku pod względem spełnienia wymagań określonych w przepisach.

W 2023 r. w ramach kontroli wewnętrznej organizator pobrał do badania 3 próby wody z kąpieliska oraz w ramach kontroli urzędowej PPIS pobrał 1 próbę przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.

Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej PPIS wydał 5 ocen jakości wody, w tym 4 oceny bieżące w trakcie trwania sezonu kąpielowego i 1 ocenę sezonową po zakończeniu sezonu kąpielowego, w których stwierdził przydatność wody do kąpeli. Wszystkie oceny jakości wody umieszczane były na bieżąco w Serwisie kąpieliskowym oraz na stronie internetowej www.gov.pl/psse-ostrowiec-swietokrzyski w formie komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne organy PIS obowiązane są do prowadzenia Serwisu kąpieliskowego, który dostępny jest na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem <https://sk.gis.gov.pl/>.

Prowadzony internetowy serwis kąpieliskowy jest systemem informacyjnym, który prezentuje na mapie Polski wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami Rad gmin kąpielisk oraz przedstawia aktualne informacje o jakości wody, profilu i infrastrukturze kąpieliska, a także panujących warunkach. Celem Serwisu jest natychmiastowe przekazywanie i rozpowszechnianie informacji o jakości wody w kąpieliskach podczas letniego wypoczynku. Serwis kąpieliskowy jest na bieżąco aktualizowany w terminie od 1 czerwca do 30 września.

5.2. Inne działania

▪ Imprezy masowe

W 2023 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim opiniował 17 wniosków w sprawie przeprowadzenia imprezy masowej, zwracając szczególną uwagę na zapewnienie przez organizatora właściwych warunków higieniczno- sanitarnych, punktów czerpalnych wody do spożycia oraz właściwego postępowania z odpadami komunalnymi.

▪ Sprowadzenie zwłok z zagranicy, ekshumacje

W ramach nadzoru nad zagadnieniami dotyczącymi postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 22 postanowienia na sprowadzenie zwłok z zagranicy oraz 13 decyzji zezwalających na ekshumację i przewóz ekshumowanych zwłok.

▪ Interwencje

PPIS w Ostrowcu Św. w 2023 r. rozpatrzył interwencje w zakresie:

- braku ciepłej wody użytkowej w punktach czerpalnych oraz obecności wody na posadzkach w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych na 3 oddziałach szpitala,
- nieodpowiedniego stanu higieniczno-sanitarnego kabiny TOI TOI znajdującej się przy budynku PKP,
- nieprawidłowości w gabinecie kosmetycznym,
- oceny stanu higieniczno-sanitarnego lokalu mieszkalnego na wniosek mieszkańców,
- niewłaściwej jakości wody do spożycia przez ludzi,
- nieprawidłowości w hotelu dot. warunków sanitarnych,
- niewłaściwego użytkowania lokalu mieszkalnego,
- nielegalnie prowadzonej działalności w mieszkaniu,
- niewłaściwego usuwania nieczystości płynnych.

▪ Wizje

W 2023 r. przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wraz z przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowej uczestniczyli w 21 wizjach lokalnych w mieszkaniach prywatnych w celu stwierdzenia obecności ksyłamitu w podłożu. W 16 mieszkaniach potwierdzono jego obecność.

5.3. WNIOSKI

W 2023 roku na 450 obiektów użyteczności publicznej (bez zakładów opieki zdrowotnej i urzędzeń wodociągowych) będących w ewidencji skontrolowano 110 obiektów użyteczności publicznej pod kątem oceny stanu sanitarno- technicznego. Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej w 2023 r. nie wykazał istotnych zagrożeń dla zdrowia ludzi.

**STAN SANITARNY
PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH
DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ**

6. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

6.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego

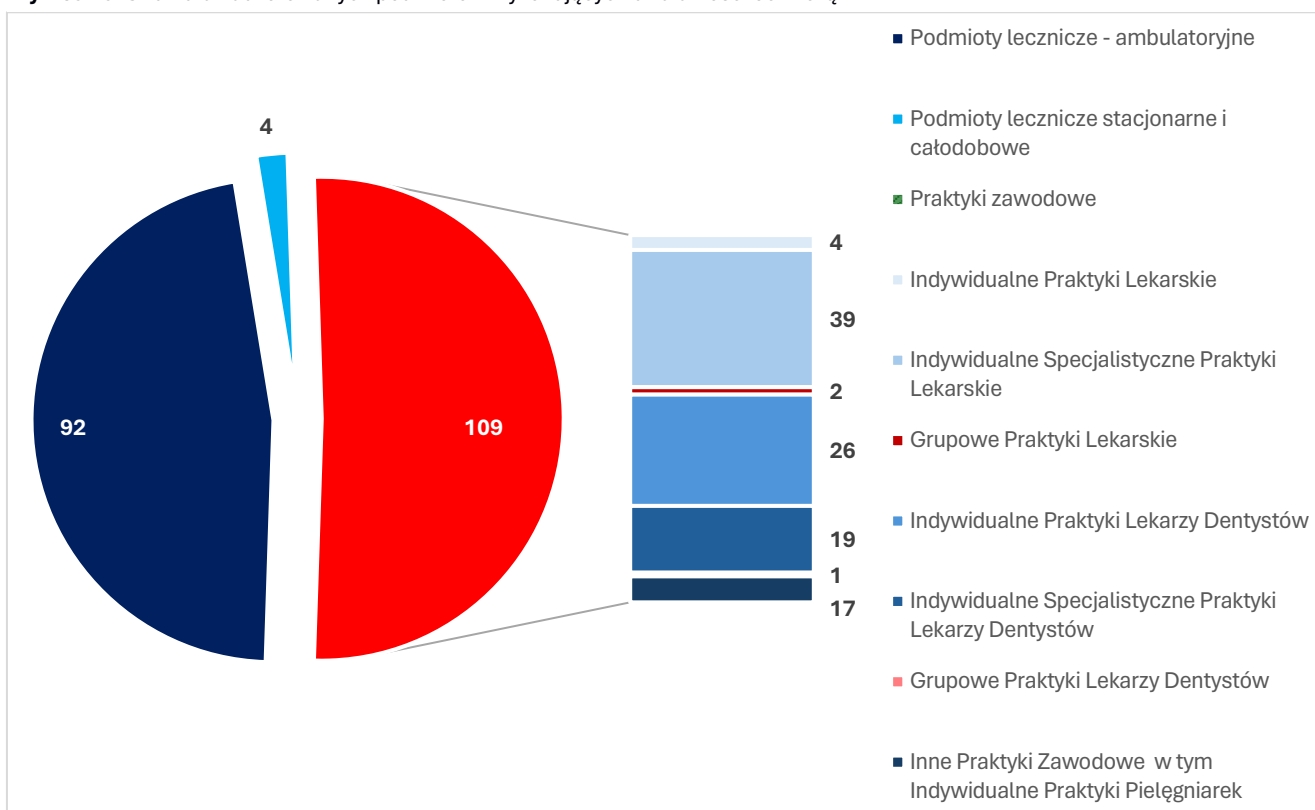
W 2023 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się łącznie 196 obiektów wykonujących działalność leczniczą. 95 obiektów stanowiły podmioty lecznicze w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz.U z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.). Podmioty wykonujące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej stanowiły 101 obiektów.

Zakres przedmiotowy przeprowadzonych kontroli dotyczył obszarów mających wpływ na zapewnienie bezpiecznych warunków realizowanych świadczeń zdrowotnych i obejmował:

- przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakresie prowadzonej działalności;
- kontrolę obiektu pod kątem zgodności z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 402 z późn. zm.);
- kontrolę opracowania, wdrożenia i nadzoru nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanymi z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- prawidłowość przeprowadzania procesów dezynfekcji i sterylizacji;
- ocenę sposobu postępowania z odpadami oraz odpadami medycznymi;
- ocenę sposobu postępowania z bielizną używaną w trakcie świadczenia usług zdrowotnych.

Prowadzony nadzór sanitarny obejmował również realizację Programu Szczepień Ochronnych w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne oraz prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie.

Wykres 10. Struktura nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2023 r. przeprowadzono 122 kontrole, w tym:

- 117 kontroli wynikających z planu pracy (kontrole kompleksowych);
- 2 kontrole o charakterze interwencyjnym 3 kontrole tematycznych;

Łącznie w 2023 r. wydano:

- 9 decyzji merytorycznych, w tym:
- 1 decyzję w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno-sanitarnym;
- 5 decyzji dotyczących prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków;
- 3 decyzje w zakresie prewencji chorób zakaźnych;
- 8 decyzji płatniczych związanych z prowadzonym postępowaniem administracyjnym;
- 3 upomnienia;
- 2 tytuły wykonawcze;
- 3 postanowienia.

W 2023 r. wyegzekwowano wykonanie nakazów zawartych w 2 decyzjach administracyjnych.

Tabela 9. Odsetek skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2023 r.

	Lp.	Rodzaj obiektu		Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	% Obiektów skontrolowanych
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	1.	Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne	szpitalne	3	3	100,0
			hospicja	1	1	100,0
	2.	Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	36	34	94,4
			Medyczne laboratoria diagnostyczne i punkty pobrań materiału do badań	16	10	62,5
			Zakłady rehabilitacji leczniczej	10	7	70,0
			Inne	29	15	51,7
Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	3.	Indywidualna praktyka lekarska		4	2	50,0
	4.	Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska		37	13	35,1
	5.	Grupowa praktyka lekarska		3	2	66,6
	6.	Indywidualna praktyka lekarzy dentyków		30	12	40,0
	7.	Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentyków		18	11	61,1
	8.	Inne		7	6	85,7

6.2. Ogólna ocena podmiotów leczniczych

W 2023 r. w ewidencji PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się 95 podmiotów leczniczych, w tym:

- 4 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne;
- 91 podmiotów wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Ogółem skontrolowano 70 obiektów, co stanowi 73,68% wszystkich ujętych w ewidencji spośród tej grupy.

6.2.1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitalne i inne niż szpitalne) oraz świadczące usługi szpitalne w trybie jednodniowym

Na nadzorowanym terenie znajdują się 3 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitalne i inne niż szpitalne) tj. Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Szymanowskiego 11, G.V.M. CARINT Sp. z o.o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Świętokrzyskim, Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jan Pawła II Hospicjum Stacjonarne w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz 1 podmiot świadczący usługi szpitalne wyłącznie w trybie jednodniowym - Maltanka Sp. z o. o. Szpital Chirurgiczny.

Łącznie w 2023 r. w ww. obiektach przeprowadzono 7 kontroli sanitarnych, w tym:

- 4 kontrole kompleksowe;
- 2 kontrole tematyczne;
- 1 kontrolę interwencyjną.

Wydano 1 decyzję administracyjną nakazową, 1 decyzję płatniczą oraz 2 decyzje dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków.

6.2.1.1. Szpitale

W roku sprawozdawczym niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny i techniczny stwierdzono w 1 podmiocie leczniczym.

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 1 decyzję administracyjną w zakresie zapewnienia m.in.:

- właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń (sufitów, ścian i posadzki) i wyposażenia, w tym łóżek, szafek przyłóżkowych, foteli, krzesel, drzwi i ościeżnic;
- należytego stanu sanitarno-technicznego kabin i brodzików prysznicowych, umywalk oraz armatury w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych
- izolatki posiadającej służbę umywalkowo-fartuchową pomiędzy pomieszczeniem pobytu pacjenta a ogólną drogą komunikacyjną oraz wyposażonej w wentylację wymuszoną działającą na zasadzie podciśnienia w taki sposób, że ciśnienie w izolatce jest niższe niż na korytarzu i w służbie.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał na wniosek Strony postępowania 2 decyzje w sprawie zmiany terminu realizacji nakazów ujętych w decyzji wydanej przez w 2022 r. Główną przyczyną niezrealizowania nakazów wcześniej wydanej decyzji zgodnie z uzasadnionymi wnioskami zobowiązanego był brak środków finansowych, ograniczone możliwości prowadzenia prac remontowych przy dużym obłożeniu pacjentów w pokojach łóżkowych oraz szeroki zakres realizowanych prac remontowych w obiekcie.

W dwóch pozostałych szpitalach nie wykazano uchybień. Stwierdzony stan higieniczno-sanitarny i techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Zakresem kontroli sanitarnych przeprowadzanych w szpitalach obejmowano m. in. zagadnienia dotyczące oceny opracowania, wdrożenia i nadzoru nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanymi z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych na podstawie Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził monitoring sytuacji epidemiologicznej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne na podstawie otrzymywanych raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala, w tym informacji dotyczących działań służących likwidacji zagrożenia epidemiologicznego podejmowanych przez zespoły kontroli zakażeń szpitalnych.

W roku sprawozdawczym w jednym szpitalu zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne, które podlegały ścisystemu nadzorowi epidemiologicznemu i były przedmiotem 2 kontroli tematycznych.

W 2023 r. zarejestrowane w szpitalu ogniska epidemiczne zostały wygaszone.

W ramach identyfikowania zagrożeń epidemiologicznych, a także zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych w podmiotach leczniczych były realizowane m.in. następujące działania:

- opracowywano programy kontroli zakażeń;
- prowadzono stałą ocenę stanu realizacji procedur z zakresu kontroli zakażeń, w tym procedur opracowanych w odniesieniu do czynności związanych z utrzymaniem higieny szpitalnej;
- prowadzono monitoring zakładanych wkłuć obwodowych, cewników moczowych zakładanych i utrzymywanych w pęcherzu moczowym oraz miejsca operowanego;
- prowadzono ocenę ryzyka zakażenia oraz monitoring zużycia materiałów i środków dezynfekcyjnych i środków ochrony indywidualnej;
- personel objęto szkoleniami z zakresu zakażeń zakładowych i kluczowych obszarów zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego;
- 2 razy w roku realizowano kontrolę wewnętrzną;
- dokonywano analizy sytuacji epidemiologicznej wynikającej z obecności drobnoustrojów alarmowych lub nosicielstwa;
- kontynuowano udział w Narodowym Programie Ochrony Antybiotyków w celu pełnego wdrożenia racjonalnej antybiotykoterapii;
- zapewniono dostęp do sprzętu jednorazowego potrzebnego do pielęgnacji osób zakażonych i/lub nosicieli min. baseny, kaczki, miednice, miski nerkowate, naczynia do posiłków, bielizna, odzież dla pacjenta i personelu, pościel.

W 2023 r. w porównaniu do poprzedniego roku zmniejszyła się liczba zarejestrowanych w szpitalu ognisk epidemicznych (2023 r. – 2, 2022 r – 5).

6.2.1.2. Hospicjum

W 2023 r. w Domu Ulgi w Cierpieniu im. Jan Pawła II Hospicjum Stacjonarnym, ul. Ferdynanda Focha 5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował ocenę stanu higieniczno-sanitarnego, gospodarkę odpadami u wytwórcy, przestrzeganie procedur zapobiegających zakażeniom oraz przestrzeganie przepisów Ustawy z dnia

Zdjęcie 1. Hospicjum, Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27- 400 Ostrowiec Świętokrzyski

9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 700).

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Stan higieniczno-sanitarny w tej grupie obiektów utrzymał się na poziomie podobnym do stwierdzonego w 2022 r.

6.3. Podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. nadzorował 91 podmiotów leczniczych prowadzących działalność w trybie ambulatoryjnym, które stanowiły najliczniejszą grupę obiektów obejmującą:

- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – 36;
- medyczne laboratoria diagnostyczne i punkty pobrań materiału do badań – 16;
- zakłady rehabilitacji leczniczej – 10;
- inne ogółem, w tym pogotowie – 29.

Skontrolowano 66 obiektów, co stanowi 72,52% wymienionej grupy obiektów.

Na nadzorowanym terenie najliczniejszą grupę obiektów wśród ogółu podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne stanowiły przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 34 obiekty spośród 36 ujętych w ewidencji, co stanowi 94,4% nadzorowanych obiektów.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 34 kontrole, w tym:

- 33 kontrole kompleksowe;
- 1 kontrolę o charakterze interwencyjnym.

W 2023 r. w tej grupie obiektów wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków oraz 1 decyzję płatniczą. Nie wydawano decyzji nakazowych.

Przyczyną opóźnień realizacji nakazów decyzji w pierwotnie wyznaczonych terminach i konieczności prolongaty zarządzeń był obszerny zakres prac remontowych prowadzonych w podmiocie leczniczym oraz konieczności pogodzenia organizacji pracy podmiotu z możliwością prowadzenia prac remontowych, a także odległy termin realizacji prac inwestycyjnych przez wykonawcę.

Dla porównania w 2022 r. w tej grupie obiektów wydano 6 decyzji administracyjnych, w tym 5 w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno-sanitarnym i technicznym, 1 decyzję dotyczącą prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków oraz 6 decyzji płatniczych.

W 2023 r. wyegzekwowano wykonanie nakazów zawartych w 2 decyzjach administracyjnych.

Należy stwierdzić, że stan higieniczno-sanitarny i techniczny podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne był właściwy. Właściciele obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższyć standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu. W podmiotach prowadzone były bieżące prace naprawcze, doposażono obiekty w nowe wyposażenie i sprzęt medyczny.

Nadzór sanitarny prowadzony przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim nad podmiotami leczniczymi wykonującymi ambulatoryjne świadczenia zdrowotne obejmował również realizację Programu Szczepień Ochronnych w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne oraz prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie.

Łącznie w roku sprawozdawczym, kontrole w zakresie szczepień ochronnych przeprowadzono w 24 podmiotach leczniczych prowadzących działalność w zakresie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych posiadających gabinety diagnostyczno-zabiegowe, w których realizowane były szczepienia ochronne.

Prowadzone kontrole punktów szczepień dotyczyły również warunków przechowywania preparatów szczepionkowych służących do realizacji szczepień ochronnych oraz zgodności temperatury w urządzeniu chłodniczym z warunkami ustalonymi przez producentów preparatów szczepionkowych.

Uwag do stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego pomieszczeń, w których były wykonywane szczepienia nie wniesiono.

Do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przesyłano tygodniowe raporty dotyczące zachorowań wśród uchodźców z Ukrainy oraz informacje na temat zainteresowania szczepieniami w grupie dzieci i młodzieży narodowości ukraińskiej.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził nadzór nad 55 podmiotami leczniczymi prowadzącymi działalność leczniczą w trybie ambulatoryjnym, które obejmowały: 10 zakładów rehabilitacji leczniczej, 16 medycznych laboratoriów diagnostycznych i punktów pobrań, 29 innych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych z różnych zakresów.

Łącznie w roku sprawozdawczym przeprowadzono 32 kontrole sanitarne w 31 obiektach, w tym:

- 31 kontroli kompleksowych;
- 1 kontrolę tematyczną.

Żadnego podmiotu nie zakwalifikowano do grupy obiektów z niewłaściwym stanem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

W porównaniu do 2022 r. stan higieniczno-sanitarny w tej grupie obiektów pozostał bez zmian.

6.4. Praktyki zawodowe

W 2023 r. PPIS prowadził nadzór nad 101 podmiotami wykonującymi działalność leczniczą jako praktyki zawodowe. Udział procentowy poszczególnych rodzajów praktyk kształtował się następująco:

- indywidualne praktyki lekarskie – 4, co stanowi 3,96%;
- indywidualne praktyki lekarzy dentystów – 30, co stanowi 29,70%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie – 37, co stanowi 36,63%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów – 18, co stanowi 17,82%;
- grupowe praktyki lekarskie – 3, co stanowi 2,97%;
- indywidualne praktyki pielęgniarek – 2, co stanowi 1,98%;
- inne praktyki zawodowe – 7, co stanowi 6,93%.

Kontrole sanitarne przeprowadzono w 48 obiektach, co stanowi 47,52% ogółu wszystkich obiektów w omawianej grupie.

Prowadzone kontrole sanitarne uwzględniały informacje nt. posiadanych i stosowanych procedur i instrukcji higienicznych, dekontaminacji powierzchni, sprzętu medycznego oraz sterylizacji wyrobów medycznych wielokrotnego użytku, postępowania z bielizną ochronną personelu medycznego, gospodarki odpadami medycznymi oraz dokumentacji w zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń.

W 1 podmiocie stwierdzono uchybienia dotyczące niezgodnego z opracowanymi procedurami postępowania w zakresie kontroli procesów sterylizacji wyrobów medycznych wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych.

Za naruszenie przepisów ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1284 z późn. zm.) obligujących kierowników podmiotów leczniczych oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych do wdrożenia i nadzoru nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym dekontaminacji wyrobów medycznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał decyzję płaćniczą.

6.5. Dezynfekcja i sterylizacja

W 2023 r. wszystkie skontrolowane podmioty posiadały opracowaną dokumentację dotyczącą realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym dekontaminacji.

Procesy dekontaminacji prowadzone były przy użyciu preparatów dezynfekcyjnych o odpowiednim spectrum działania, dobranych zgodnie z przeznaczeniem stosownie do potrzeb i rodzaju zagrożeń.

Dekontaminacja środowiska szpitalnego obejmowała dekontaminację powierzchni, sprzętu użytkowego, sprzętu medycznego, skóry i błon śluzowych. Powierzchnie w pomieszczeniach szpitalnych były dekontaminowane po uwzględnieniu stopnia zagrożenia i strefy oczekiwanej czystości.

Stosowane substancje chemiczne i ich mieszaniny były przechowywane w opakowaniach oznakowanych w sposób umożliwiający ich identyfikację w miejscach i pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem osób nieupoważnionych

Preparaty do mycia i dezynfekcji rąk, powierzchni i sprzętu były zapewnione w wystarczającej ilości, posiadały aktualne terminy ważności.

Środki chemiczne do mycia i dezynfekcji rąk zapewniono w miejscach odpowiednich do wykonywanych procedur wymagających higieny rąk.

Podmioty realizujące świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, świadczyły usługi medyczne przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku, który był zapewniony w ilości niezbędnej do wykonywania przedmiotowej działalności leczniczej. Wyroby medyczne były opatrzone aktualnymi datami ważności.

Podmioty posiadające sprzęt wielokrotnego użytku ze względu na rodzaj wykonywanych świadczeń posiadały urządzenia sterylizujące lub zlecały usługę sterylizacji firmie zewnętrznej. Narzędzia, materiały i sprzęt medyczny przekazywany był do sterylizacji w odpowiednich pojemnikach.

Dekontaminacja narzędzi i wyrobów medycznych, w tym sterylizacja była wykonywana w wydzielonych pomieszczeniach sterylizacji lub na stanowiskach sterylizacji gabinetowej usytuowanych w gabinetach diagnostyczno-zabiegowych, w którym były udzielane świadczenia zdrowotne. Rozwiązanie przestrzenne ciągu technologicznego stanowisk sterylizacji gabinetowej zapewniały ruch postępowy od wyrobów skażonych do wyrobów sterylnych. Na stanowiskach zapewniono urządzenia potrzebne do wykonywania czynności związanych z przygotowaniem i wykonaniem dekontaminacji.

Procesy sterylizacji w celu potwierdzenia ich efektywności były objęte kontrolą wewnętrzną.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia kontrola procesu sterylizacji odbywała się przy użyciu wskaźników chemicznych, biologicznych i fizycznych.

W nadzorowanych placówkach, system kontroli skuteczności sterylizacji wzbudził zastrzeżenia w 1 przypadku. W praktyce lekarskiej kontrolę chemiczną procesu sterylizacji prowadzono wyłącznie na podstawie wskaźników procesu umieszczonych w obrębie zgrzewu w samoprzylepnych torebkach foliowo-papierowych do sterylizacji zmieniających barwę po przeprowadzonym procesie sterylizacji. Nie stosowano wskaźników chemicznych w celu potwierdzenia prawidłowości przebiegu procesu sterylizacji.

Sposób postępowania był niezgodny z opracowanymi procedurami postępowania w zakresie kontroli procesów sterylizacji wyrobów medycznych wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz zaleceniami wytwórców opakowań foliowo-papierowych do sterylizacji w zakresie użycia wyrobów.

Zaleceniami protokołu kontroli sanitarnej niezwłocznie wyegzekwowano prowadzenie kontroli chemicznej procesu sterylizacji zgodnie z opracowanymi procedurami.

Za naruszenie przepisów prawnych obligujących kierowników podmiotów leczniczych oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych do wdrożenia i nadzoru nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym dekontaminacji wyrobów medycznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał decyzję płaćniczą.

Kontrolowane podmioty lecznicze posiadały odpowiednie procedury określające tryb postępowania z wyrobami medycznymi poddawany sterylizacji.

Materiał sterylny i wyroby medyczne wielokrotnego użytku poddawane reprocessowaniu były przechowywane w wydzielonych pojemnikach, szufladach, szafach, posegregowane asortymentowo, bez dostępu światła słonecznego i wilgoci. Pakiety ze sterylnymi narzędziami posiadały aktualne terminy ważności.

6.6. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Kontrole sanitarne przeprowadzone w roku sprawozdawczym wykazały, że postępowanie z odpadami medycznymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą było prawidłowe i zgodne z opracowanymi, szczegółowymi procedurami wewnętrznymi, dotyczącymi selektywnego zbierania odpadów w miejscu powstawania, ich transportu i wstępnego magazynowania oraz wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017, poz. 1975).

Oznakowania worków lub pojemników na odpady medyczne ujmowało wszystkie elementy wskazane za obligatoryjne w ww. rozporządzeniu.

Odpady medyczne posiadające ostre końce lub krawędzie były składowane w miejscach powstawania w twardościennych pojemnikach jednorazowego użycia.

Pozostałe odpady były zbierane do worków polietylenowych jednorazowego użycia koloru czerwonego wyściełających pojemniki na odpady.

Odpady medyczne były magazynowane w przeznaczonych do tego celu stacjonarnych (szpitale) lub w przenośnych urządzeniach chłodniczych (pozostałe podmioty poddane kontroli) umieszczonych w wydzielonych pomieszczeniach.

Odpady medyczne z podmiotów były odbierane przez uprawnione firmy zewnętrzne na podstawie zawartych umów. Zapewniały one transport odpadów, ich dalsze magazynowanie i utylizację.

Uchybienia w zakresie niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego magazynu odpadów medycznych i wózka służącego do ich transportu stwierdzono w jednym podmiocie leczniczym. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję nakazową.

Politykę gospodarowania odpadami komunalnymi w nadzorowanych podmiotach oceniono pozytywnie. Obiekty wyposażone były w dostateczną ilość urządzeń do czasowego gromadzenia odpadów. Nieczystości usuwane były na bieżąco. Odbiór odpadów komunalnych był terminowy poświadczony stosowną dokumentacją.

6.7. Stosowanie środków ochrony indywidualnej/postępowanie z bielizną

W kontrolowanych w 2023 roku podmiotach nie wniesiono zastrzeżeń w zakresie postępowania z czystą i brudną bielizną.

Personel miał zapewniony dostęp do środków ochrony indywidualnej przeznaczonych do ochrony powierzchni ciała, dróg oddechowych i oczu i stosował różne modele ochrony indywidualnej w zależności od potrzeb i sytuacji.

Odzież ochronną w szpitalach stanowiły fartuchy operacyjne (jednorazowego i wielorazowego użytku, barierowe), fartuchy otłowiowe, rękawice, czepki na głowę, okulary gogle, buty, maski (chirurgiczne, barierowe z filtrem).

Dobór środków ochrony był różny w warunkach standardowego funkcjonowania oraz w przypadku izolacji, zależny od świadczonych usług medycznych (wykonywanych procedur i zabiegów).

W pozostałych podmiotach odzież ochronną stanowiły fartuchy wielorazowego i jednorazowego użytku, rękawice, maski, przyłbice, gogle.

Postępowanie z bielizną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą regulowały opracowane i wdrożone procedury.

Odzież ochronna jednorazowego użytku po użyciu była traktowana jako odpad medyczny. Usługi prania bielizny wielokrotnego użytku świadczyły firmy zewnętrzne.

6.8. Aparatura i sprzęt medyczny, wyroby medyczne

Kontrolowane podmioty wyposażone były w aparaturę i sprzęt medyczny niezbędny do udzielania świadczeń zdrowotnych.

W trakcie kontroli okazano dokumentację wykonanych przeglądów, sprawdzeń i kontroli bezpieczeństwa sprzętu medycznego. Potwierdzono, że urządzenia medyczne podlegały okresowym przeglądom, były sprawne technicznie, i spełniały wymagania w zakresie bezpieczeństwa ich użytkowania.

6.9. WNIOSKI

Stan higieniczno-sanitarny i techniczny podmiotów wykonujących świadczenia zdrowotne był właściwy.

Nieprawidłowości przede wszystkim o charakterze sanitarno-technicznym pomieszczeń i wyposażenia stwierdzono w 1 podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Właściciele obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższać standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu. W podmiotach prowadzone były bieżące prace naprawcze. Obiekty doposażono w nowe wyposażenie i sprzęt medyczny.

W przypadku wykonywania procedur medycznych możliwych z wykorzystaniem sprzętu jednorazowego użytku był on powszechnie stosowany i zabezpieczony w ilościach niezbędnych do liczby wykonywanych usług leczniczych.

W 2023 r. w porównaniu do poprzedniego roku zmniejszyła się liczba zarejestrowanych w szpitalu ognisk epidemicznych (2023 r. – 2, 2022 r – 5).

A construction worker is shown in profile, facing left, wearing extensive personal protective equipment (PPE). They are wearing a yellow hard hat, a white respirator mask covering their nose and mouth, yellow safety gloves, and a high-visibility safety vest with orange and yellow reflective stripes over a light blue long-sleeved shirt. The worker is standing on a steel structure, possibly a staircase or scaffolding, with a blurred background of a construction site. A semi-transparent white vertical bar is overlaid on the right side of the image, containing the text.

**WARUNKI
SANITARNO-HIGIENICZNE
ŚRODOWISKA PRACY**

7. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

Głównym zadaniem działalności Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy jest ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

Zadanie te są realizowane poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie między innymi przestrzegania przez pracodawców wymagań praw dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń oraz Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń, czynników biologicznych, rakotwórczych i mutagennych. Prowadzone są również działania prozdrowotne, w tym rozpowszechnianie kampanii, akcji zdrowotnych związanych z warunkami pracy.

Ponadto Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy realizuje swoje ustawowe obowiązki dotyczące nadzoru nad chemikaliami, w tym produktami biobójczymi, detergentami i produktami kosmetycznymi.

7.1. Zakres kontroli warunków pracy

W 2023 r. w rejestrze obiektów Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się 491 zakładów pracy.

Największą grupę nadzorowanych obiektów w stosunku do zakładów objętych ewidencją stanowią przedsiębiorstwa małe, zatrudniające do 9 pracowników tj. 331 zakładów, co stanowi 67,4% oraz zakłady zatrudniające 10-49 pracowników tj. 113 zakładów co stanowi 23,0%. Natomiast znacznie mniejszą grupę obiektów nadzorowanych stanowią zakłady zatrudniające 50-249 pracowników tj. 43 zakłady, co stanowi 8,8 % oraz 250 i więcej pracowników tj. 4 zakłady, co stanowi 0,8 %.

Wykres 11. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych

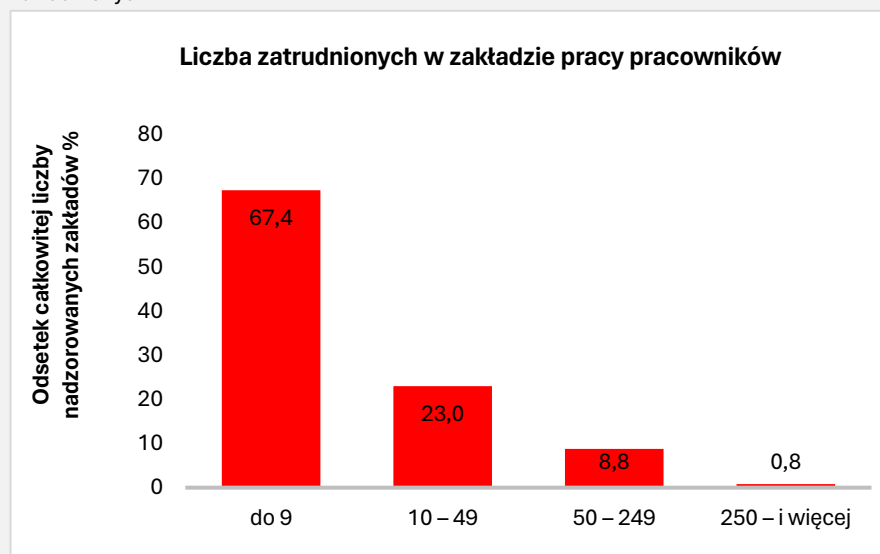

Tabela 10. Struktura podmiotów objętych nadzorem objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy pracowników	Liczba zakładów pracy	Odszetek całkowitej liczby nadzorowanych zakładów w [%]
do 9	331	67,4
10 – 49	113	23,0
50 – 249	43	8,8
250 – i więcej	4	0,8
Razem	491	100,0

W 2023 r. w skontrolowanych 157 obiektach (co stanowi 32 % obiektów nadzorowanych) przeprowadzono 187 kontroli. Pod szczególnym nadzorem znalazły się przedsiębiorstwa stosujące i wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, udostępniające produkty biobójcze, produkty kosmetyczne, detergenty, przedsiębiorstwa produkcyjno-handlowo-usługowe prowadzące działalność w branży spożywczej (cukiernie, piekarnie), odzieżowej (szwalnie), zakłady przemysłu tworzyw sztucznych, zakłady opieki zdrowotnej, placówki handlu detalicznego oraz hurtowego, warsztaty samochodowe oraz zakłady pogrzebowe.

W czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- wypełnianie przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego,
- badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- badania profilaktyczne pracowników,
- udostępnianie na rynku oraz stosowanie produktów biobójczych,
- wprowadzanie do obrotu oraz stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych,
- udostępnianie na rynku produktów zawierających w swoim składzie substancje objęte ustawą o narkomanii.

Przy planowaniu kontroli brano pod uwagę następujące kryteria:

- występowanie w środowisku pracy czynników szkodliwych,
- występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDSiN),
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- stosowanie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3,
- występowanie czynników rakotwórczych i mutagennych,
- stosowanie lub udostępnianie na rynku produktów biobójczych,
- występowanie czynników biologicznych,
- występowanie azbestu,
- zapadalność na choroby zawodowe,
- udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych,
- udostępnianie na rynku produktów zawierających w swoim składzie substancje objęte ustawą o narkomanii.

7.2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W wyniku przeprowadzonych w 2023 r. kontroli wydano 54 decyzje administracyjne, w tym 26 decyzji merytorycznych w zakresie:

- 6 decyzji dotyczących poprawy warunków pracy,
- 1 decyzję dotyczącą zakazu udostępniania produktów biobójczych,
- 6 decyzji dotyczących zakazu udostępniania produktów kosmetycznych,
- 2 kary pieniężne,
- 5 decyzji dot. postępowań w sprawie podejrzenia choroby zawodowej,
- 2 decyzje zmieniające termin wykonania zarządzeń dotyczących obiektu MSWiA,
- 2 decyzje dotyczące zmiany terminu wykonania zarządzeń,
- 1 decyzja w zakresie nadzoru nad rynkiem środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Wydane decyzje w zakresie poprawy warunków pracy zawierały ogółem 7 nakazów dotyczących:

- przeprowadzenia badań i pomiarów środowiska pracy,
- zapewnienia właściwego stanu technicznego obiektu.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli wynikają z nieznanomości lub nieświadomości przepisów prawnych, a także ponoszenia kosztów przez pracodawców.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał również 28 decyzji opłatowych wydanych w związku z kontrolami kwestionowanymi.

7.3. Nadzór nad warunkami pracy

Działania organów inspekcji sanitarnej nakierowane są na ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych dla zdrowia (hałas, pył, czynniki chemiczne, drgania mechaniczne) w środowisku pracy, w celu zmniejszenia liczby nowych przypadków chorób zawodowych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą.

Pion Higieny Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawuje również nadzór nad chemikaliami, a mianowicie nadzór nad obrotem i stosowaniem w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, ustawy o produktach biobójczych, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i rozporządzeń krajowych wydanych na ich podstawie.

7.4. Nadzór w warunkach przekroczeń Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń oraz Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń

Na terenie powiatu ostrowieckiego w skontrolowanych 157 zakładach pracy, stwierdzono przekroczenia NDSiN czynników szkodliwych dla zdrowia w 22 zakładach o różnym PKD.

Liczba zatrudnionych osób w skontrolowanych zakładach wynosiła 7240, z których 942 osoby pracowały w przekroczeniach NDSiN czynników szkodliwych dla zdrowia.

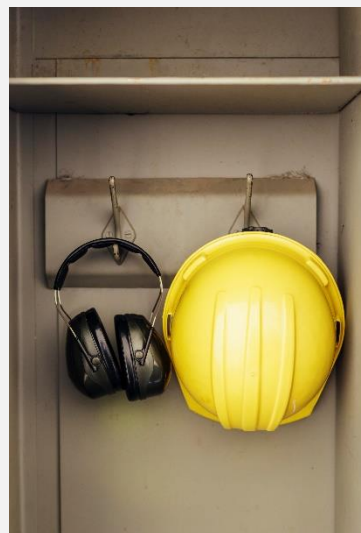
Stanowi to 13 % zatrudnionych w zakładach skontrolowanych.

W przekroczeniach najwyższego dopuszczalnego natężenia i stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia, zatrudnionych jest:

- 942 pracowników narażonych na działanie czynników fizycznych (hałas, drgania mechaniczne).

Tabela 11. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach pracy w przekroczeniach

Dane/Rok	2022	2023
Liczba skontrolowanych zakładów	193	157
Zatrudnienie ogółem w skontrolowanych zakładach	8579	7240
Liczba zakładów z przekroczeniami NDS i NDN	29	22
Liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe w tym na:	753	942
Czynniki fizyczne (hałas, drgania mechaniczne)	751	942
Pył	0	0
Czynniki chemiczne	2	0

W 2023 r. w porównaniu do roku 2022 zwiększyła się liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych (2022 r. - 753). Liczba osób narażonych na działania czynników szkodliwych jest wyższa w porównaniu z 2022 r. z uwagi na przeprowadzenie kontroli w obiektach o innych profilach działalności.

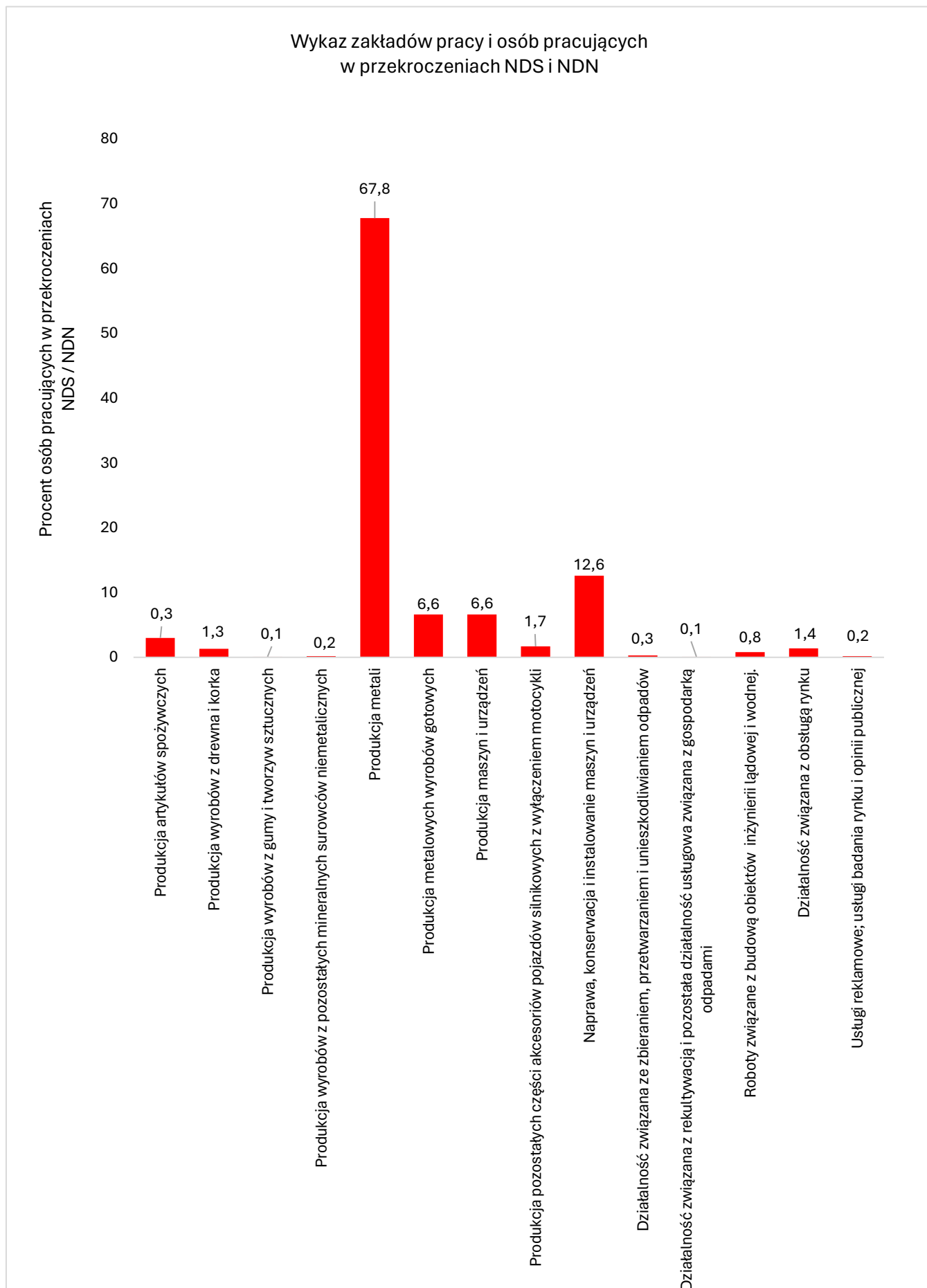
Grupę pracujących w warunkach szkodliwych stanowiły osoby narażone na ponadnormatywne działanie czynnika fizycznego - hałasu. Pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas wyposażeni są w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu, które uwzględniają dopuszczalne normatywy higieniczne, a ich stosowanie jest nadzorowane i egzekwowane przez pracodawcę. Strefy zagrożenia hałasem są właściwie oznakowane.

Największy odsetek pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenia stanowi produkcja metali. W przekroczeniach pracuje 67,8 % ogółu zatrudnionych w zakładach, w których stwierdzono przekroczeniach NDS/NDN. Natomiast najmniejszy procent osób w narażeniu pracuje w zakładach zajmujących się usługami reklamowymi, usługami badania rynku i opinii publicznej tj. 0,1 % (wykres 12).

Tabela 12. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach wg PKD

Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN				
Dział PKD	Rodzaj działalności (nazwa działu PKD)	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS / NDN	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN	Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN
10	Produkcja artykułów spożywczych	1	3	0,3
16	Produkcja wyrobów z drewna i korka	3	12	1,3
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1	1	0,1
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	2	0,2
24	Produkcja metali	3	638	67,8
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych	3	62	6,6
28	Produkcja maszyn i urządzeń	1	62	6,6
29	Produkcja pozostałych części akcesoriów pojazdów silnikowych z wyłączeniem motocykli	1	16	1,7
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3	119	12,6
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów	1	3	0,3
39	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	1	1	0,1
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.	1	8	0,8
68	Działalność związana z obsługą rynku	1	13	1,4
73	Usługi reklamowe; usługi badania rynku i opinii publicznej	1	2	0,2
Razem (wszystkie PKD)		22	942	100,0

Wykres 12. Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN

7.5. Nadzór nad produktami biobójczymi

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się 30 podmiotów odpowiedzialnych za udostępnianie na rynku produktu biobójczego. W 2023 r. przeprowadzono 24 kontrole w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych. Objęte kontrolą obiekty to hurtownie produktów biobójczych i środków ochrony roślin, hipermarkety, drogerie, sklepy z branży budowlanej, stacje paliw, zakłady produkujące produkty spożywcze.

Na bieżąco nadzorowano platformy e-commerce. W trakcie czynności kontrolnych sprawdzano, czy produkty oceniane posiadają pozwolenie, zezwolenie na handel równoległy albo pozwolenie na obrót, status substancji czynnej, oznakowanie produktów oraz prawidłowość reklam dostępnych produktów poprzez handel elektroniczny.

Z uwagi, że obecnie na rynku dostępnych jest wiele produktów przeznaczonych do odstraszania komarów, kleszczy i innych owadów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w szczególności w okresie letnim zwracał uwagę na produkty znajdujące się w obrocie, w tym w sprzedaży internetowej.

W związku z udostępnianiem na rynku bez wymaganego pozwolenia ziemi okrzemkowej (diatomit) z przeznaczeniem do zwalczania owadów i insektów w hodowli zwierząt, co stanowi naruszenie art. 5 ustawy z dnia 9 października o produktach biobójczych oraz rozporządzenia art. 17 ust. 1 rozporządzenia 528/2012 przeprowadzono dodatkowo 6 kontroli obiektów stacjonarnych udostępniających produkty biobójcze na rynku oraz zweryfikowano platformy e-commerce w ww. zakresie.

W wyniku czynności kontrolnych w 3 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. wydał decyzję nakazującą zaprzestanie udostępniania na rynku produktów biobójczych ze względu na nieaktualną datę ważności.

Podczas kontroli zwracano również szczególną uwagę na występowanie w obrocie produktów, które były wycofywane z obrotu decyzjami właściwych Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych, na właściwe oznakowanie produktów oraz ważność uzyskanego pozwolenia na obrót.

7.6. Substancje chemiczne i ich mieszaniny

Obowiązki przedsiębiorców w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin zależą od miejsca w łańcuchu dostaw w odniesieniu do substancji wg kolejności: producent, importer, dystrybutor, dalszy użytkownik.

Na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2023 w ewidencji znajdowało się 61 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach tj. 3 producentów, 50 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 8 dalszych użytkowników – formulatorów oraz 146 podmiotów stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Zgodnie z rozporządzeniem REACH w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdują się 3 podmioty zobowiązane do rejestracji substancji.

W 2023 r. przeprowadzono 42 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin: 13 kontroli u wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz 28 kontroli u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły realizacji rozporządzenia (WE) NR 1907/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG,

93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U.U.E.L.2006.396.1 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U.U.E.L.2008.353.1 z późn. zm.).

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 2 obiektach, w tym:

- w zakresie kart charakterystyki wprowadzanych do obrotu mieszanin u dalszego użytkownika formulatora,
- w zakresie kart charakterystyki, nieprawidłowego oznakowania wprowadzanych do obrotu mieszanin u dystrybutora.

Sprawując nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U. 2023. 1939 z późn. zm.) sekcja przesyła informacje dotyczące legalnego użycia i zapotrzebowania prekursorów narkotykowych na formularzach INCB (Międzynarodowej Organizacji ds. Kontroli Narkotyków).

W 2023 r. w ewidencji znajdowało się 6 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 oraz 14 podmiotów stosujących prekursorzy. Ogółem przeprowadzono 3 kontrole w zakładach stosujących prekursorzy narkotykowe kategorii 3 (kwas solny, kwas siarkowy, aceton).

W trakcie kontroli sprawdzane były dokumenty handlowe, deklaracje klienta, cel użycia, wymagane ilości.

Nie stwierdzono nietypowych transakcji, zamawiane ilości odpowiadają zwykłemu zużyciu przez klienta.

Wykres 13. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u wybranych podmiotów

7.7. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajduje się 64 zakłady pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze lub mutagenne tj.:

- promieniowanie jonizujące,
- pył drewna,
- tlenek chromu (VI) i siarczan (VI) kobaltu,
- pył azbestu,
- benzen,

- formaldehyd,
- ceramiczne włókna ogniotrwałe,
- aldehyd mrówkowy,
- spaliny diesla,
- oleje mineralne.

W 2023 r. w powyższym zakresie skontrolowano 18 zakładów pracy.

Na terenie powiatu ostrowieckiego stwierdzono ogółem 566 osób narażonych na czynniki rakotwórcze i mutagenne, w tym 129 kobiety i 437 mężczyzn.

Podczas kontroli sprawdzano czy pracodawca prowadzi rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym oraz rejestry pracowników narażonych na te czynniki.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 1 zakładzie w zakresie nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi/ mutagennymi.

W ramach długofalowego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terenie Polski” nie przeprowadzono kontroli.

7.8. Występowanie czynników biologicznych w środowisku pracy

Nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy jest monitorowany w zakładach o takich profilach działalności jak: podmioty prowadzące działalność leczniczą, laboratoria diagnostyczne zakłady prowadzące działalność związaną z pozyskiwaniem drewna i przetwórstwem, zakłady służb leśnych, zakłady gospodarki odpadami, zakłady wodociągów i kanalizacji, oczyszczalni ścieków, zakłady przetwórstwa mięsa i drobiu, zakłady produkcji artykułów spożywczych, pralnie, zakłady świadczące usługi pogrzebowe.

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdują się 62 zakłady pracy, gdzie występują szkodliwe czynniki biologiczne. W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 34 kontrole w 34 obiektach. Ogółem na terenie powiatu narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 2 i 3 zagrożenia jest 496 pracowników.

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim stwierdzono zamierzone użycie szkodliwych czynników biologicznych 2 i 3 grupy zagrożenia w celach diagnostycznych w 3 obiektach.

7.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. znajdowało się 42 obiekty obrotu kosmetykami, w tym 6 hurtowni i 36 sklepów. Na terenie powiatu ostrowieckiego brak jest zakładów produkujących kosmetyki oraz importerów produktów kosmetycznych.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego nad produktami kosmetycznymi przeprowadził w 16 obiektach łącznie 20 kontroli sanitarnych, w tym 14 kontroli planowych, 4 kontrole tematyczne, 1 kontrolę interwencyjną oraz 1 pobór próbki produktu kosmetycznego.

W zakresie prawidłowości oznakowania produktów kosmetycznych przeprowadzono 20 kontroli w firmach zajmujących się sprzedażą hurtową i detaliczną produktów kosmetycznych. Dokonano oceny oznakowania 12 rodzajów produktów kosmetycznych. Stwierdzono naruszenia przepisów rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 z 30 listopada 2009 r. (Dz.U.UE.L.2009.342.59 z późn. zm.) dotyczącym produktów kosmetycznych w 6 obiektach skontrolowanych

W ww. obiektach stwierdzono w obrocie 89 rodzajów produktów kosmetycznych, które zostały zakwestionowane z uwagi na:

- obecność substancji o nazwie Butylphenyl Methylpropional (tj. Lilial, Aldehyd 2-(4-tert-butylbenzylo)propionowy), która zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 2021/1902 z dnia

29 października 2021 r. zmieniającym załączniki II, III i V do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych (Dz.U.UE.L.2009.342.59 z późn. zm.) w odniesieniu do stosowania w produktach kosmetycznych niektórych substancji sklasyfikowanych jako rakotwórcze, mutagenne lub działające na rozrodczość, została umieszczona w załączniku nr II rozporządzenia nr 1223/2009, jako substancja zakazana w produktach kosmetycznych (poz. 1666 załącznika II) – 29 rodzajów produktów,

- upłynęła data minimalnej trwałości- 1 rodzaj produktu,
- nie posiadają wymaganych informacji w zakresie oznakowania, w tym informacji w języku polskim – 58 rodzajów produktów,
- prezentacja produktu, a w szczególności jego forma, wygląd, opakowanie, oznakowanie wprowadzały w błąd konsumenta i produkt mógł zostać pomyłony z artykułem spożywczym- 1 rodzaj produktu.

Wobec powyższego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 6 decyzji nakazujących zaprzestanie udostępniania na rynku i wycofania z obrotu produktów kosmetycznych z rygorem natychmiastowej wykonalności oraz 2 decyzje administracyjne nakładające kary pieniężne w kwocie 1000 zł oraz 200 zł.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w zakresie nadzoru nad produktami kosmetycznymi wydał 8 decyzji opłatowych oraz 1 postanowienie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim na bieżąco prowadzi działania monitorujące sprzedaż za pomocą platform e-commerce pod kątem prawidłowości udostępniania na rynku produktów kosmetycznych. Działania takie podejmowane są również w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

W ramach bieżącego nadzoru podczas czynności kontrolnych weryfikowane są informacje, czy na stanach magazynowych danych firm, sklepów, hurtowni znajdują się produkty kosmetyczne, co do których właściwy inspektor sanitarny wydał decyzję administracyjną zakazującą udostępniania na rynku lub wprowadzania do obrotu.

W 2023 r. pobrana została próbka produktu kosmetycznego. Po otrzymaniu sprawozdania z badań przeprowadzonych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Kielcach, Dział Laboratoryjny Oddział Badań Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych stwierdzono, że w badanym produkcie stężenie formaldehydu wynosi poniżej maksymalnego stężenia w preparacie gotowym do użytku (wynik < 0,0020%). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

7.10. Działalność z zakresie zmniejszenia zagrożenia zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne to grupa wielu substancji chemicznych, zróżnicowanych pod względem budowy, właściwości fizyko-chemicznych, jak również toksyczności. Pomimo wielu różnic, ich wspólnym mianownikiem jest działanie psychoaktywne na ośrodkowy układ nerwowy.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne często mają bardzo silne działanie, uzależniają i wywołują szereg skutków ubocznych. Powodują zniekształcenie otaczającej rzeczywistości, tzw. halucynacje oraz mogą także powodować delirium, czyli stan dezorientacji, w którym osoba traci kontakt z rzeczywistością, odczuwa irracjonalny strach, lęk lub złość oraz mówi rzeczy, które nie mają sensu dla osoby słuchającej. Sprzedawane są w postaci proszków, tabletek, roztworów, ploterów, mieszanek ziołowych przeznaczonych do palenia. Z reguły zawierają nieznaną dla użytkownika mieszaninę psychoaktywnych związków chemicznych, których składnikami mogą być jedna lub więcej substancji czynnych, wypełniacze oraz nierzadko przypadkowe zanieczyszczenia. Produkty te charakteryzują się „fantazyjnymi” nazwami, a także brakiem opisu składu

zawartości na opakowaniu. Stanowi to dodatkowe zagrożenie i utrudnia rozpoznanie oraz właściwe leczenie w szpitalach i ośrodkach toksykologicznych.

Na przestrzeni ostatnich lat, dostęp do środków zastępczych i substancji psychoaktywnych został dzięki działaniom Państwowej Inspekcji Sanitarnej mocno ograniczony.

Kompetencje w zakresie kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa znowelizowana ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W celu ograniczenia zagrożeń, jakie powodują nowe narkotyki, w tym podejmowania działań w zakresie wczesnego ostrzeżenia, nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobligowała organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej do prowadzenia rejestru zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Dane dotyczące sytuacji epidemiologicznej zatruc lub podejrzeń zatruc nowymi narkotykami, dokumentowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim stanowią niezwykle istotne informacje o zagrożeniu stwarzanym przez środki zastępcze i substancje psychoaktywne.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. zgłoszono łącznie 2 przypadki zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Byli to 2 mężczyźni w wieku 24 i 38 lat.

Przekazywane dane zawierały informacje zgodnie z ustalonym „formularzem zgłoszenia” i obejmowały:

- datę zdarzenia/ interwencji medycznej,
- miejsce zdarzenia (miejscowość zdarzenia),
- nazwę placówki zgłaszającej fakt interwencji medycznej,
- nazwę i siedzibę jednostki zgłaszającej (podmiot wykonujący działalność leczniczą, podmiot przeprowadzający badania pośmiertne),
- inicjały pacjenta,
- wiek, płeć pacjenta,
- rodzaj udzielonego świadczenia zdrowotnego
- wskazanie środka zastępczego lub nowej substancji psychoaktywnej,
- nazwa użytego produktu (np. nazwa potoczna) lub inne dane pozwalające na identyfikację substancji,
- informacja o ewentualnym zgodzie,
- dodatkowe informacje,
- osoba zgłaszająca.

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych w 2023 r. obejmowały:

- monitoring rynku środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych na terenie powiatu ostrowieckiego poprzez współpracę ze służbami,
- monitoring sprzedaży środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, produktów zawierających w składzie produkty konopne poprzez platformy internetowe,
- System Monitorowania Informacji o Dopalaczach (SMIOD).

Należy podkreślić, że w 2023 r. nie odnotowano żadnych stałych punktów sprzedaży środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych na terenie powiatu ostrowieckiego.

Dodatkowo w 2023 r. w ramach działań monitorujących rynek środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przy współdziałaniu funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadzono 8 kontroli obiektów stacjonarnych oraz sprzedaży internetowej w zakresie produktów zawierających w składzie konopie. Nie stwierdzono uchybień.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 1 decyzję administracyjną dot. środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Decyzja dotyczyła przepadku i zniszczeniu na koszt Skarbu Państwa zabezpieczonych środków zastępczych.

W ramach akcji #latozsanepidem na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej umieszczono ostrzeżenie dotyczące zagrożenia jakie powodują środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadząc działania w zakresie nowych narkotyków uznaje, że jest to niezwykle ważny obszar ochrony zdrowia i życia ludzkiego.

Nowe narkotyki nadal stanowią potencjalne, poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego, a naczelnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed działaniem niekorzystnych w tym zakresie zjawisk.

7.11. Choroby zawodowe

W związku z wykonywaną pracą mogą pojawić się u pracownika różne schorzenia, które jeśli są ujęte w wykazie chorób zawodowych będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1836) mogą być uznane za chorobę zawodową.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadził 7 postępowań w sprawie podejrzenia chorób zawodowych, w wyniku których sporządzono 21 kart oceny narażenia zawodowego.

Wydano 5 decyzji, w tym 2 decyzje stwierdzające chorobę zawodową, 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne.

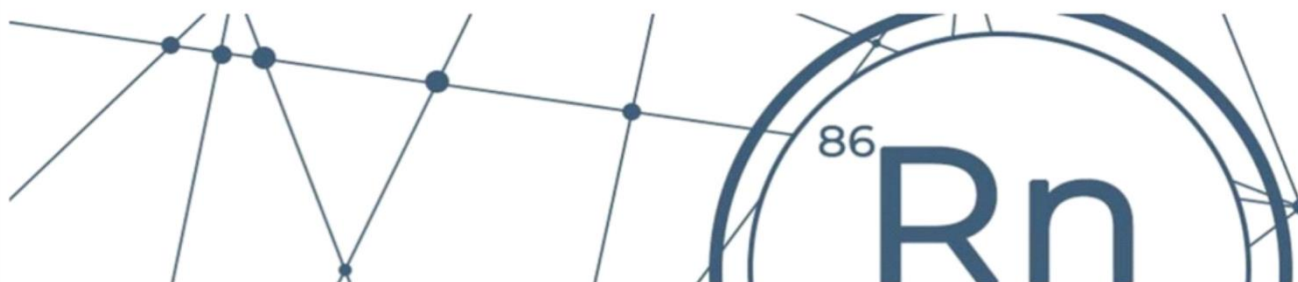
Stwierdzone choroby zawodowe to:

- przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka.

7.12. Inne działania

NARAŻENIE NA RADON

Dnia 31 lipca 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie terenów, na których średnioroczne stężenie promieniotwórcze radonu w powietrzu wewnątrz pomieszczeń

w znacznej liczbie budynków może przekraczać poziom odniesienia (Dz.U. z 2020 r., poz. 1139) regulujące kwestię konieczności kontrolowania narażenia na radon w miejscach pracy.

Radon wg WHO to drugi najczęstszy czynnik po paleniu, który powoduje nowotwory układu oddechowego u ludzi, pierwszy u osób, które nigdy nie paliły. Aby ocenić narażenie na promieniowanie od radonu, którego nie widać i nie czuć, konieczne jest wykonanie specjalistycznego pomiaru.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem oraz ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo Atomowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. 1173 z późn. zm.) pracodawca ma obowiązek wykonania pomiarów radonu w określonych miejscach pracy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przekazał do nadzorowanego obiektu do wiadomości informację o szkoleniach realizowanych przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera z siedzibą w Łodzi w zakresie zagadnień związanych z narażeniem na radon w budynkach, lokalach i pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy udzielają również porad i informacji w zakresie zagadnień merytorycznych związanych z narażeniem na Radon.

W ramach współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach przesłane są karty oceny narażenia zawodowego na stanowiskach pracy dotyczących badanych pacjentów oraz decyzje chorób zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy w Kielcach –przesyła do wiadomości decyzje administracyjne w sprawie chorób zawodowych.

Do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi przesyła opracowane karty stwierdzenia chorób zawodowych po uprawomocnieniu się decyzji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach promocji zdrowia w trakcie kontroli zakładów pracy zwracał uwagę na przestrzeganie zakazu palenia wyrobów tytoniowych, w tym palenia nowatorskich wyrobów tytoniowych i palenia papierosów elektronicznych przez pracowników. Przypominano pracodawcy i pracownikom o konieczności przestrzegania tego zakazu.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego związanego z narażeniem na radon, poinformowano jednostki podległe, iż na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego znajdują się materiały (ulotki, artykuły) dotyczące narażenia na radon oraz o szkoleniach realizowanych przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera z siedzibą w Łodzi w zakresie zagadnień związanych z narażeniem na radon w budynkach, lokalach i pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

Na bieżąco na stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim zamieszczano komunikaty promujące bezpieczne warunki pracy, w tym stosowania środków ochrony indywidualnych, praw i obowiązków pracodawcy w zakresie przestrzegania przepisów w okresie wzmożonych temperatur.

Zamieszczono również informację dot. bezpiecznego stosowania repelentów w okresie sezonowym oraz informację w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

W ramach obchodów Dni Ostrowca, pracownik Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy wraz z przedstawicielami innych sekcji Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, prezentował zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz przygotowane materiały promujące zdrowie, w tym przeciwdziałanie narkomanii oraz bezpieczne stosowanie repelentów.

W ramach prowadzonego monitoringu rynku środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyski oraz z podmiotami leczniczymi w zakresie zatruc lub podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi. W związku z otrzymaniem pism Głównego Inspektora Sanitarnego podjęto również czynności kontrolne w związku z nadzorem produktów na bazie konopi zawierających w swoim składzie zgodnie z deklaracją na opakowaniu substancje THC (tetrahydrokannabinol), THC-P (tetrahydrokannabiforol) lub HHC-P (heksahydrokannabiforol).

Współpraca z Prokuraturą Regionalną w Białymstoku dotyczyła prowadzonych śledztw wobec firm wprowadzających do obrotu środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2017-2018.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadząc postępowanie administracyjne zwracał się z prośbą o udzielenie informacji dot. produktu biobójczego do Wiceprezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

W ramach czynności kontrolnych podczas których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udostępnianych na rynku produktów kosmetycznych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim poinformował zgodnie z kompetencjami Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach.

7.13. WNIOSKI

Priorytetowym działaniem Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy jest poprawa warunków pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych schorzeń związanych z warunkami pracy.

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy realizowała obowiązki i zadania ustawowe, poprzez bieżący nadzór nad przestrzeganiem aktów prawnych dotyczących chemikaliów, tj. produktów biobójczych, detergentów, produktów kosmetycznych, prekursorów narkotykowych kat. 2 i 3.

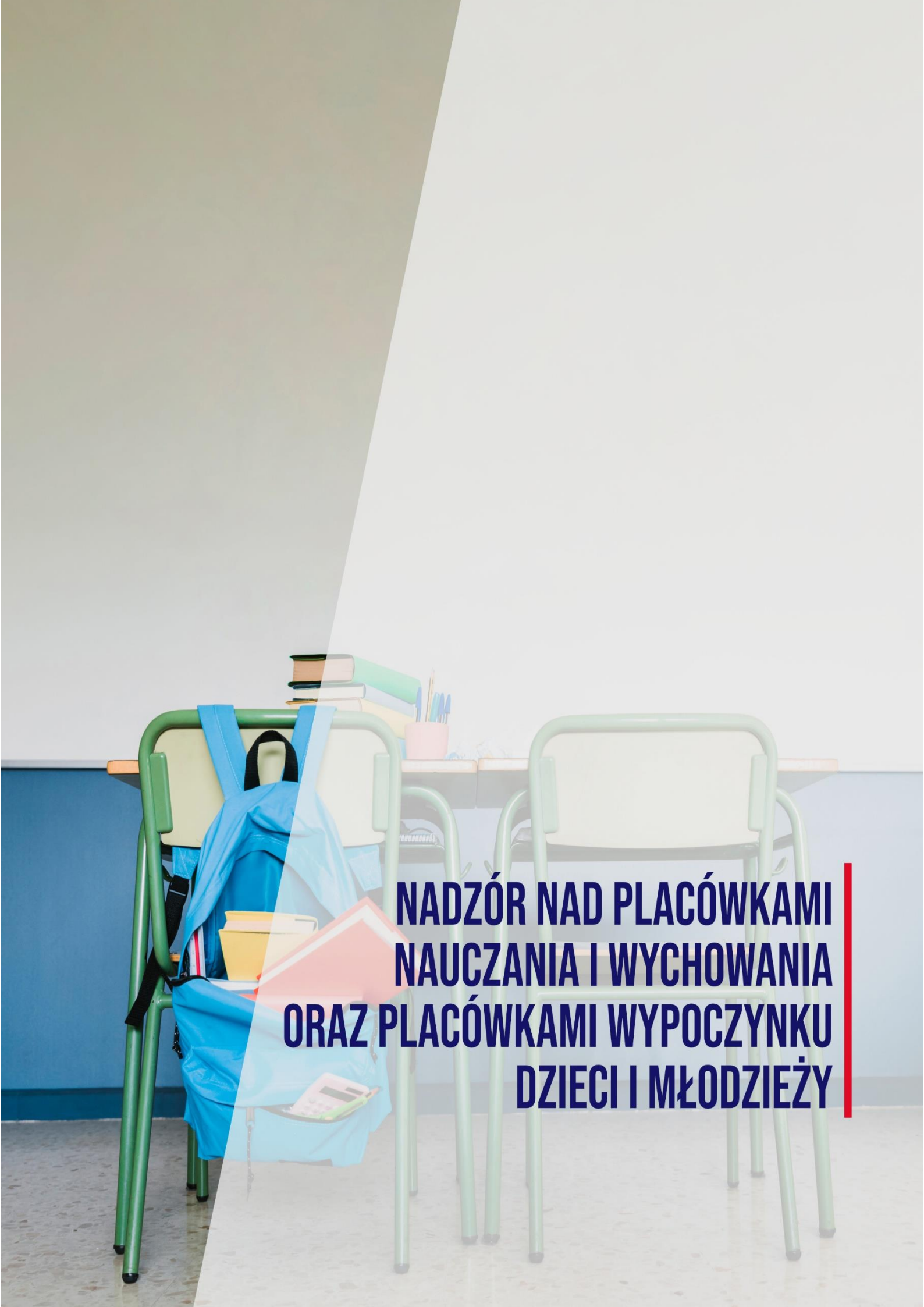
Działania techniczne i organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegają skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pracodawcy w miarę możliwości dostosowują technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiają pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbają o prawidłowe wyposażenie i urządzenia tych pomieszczeń, zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegają terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

Działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie egzekwowania od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz opracowania i wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych, przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

W zakresie postępowań w sprawach chorób zawodowych na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się zmniejszenie ilości zgłoszeń dotyczących podejrzeń chorób zawodowych w stosunku do roku ubiegłego.

**NADZÓR NAD PLACÓWKAMI
NAUCZANIA I WYCHOWANIA
ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU
DZIECI I MŁODZIEŻY**

8. Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego w 2023 r. prowadził nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży poprzez kontrole przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczno-sanitarne i zdrowotne w placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych oraz obiektach wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

W nadzorowanych placówkach sprawowano nadzór w zakresie:

- higieny procesu nauczania;
- stanu sanitarno-higienicznego i technicznego budynków i pomieszczeń;
- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach;
- warunków do utrzymania higieny osobistej, w tym standardy dostępności do urządzeń sanitarnych dla dzieci i młodzieży;
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt;
- nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach;
- warunków dożywiania dzieci i młodzieży;
- profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami i oceny systemu pierwszej pomocy w placówkach;
- realizacji Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;
- warunków wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży;
- warunków w placówkach z pobytem całodobowym,
- warunków nauki w szkole wyższej.

W ramach nadzoru i profilaktyki wad postawy u dzieci i młodzieży prowadzono na terenie placówek powiatu ostrowieckiego badania na stanowisku pracy ucznia związane z oceną dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. sprawował nadzór bieżący nad 100 placówkami stałymi oraz dodatkowo sezonowymi, w których zorganizowano wypoczynek dzieci i młodzieży.

Wśród 100 stałych placówek ujętych w ewidencji są: żłobki, przedszkola / inne formy wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne), szkoły podstawowe, licea, szkoła specjalna, szkoła policealna, zespoły szkół, warsztaty szkolne, centra szkolenia zawodowego, szkoła wyższa, placówki z pobytem całodobowym (bursa i internat, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zakład poprawczy), placówki wychowania pozaszkolnego.

50 skontrolowanych wypoczynków zimowych i letnich dla dzieci i młodzieży zorganizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego w 2023 r. (zgodnie ze zgłoszeniami w „Bazie wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej) zostało zorganizowanych w placówkach oświatowych (19), w obiektach noclegowych (17) oraz innych (14).

Zdjęcie 2. Ciąg komunikacyjny po remoncie w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 4 w Ostrowcu Św.

W 2023 r. ewidencję przedszkoli zwiększono o nowopowstałe:

- 1 przedszkole niepubliczne tj.: Przedszkole Sosenska ul. Rybkowskiego 2, Ostrowiec Św., dla którego organem prowadzącym jest stowarzyszenie.

Ewidencję placówek kształcenia ustawicznego zmniejszono o warsztaty szkolne publiczne:

- Warsztaty Szkolne Zakładu Poprawczego ul. Długa 10, 27-400 Ostrowiec Św., które w latach ubiegłych traktowane były jako gospodarstwo pomocnicze Zakładu poprawczego funkcjonujące samodzielnie. Zgodnie z okazanym Statutem warsztaty zostały wcielone do szkoły i są częścią Szkoły Podstawowej Nr 15 w Ostrowcu Świętokrzyskim ul. Długa 10.

Ewidencję placówek z pobytem całodobowym zwiększono o niepubliczną placówkę z grupy specjalnych ośrodków wychowawczych:

- pod nazwą Zespół Placówek Resocjalizacyjno-Socjoterapeutycznych w Ostrowcu Św. ul. Bąłowska 289, 27-400 Ostrowiec Św., w skład którego wchodzi:
 - Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Ostrowcu Św.,
 - Niepubliczny Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ostrowcu Św.,
 - Niepubliczna Specjalna Szkoła Podstawowa,
 - Internat.

Organem prowadzącym dla Zespołu jest stowarzyszenie.

W roku sprawozdawczym 2022 r. placówka była wykazana wyłącznie jako młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Ewidencję placówek z pobytem całodobowym zwiększono o:

- nowopowstałą placówkę niepubliczną z pobytem całodobowym - placówkę opiekuńczo wychowawczą: Niepubliczna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 4 w Małachowie Małachów Kolonia 2, 27-440 Ćmielów, dla której organem prowadzącym jest stowarzyszenie.

Ewidencję placówek wsparcia dziennego zwiększono o nowopowstałą placówkę publiczną:

- Świetlica wiejska w Wymystowie ul. Wesola 43, 27-415 Wymystów, dla której organem prowadzącym jest Gmina Kunów.

Pozostała ewidencja obiektów bez zmian.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2023 r. przeprowadzono 144 kontrole, w tym:

- 50 kontroli wypoczynku dzieci i młodzież, w tym 10 zimowych i 40 letnich;
- 66 kontroli kompleksowych (podczas 4 kontroli kompleksowych dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, natomiast podczas 2 kontroli kompleksowych wypetniono dodatkowo Arkusz gotowości szkolnej do nowego roku szkolnego);
- 10 kontroli sprawdzających wykonanie nałożonych na stronę obowiązków przez PPIS w Ostrowcu Św.;
- 18 kontroli gotowości szkół do nowego roku szkolnego 2023/2024.

8.1. Stan sanitarno-techniczny placówek

Łącznie w 2023 r. przeprowadzono 144 kontrole sanitarne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wydał łącznie 12 decyzji z czego:

- 8 decyzji merytorycznych, w tym:
 - 5 decyzji w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień higieniczno-sanitarnych stwierdzonych podczas kontroli sanitarnych przeprowadzonych w żłobku, dwóch liceach ogólnokształcących, zespole szkół oraz w bursie szkolnej (decyzje dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego i higienicznego pomieszczeń i wyposażenia)
 - 3 decyzje dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków;
- 4 decyzje płacnicze.

W jednym przypadku w związku ze stwierdzonym złym stanem sanitarno-higienicznym w placówce nałożono mandat karny.

Zauważalny jest niewielki wzrost wydanych decyzji administracyjnych nakładających obowiązek usunięcia uchybień (2023 – 5; 2022 – 3; 2021 – 1; 2020 – 2; 2019 – 5) co wynika ze stabilnej sytuacji epidemiologicznej (zakończonym czasie pandemii COVID-19 panującej w latach 2020 – 2022) i możliwością przeprowadzenia kontroli kompleksowych w nadzorowanych obiektach.

Nadal prowadzono postępowania administracyjne w przedmiocie usunięcia w nadzorowanych obiektach uchybień stwierdzonych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy - przeprowadzono 10 kontroli sprawdzających wykonanie zarządzeń.

W 2023 r. wyegzekwowano wykonanie zarządzeń zawartych w 5 decyzjach administracyjnych, w tym 4 decyzjach z lat ubiegłych, dla których zakończono postępowania administracyjne. Poprawie uległy placówki na terenie powiatu ostrowieckiego: niepubliczny żłobek, publiczna szkoła podstawowa, publiczny zespół szkół oraz dwie niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego.

W niepublicznej placówce kształcenia ustawicznego prowadzone były dwa postępowania administracyjne, które w roku 2023 zostały wyegzekwowane. Zapewniono właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń ścian w siłowni, właściwą lokalizację sali do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego oraz pełne ogrodzenie budynku wraz z zagospodarowaniem placu szkolnego. Prace na otoczeniu budynku były realizacją zarządzenia decyzji PPIS w Ostrowcu Św. z dnia 20.01.2017 r.

W związku z dużym zakresem prac oraz nakładem finansowym poniesionym na usunięcie nieprawidłowości ww. decyzja była uprzednio prolongowana w zakresie terminu. Wykonanie prac potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca.

Dla wykonanej inwestycji wykonano czynności geodezyjne polegające na pomiarach i oznakowaniu punktów granicznych działki, ogłoszono przetarg oraz zawieszono umowę z wyłonionym Wykonawcą. Przedmiotem umowy było wykonanie:

- demontażu istniejącego ogrodzenia wraz z wykonaniem ogrodzenia w systemie panelowym 3D, montażem łączników betonowych i cokotów prefabrykowanych, zamontowaniem furtki i bramy przesuwnej wraz z automatyką,
- montażu barier ochronnych typu tramwajowego,
- wykonanie nawierzchni placu z płyt ażurowych oraz krat parkingowych/trawnikowych.

Zdjęcie 3. Dostosowanie pomieszczeń żłobka w Ostrowcu Św. w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami

Zdjęcie 4. Dostosowanie pomieszczeń żłobka w Ostrowcu Św. po przeprowadzaniu działań naprawczych

Nażony mandat karny oraz wydane decyzją zarządzenia w niepublicznym żłobku doprowadziły do poprawy stanu sanitarno-higienicznego obiektu: zapewniono właściwą gospodarkę bielizną pościelową, odpadami komunalnymi, sposób przechowywania nocników.

W niepublicznym zespole szkół zapewniono właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń:

- szatni klas, przeprowadzając remont szatni ubraniowej,
- higieniczno-sanitarnego dla chłopców, wykonując jego remont – osuszono zawilgocone miejsca na suficie, zaszpachlowano ubytki tynku oraz pomalowano ściany i skrzydła drzwi kabin ustępowych, elementy wyposażenia pomieszczenia (rury naścienne).
- zapewniono właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń bloku sportowego: sali gimnastycznej, łącznika – ciągu komunikacyjnego prowadzącego do bloku sportowego. Przeprowadzono malowanie wraz z uzupełnieniem ubytków tynku na ścianach i suficie w sali gimnastycznej i łączniku.

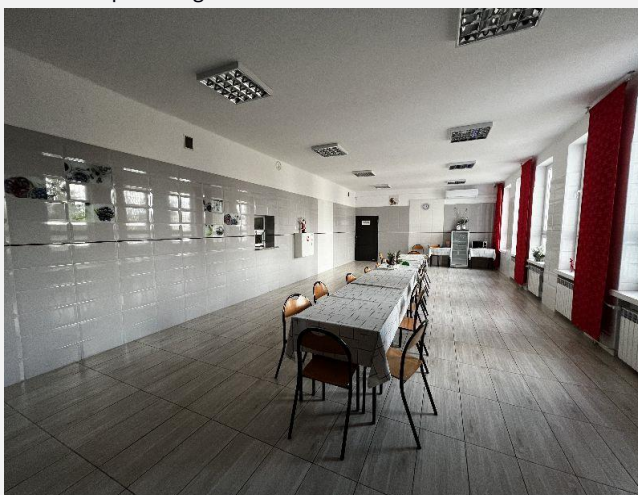
W publicznej szkole podstawowej zapewniono właściwą wentylację w pomieszczeniach bloku sportowego oraz wentylację mechaniczną we wszystkich pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w szkole.

Dodatkowo w trakcie 5 kontroli sprawdzających potwierdzono częściowe wykonanie zarządzeń obowiązujących decyzji PPIS w Ostrowcu Św. zgodnie z obowiązującymi terminami w dwóch liceach, szkole podstawowej oraz bursie szkolnej. Poprawie uległa nawierzchnia przejść i dojsć do budynków, stolarka drzwiowa, infrastruktura sportowa oraz wyposażenie jednostek mieszkalnych.

Zdjęcie 5. Czytelnia ZSOMS po remoncie

Zdjęcie 6. Pomieszczenie po generalnym remoncie – stołówka Zakładu Poprawczego

Wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami zobowiązanych. Główną przyczyną niezrealizowania wydanych decyzji w pierwotnie założonym terminie zgodnie z deklaracją dyrektorów placówek i organów prowadzących był brak środków finansowych.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w 5 podległych placówkach w 2023 roku wydano 5 decyzji administracyjnych w przedmiocie zapewnienia:

- właściwej gospodarki bielizną pościelową,
- właściwej gospodarki odpadami komunalnymi,
- właściwego sposobu przechowywania nocników, w sposób zabezpieczony przed dostępem dzieci,
- właściwego stanu technicznego nawierzchni przejść i dojsć do budynków,
- właściwego stanu sanitarno-technicznego podłóg drewnianych,
- właściwej wentylacji w pomieszczeniach budynku głównego,
- właściwego stanu sanitarno-technicznego wyposażenia – mebli uczniowskich, w tym blaty stołów mebli uczniowskich,

- właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń sanitarno–higienicznych w bursie,
- zaplecza sanitarnego bloku sportowego szkół, pomieszczeń i wyposażenia pomieszczeń sanitarno-higienicznych,
- właściwego stanu sanitarno-technicznego wyposażenia pokoi mieszkalnych – łóżek,
- właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń – powierzchni ścian, zlokalizowanych w podpiwniczeniu szkoły, w salach dydaktycznych, w sali teatralnej, ciągu komunikacyjnego, bloku sportowego z zapleczem,
- właściwego stanu sanitarno-technicznego budynku: pokrycia dachowego i orynowania,
- cokołu i elewacji,
- właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia i wyposażenia siłowni.

Tabela 13. Porównanie zakresu nieprawidłowości będących przedmiotem decyzji wydawanych w latach 2021-2023 przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim po kwestionowanych kontrolach sanitarnych przeprowadzonych w podległych placówkach nauczania, wychowania i opieki.

Decyzje dotyczące:	Liczba decyzji wydanych w:		
	2023 r.	2022 r.	2021 r.
Stanu sanitarno-technicznego dróg dojścia i ogrodzenia	2	2	0
Placów zabaw / rekreacyjnych / boisk sportowych	0	0	0
Ciągów komunikacyjnych w budynkach (nawierzchnie, schody, zabezpieczenia kaloryferów itd.) i/lub szatni	3	3	1
Sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży	2	2	1
Dostosowania mebli i/lub posiadania certyfikowanych mebli oraz sprzętu sportowego	0	0	1
Stanu sanitarno-higienicznego toalet, w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne	4	2	0
Warunków prowadzenia zajęć WF	1	2	0
Pracowni chemicznych	0	0	0
Pracowni komputerowych i innych pracowni zawodowych	0	0	0
Stanu sanitarno-higienicznego i technicznego w pokojach mieszkalnych	1	0	0
Postępowania z odpadami	1	0	0
Inne (jakie?) Brak właściwej wentylacji w budynku, brak właściwej gospodarki bielizną pościelową, zły stan dachu, elewacji, siłowni	3	0	0

Dodatkowo w okresie wakacyjnym w placówkach zostały przeprowadzone prace mające na celu przygotowanie szkół do prawidłowego i bezpiecznego ich funkcjonowania w nowym roku szkolnym 2023/2024. Zgodnie z uzyskanymi w trakcie kontroli informacjami w 18 skontrolowanych placówkach przeprowadzone były w sezonie wakacyjnym prace remontowe. Zakres przeprowadzonych prac remontowych i modernizacyjnych był zróżnicowany i obejmował:

- malowanie ścian, sufitów, lamperii w pomieszczeniach placówek wraz z uzupełnianiem ubytków tynku (sal lekcyjnych, ciągów komunikacyjnych, klatek schodowych, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych),
- remont schodów zewnętrznych,
- wymianę podłóg (wykładziny podłogowej i płytek podłogowych), cyklinowanie i lakierowanie,

- konserwację ławek na terenie placówek,
- doposażenie placówki w monitory interaktywne z programu „Aktywna Tablica”, tablice suchościeralne, pracowni plastycznej w suszarkę metalową na prace plastyczne,
- doposażenie placówki w pomoce dydaktyczne dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, nowe ławki i krzesła oraz w indywidualne szafki szatniowo-skrzytkowe,
- doposażenie sali zajęć w nowe meble,
- zakup i montaż rolet w oknach na dużej sali gimnastycznej oraz w salach dydaktycznych,
- utwardzenie terenu przy budynku szkoły (wymiana płyt chodnikowych na kostkę betonową na otoczeniu obiektu), naprawa zapadniętej kostki brukowej,
- montaż brakujących klamek w skrzydłach drzwiowych do kabin ustępowych w sanitariatach,
- remont szatni ubraniowej (szpachlowanie i malowanie ścian),
- wymianę opraw oświetleniowych wraz z wykonaniem pomiarów natężenia oświetlenia,
- remont biblioteki szkolnej,
- wymianę blatów wraz z malowaniem stelaży ławek i krzesel w salach dydaktycznych,
- doposażenie oddziału przedszkolnego w nowy regał szatniowy (6-osobowy) do przechowywania odzieży wierzchniej,
- naprawę i uszczelnienie pokrycia dachowego,
- wymianę białej armatury i kratki nawiewnych w drzwiach w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych,
- naprawę narożników przypodłogowych, drzwi łazienkowych, klamek okiennych w sali gimnastycznej,
- konserwację i wymianę elementów uszkodzonych urządzeń na placu zabaw,
- zakup i montaż nowego placu zabaw,
- remont zadaszenia nad wejściem głównym do placówki oraz wiatrołapu,
- kompleksowy remont systemu ogrzewania - wymiana kotła c.o. na pompę ciepła i grzejników,
- naprawę piłkochwyłów na boisku wielofunkcyjnym,
- zakończenie prac związanych z rozbudową i wyposażeniem Katolickiego Zespołu Edukacyjnego (nowy budynek z częścią edukacyjną, blokiem sportowym i zapleczem higieniczno-sanitarnym),
- remont kuchni w budynku głównym (wymiana płytek podłogowych i ściennych, malowanie, wymiana mebli kuchennych, montaż klimatyzacji,
- przegląd i czyszczenie urządzeń klimatyzacji,
- drobne prace naprawcze i konserwatorskie, porządkowe (umycie stolarki okiennej i drzwiowej, oston punktów świetlnych, grzejników c.o., koszenie, czyszczenie kostki betonowej, wymianę gniazdek, włączników, świetlówek).

Część wykonanych prac była realizacją zarządzeń decyzji nałożonych przez PPIS w Ostrowcu Św.

Zlecone i przeprowadzone przez dyrektorów i organy prowadzące prace konserwatorsko – naprawcze, a także gruntowne czynności porządkowe w budynkach i ich otoczeniu, świadczyły o podejmowaniu systematycznych działań w celu stworzenia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2023 roku przeprowadzono prace dzięki którym znacznie poprawiła się funkcjonalność pomieszczeń i estetyka obiektów.

Wszystkie skontrolowane w 2023 r. placówki (66) posiadają podłączenie do sieci wodociągowej, zaopatrzone są w bieżącą zimną wodę o monitorowanej jakości oraz 58 obiektów odprowadza ścieki do kanalizacji, natomiast 8 nie posiada podłączenia do sieci kanalizacyjnej centralnej. Obiekty te posiadają własny zbiornik bezodpływowy - szambo (4), bądź własne oczyszczalnie ścieków (4). Dzieci we wszystkich placówkach oświatowo – wychowawczych korzystają z ustępów zlokalizowanych wewnątrz budynków szkolnych.

8.2. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

W 2023 r. realizowane były zadania inwestycyjne mające na celu poprawę stanu przyszkolnej infrastruktury sportowej, przeznaczonej na potrzeby realizacji zajęć wychowania fizycznego. Widoczne są działania organów

prowadzących mające na celu poprawę stanu technicznego jak i dostępność do obiektów sportowych przez uczniów.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego analizowano w 35 skontrolowanych szkołach różnego typu i stwierdzono, że z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego (w skład którego wchodzi jedna lub dwie sale sportowe oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, pokój nauczycieli WF) z boiskiem korzystać mogli uczniowie 16 placówek.

Dwie placówki posiadają szkolny zespół sportowy bez boiska.

Jedynie jedna szkoła podstawowa nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć WF. Niezależnie od posiadanej infrastruktury sportowej, zajęcia wychowania fizycznego odbywały się na korytarzach szkolnych w 2 placówkach.

Ogółem 14 placówek dodatkowo korzysta z infrastruktury do WF poza placówką (np. z basenu, hali sportowej, z boiska/ stadionu sportowego).

W czasie kontroli warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego ocenie poddawano również sprzęt i urządzenia sportowe. Stan techniczny sprzętu sportowego w szkołach był prawidłowy. W miejscach przeznaczonych do ćwiczeń fizycznych zapewniono tablice informacyjno-ostrzegawcze (regulaminy).

W związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi w placówkach oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2023 r. zrealizowano działania dotyczące wykonania zarządzeń decyzji wydanych przez PPIS w Ostrowcu Św. w zakresie Infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach tj.:

- w Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 w Ostrowcu przeprowadzono remont małej i dużej sali gimnastycznej,
- w Zespole Przedszkolno-Edukacyjnym z Pasją w Ostrowcu Św. zapewniono właściwy stan sanitarno-techniczny sali gimnastycznej oraz łącznika prowadzącego do bloku sportowego,
- w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1 w budynku przy ul. Sienkiewicza 67b zapewniono wentylację w pomieszczeniach bloku sportowego tj.: w sali rekreacyjno-zastępczej poprzez wykonanie dodatkowych dwóch otworów wentylacyjnych w formie wywiewek ponad dach zgodne z okazanym projektem,
- w Zespole Szkół Nr 1 w Ostrowcu Św. zapewniono właściwy stan sanitarno-techniczny podłogi w małej sali gimnastycznej – przeprowadzono prace montażowe nowej wykładziny sportowej Tarkett Omnisports oraz dodatkowo przeprowadzono malowanie sali gimnastycznej,
- w placówce kształcenia ustawicznego zapewniono właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń ścian w siłowni, właściwą lokalizację sali do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Niezależnie od prowadzonych postępowania administracyjnych w 2023 r. organy prowadzące we własnym zakresie dążyły do poprawy infrastruktury sportowej.

W Katolickim Zespole Edukacyjnym w Ostrowcu Św. zakończono rozbudowę bazy szkolnej o nowe skrzydło szkoły z salami dydaktycznymi, pomieszczeniami sanitarnymi i blokiem sportowym. Nowopowstały budynek

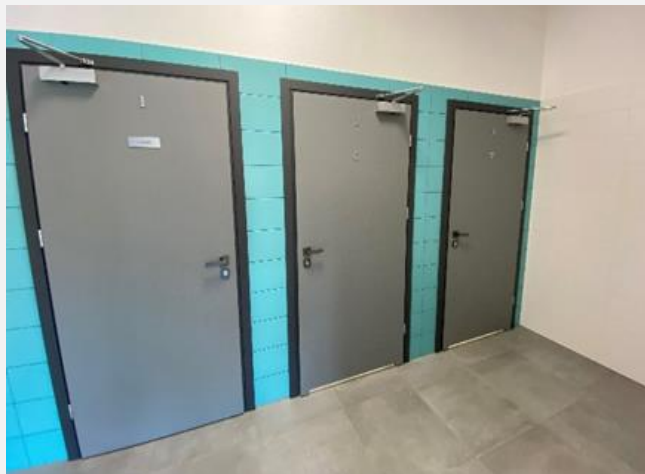
zapewnił pełną infrastrukturę sportową tj. szkolny zespół sportowy, w skład którego wchodzi sala gimnastyczna o pow. 600 m² oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, zaplecze nauczycielskie obejmujące: pomieszczenie trenera, magazyn sprzętu sportowego, pomieszczenie porządkowe oraz ustęp.

W przypadku Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 3 im. Bolesława Chrobrego w Ostrowcu Św. rozbudowano infrastrukturę sportową o trzytorową bieżnię lekkoatletyczną wykonaną z nawierzchni poliuretanowej o długości 60 m.

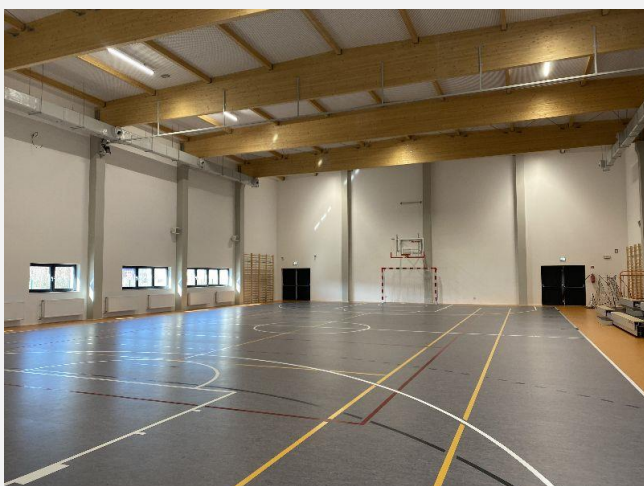
Zdjęcie 7. Nowopowstały blok sportowy Katolickiego Zespołu Edukacyjnego

Zdjęcie 8. Zaplecze sanitarne bloku sportowego Katolickiego Zespołu Edukacyjnego

Zdjęcie 9. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w zespole szkół – nowo wybudowany blok sportowy

Zdjęcie 10. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w publicznej szkole podstawowej – sala po generalnym remoncie

Zgodnie z oświadczeniem dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 w Ćmielowie organ prowadzący w 2022 roku pozyskał środki na budowę boiska wielofunkcyjnego i skoczni w dal na terenie placówki. W związku z powyższym w 2023 roku na dzień kontroli na terenie placówki trwały prace związane z budową wielofunkcyjnego boiska szkolnego z bieżnią – teren został zabezpieczony i ogrodzony przed dostępem osób nieuprawnionych.

Dzięki inwestycji zajęcia wychowania fizycznego będą mogły być prowadzone w różnej formie wyłącznie na terenie placówki, co usprawni prowadzenie zajęć wychowania fizycznego oraz zapewni bezpieczne warunki dla korzystających z kompleksu sportowo-rekreacyjnego.

8.3. Warunki pracy ucznia

W ramach bieżącego nadzoru nad szkołami w czasie przeprowadzanych kontroli poza bezpieczeństwem i higieną bazy lokalowej oceniano również przestrzeganie wymogów przepisów prawa oraz zaleceń w obszarze organizacji procesów nauczania. W celu oceny warunków nauczania wykonano 331 badań (wykonano 510 oznaczeń fizycznych) w tym 161 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych i 170 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów.

8.3.1. Ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

W ocenianym roku w ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania dokonano oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych w 33 skontrolowanych placówkach, zwracając uwagę czy plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych 161 oddziałów, uwzględniając:

- równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia;
- różnicowanie zajęć w każdym dniu;
- możliwości psychofizyczne uczniów do podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

8.3.2. Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii - stanowisko pracy ucznia

W 2023 r. w związku z oceną dostosowania mebli szkolnych do wysokości ciała uczniów dokonano pomiarów w 4 placówkach - 4 szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie.

Pomiarom poddano 170 stanowisk pracy ucznia w 12 oddziałach szkolnych.

Meble edukacyjne w skontrolowanych oddziałach szkolnych były zestawione w dwóch bądź trzech rozmiarach, meble w dobrym stanie technicznym. Część stołów i krzeseł będących na wyposażeniu placówek stanowiły meble z regulowaną wysokością. Dopasowania stanowisk pracy uczniów do zasad ergonomii dokonano na początku roku szkolnego. 100% mebli pozostających na wyposażeniu 4 ocenianych placówek zostało zakupione po 1997 r. z czego 3 z nich posiada 100% certyfikatów zgodności. Jedna placówka posiada ponad 50% certyfikatów dla znajdującego się na stanie sprzętu.

W skontrolowanych 4 oddziałach na 170 objętych badaniem uczniów wszyscy siedzieli przy stanowiskach pracy zgodnych z wymogami ergonomii – rozmiary mebli były dostosowane do wzrostu użytkowników.

Meble edukacyjne w poszczególnych oddziałach są w dobrym stanie technicznym.

Na stanie skontrolowanych placówek znajdują się meble edukacyjne spełniające wymagania normy PN-EN 1729-1:2016-2.

W bieżącym roku nie stwierdzono uchybień w powyższym zakresie. Placówki oświatowo – wychowawcze były sukcesywnie doposażane w nowe meble edukacyjne (krzesła i stoły uczniowskie), co potwierdziły przeprowadzone kontrole kompleksowe oraz oceny gotowości placówek do nowego roku szkolnego 2023/2024. Wobec powyższego stan techniczny użytkowanych przez uczniów mebli uległ istotnej poprawie, a przeprowadzone kontrole obejmujące zakresem ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii potwierdziły właściwe zestawienie stanowisk pracy uczniów i dostosowanie funkcjonalnych parametrów mebli do antropometrycznych wymiarów dzieci.

Zdjęcie 11. Pracownia dydaktyczna

Zdjęcie 12. Szafki indywidualne dla uczniów

Zdjęcie 13. Nowe szafki skrytkowe w szkole podstawowej

Zdjęcie 14. Szafki dla uczniów

8.3.3. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

W zakresie zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN ocenie poddano 52 placówki.

W przypadku jednego skontrolowanego zespołu szkół PPIS w Ostrowcu Św. w 2022 r. wydał decyzję administracyjną m. in. w związku z brakiem zapewnienia możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych przez wszystkich uczniów w placówce.

Organ prowadzący placówkę zgodnie z zarządzeniem decyzji wydanej przez PPIS w Ostrowcu Św. został zobowiązany do zapewnienia miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych w terminie do dnia 31-12-2023.

Wszystkie skontrolowane placówki wywiązują się z obowiązku zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. 43 oceniane placówki zapewniły uczniom szafki z indywidualnymi skrytkami, 9 placówek zapewniło miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w salach lekcyjnych w postaci zbiorczych szafek bądź regatów.

Pomimo, iż dyrektorzy i organy prowadzące wywiązują się z zapewnienia możliwości pozostawiania zeszytów, podręczników i przyborów w szkołach, uczniowie nadal zabierają je do domu ze względu na konieczność odrabiania zadanych prac domowych, przygotowania się do zajęć lekcyjnych i sprawdzianów.

8.3.4. Nadzór nad preparatami chemicznymi i substancjami niebezpiecznymi

W trakcie kontroli zwracano uwagę na odpowiednie przechowywanie i oznakowanie niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach chemicznych oraz posiadanie aktualnego ich spisu.

W 2023 r. 16 spośród 34 skontrolowanych placówek oświatowych posiadało na stanie substancje chemiczne i ich mieszaniny.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

8.3.5. Temperatura w pomieszczeniach dydaktycznych

W 2023 roku w placówkach oświatowo – wychowawczych poddanych kontroli sanitarnej w sezonie grzewczym sprawdzano wymóg zapewnienia właściwej temperatury w pomieszczeniach dydaktycznych. Nie stwierdzono temperatur powietrza niższych niż wymagane przepisami prawa (+20°C dla żłobków, +18°C dla pozostałych typów szkół). Zapisy z pomiarów odnotowywano w formularz do protokołu kontroli.

8.3.6. Warunki do utrzymania higieny

Z kontroli sanitarnych przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym wynika, że większość obiektów wywiązywała się z realizacji obowiązku zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.

Spośród 66 skontrolowanych placówek, 4 z nich (6%) nie zapewniały właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- niewłaściwego sposobu przechowywania nocników, w sposób zabezpieczony przed dostępem dzieci,

Zdjęcie 15. Pracownia chemiczna w szkole podstawowej

- niewłaściwej gospodarki odpadami komunalnymi oraz bielizną pościelową,
- niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń sanitarno-higienicznych w liceum, bursie szkolnej oraz zespole szkół.

W związku z nieprawidłowościami PPIS w Ostrowcu Św. zobowiązał organy prowadzące do usunięcia nieprawidłowości poprzez wydane decyzje administracyjne.

Poprawie uległy warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży w placówkach, co potwierdziły kontrole sprawdzające oraz bieżące kontrole sanitarne:

- w szkole podstawowej – jako realizacja zarządzeń decyzji PPIS w Ostrowcu Św. zapewniono wentylację mechaniczną we wszystkich pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych w budynku,
- w liceum poprzez zapewnienie właściwego stanu sanitarno-technicznego stolarki drzwiowej pomieszczeń higieniczno-sanitarnych łącznie z blokiem sportowym – wymieniono 15 sztuk skrzydeł drzwiowych wraz z wyposażeniem (klamki, zawiasy, szyldy, tuleje wentylacyjne),
- poprawa stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dla chłopców w niepublicznym zespole szkół poprzez wykonanie remontu pomieszczenia. Prace polegały na skuciu i osuszeniu zawilgoconych miejsc na suficie, zaszpachlowaniu ubytków tynku oraz malowaniu ścian, skrzydeł drzwi kabin ustępowych oraz wyposażenia pomieszczenia - rur naściennych.

W ramach rozbudowy bazy szkolnej w zespole szkół w Ostrowcu Św. o sale dydaktyczne i blok sportowy zapewniono nowe zaplecze sanitarne obejmujące natryskownię, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, ustępy, przebieralnie.

Zdjęcie 16. Dyspenser bezdotkowy

Zdjęcie 17. Pomieszczenie sanitarno-higieniczne

Zdjęcie 18. Pomieszczenie sanitarno-higieniczne w bloku sportowym

8.3.7. Opieka medyczna w szkołach

W 2023 r. na 34 skontrolowane placówki oświatowo – wychowawcze, 22 posiadały gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do dyspozycji jednej szkoły, a w przypadku 2 placówek wspólne z inną placówką w tym samym obiekcie.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń.

W 11 szkołach pielęgniarki szkolne realizowały zadania profilaktyki prozdrowotnej w pomieszczeniach zastępczych udostępnianych na terenie placówki.

Opieka medyczna w szkołach jest prowadzona na podstawie zawartych pomiędzy Dyrektorami szkół, a podmiotami wykonującymi działalność leczniczą porozumień na objęcie opieką medyczną uczniów w środowisku nauczania i wychowania przez pielęgniarkę szkolną/umów użyczenia na bezpłatne używanie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w celu świadczenia profilaktyki zdrowotnej nad dziećmi.

W 1 szkole nieposiadającej gabinetu opieka zdrowotna świadczona jest także poza terenem placówki, tj. w podmiotach leczniczych.

Organy prowadzące szkoły zgodnie z nałożonymi na nie przepisami prawa obowiązkami, zgodnie z Ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r., poz. 1078), która weszła w życie 12 września 2019 r. przystąpiły do realizacji tej ustawy w celu zapewnienia uczniom opieki zdrowotnej, w tym stomatologicznej.

W treści porozumień określano sposób organizacji udzielania świadczeń. Definiowano strony tego porozumienia, precyzowano miejsce i zakres udzielanych świadczeń przez lekarzy stomatologów, wskazywano uczniów szkół, których obejmą udzielane świadczenia realizowane na podstawie przedmiotowych porozumień.

W powiecie ostrowieckim spośród 34 skontrolowanych szkół w przypadku 4 placówek organ prowadzący szkoły zawarł porozumienia z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą udzielającymi świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży. Podmioty lecznicze w ramach porozumień zobowiązywały się do wykonywania świadczeń ogólnostomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia oraz wykonywania profilaktycznych świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia.

W przypadku 17 placówek zawarta została umowa z dentobusem.

Spośród skontrolowanych placówek w okresie sprawozdawczym w 2 szkołach podstawowych funkcjonowały gabinety stomatologiczne. Placówki te znajdują się na terenie gminy Ćmielów. Gabinety są prowadzone przez niepubliczny podmiot leczniczy. Na terenie miasta Ostrowca Św. gabinet stomatologiczny zapewniono w jednym zespole szkół, gdzie dwa razy w roku wykonywane są zadania profilaktyki dla uczniów zespołu wyłącznie w zakresie przeglądu i lakowania.

Jeden z gabinetów na terenie gminy Ćmielów powstał w ramach programu Ministerstwa Zdrowia pod nazwą „Poprawa dostępności do świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży w szkołach”.

Gmina Ćmielów doposażyła gabinet w sprzęt niemedyczny, a Ministerstwo Zdrowia zapewniło środki na zakup nowoczesnego unitu dentystycznego z niezbędnym osprzętem medycznym. Obsługujący podmiot leczniczy prowadzi edukację w zakresie profilaktyki próchnicy w ramach ustalonego przez siebie programu edukacyjnego. Profilaktyka stomatologiczna dla wszystkich dzieci z terenu gminy Ćmielów jest prowadzona przez lekarza stomatologa, mającego podpisany kontrakt z NFZ na stomatologię szkolną.

Brak gabinetów stomatologicznych w szkołach wynika głównie z warunków lokalowych tj. baza lokalowa funkcjonujących placówek nie pozwala na utworzenie nowych gabinetów z uwagi na fizyczny brak miejsca w placówkach oraz bardzo duże koszty utworzenia gabinetu.

W porównaniu z rokiem ubiegłym zauważalny jest wzrost zapewnionych świadczeń stomatologicznych przez organy prowadzące w nadzorowanych placówkach, głównie poprzez zawarcie porozumień na wykonywanie świadczeń stomatologicznych dla uczniów - dzieci i młodzieży do lat 18 w mobilnych gabinetach dentystycznych – dentobusach oraz profilaktycznych świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19 roku życia.

Dentobus jako w pełni wyposażony mobilny gabinet stomatologiczny dla dzieci i młodzieży, zapewnia łatwiejszy dostęp do świadczeń, w szczególności docierając do mniejszych miejscowości, w których nie ma stacjonarnego gabinetu stomatologicznego.

8.3.8. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania oceniono warunki pobytu dzieci 5 i 6 - letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych funkcjonujących samodzielnie oraz w zespołach szkół.

W roku sprawozdawczym kontroli poddano oddziały „zerowe” funkcjonujące w 17 przedszkolach, w 14 szkołach podstawowych oraz w 5 zespołach szkół.

Osobną przestrzeń dla dzieci z oddziałów „zerowych”, wydzieloną od starszych uczniów organizowano w miarę możliwości w odrębnym budynku, w wydzielonym segmencie lub na piętrze obiektu (razem z klasami I-III szkoły podstawowej).

Odrębność korzystania z ciągów komunikacyjnych oraz części pomieszczeń (szatnia, jadalnia) przez dzieci młodsze i „starszych” uczniów - przy braku możliwości infrastrukturalnego wydzielenia - dyrektorzy placówek zapewniali wprowadzając wydzielenia organizacyjne (np. rozpoczęcie i kończenie zajęć w różnym czasie).

8.3.9. Ocena warunków sanitarno-higienicznych w szkole wyższej

W ramach nadzoru nad warunkami sanitarnymi oraz higieną procesu nauczania oceniono również warunki młodzieży i dorosłych uczęszczających do niepublicznej szkoły wyższej będącej w nadzorze PPIS w Ostrowcu Św.

Skontrolowana uczelnia wyższa prowadzi kształcenie na trzech wydziałach i siedmiu kierunkach (katedrach), prowadząc kształcenie dla 639 studentów w roku szkolnym 2023/2024. Budynek i pomieszczenia uczelni oraz przynależne do nich tereny i urządzenia, zgodnie z ich funkcją i przeznaczeniem spełniały wymagania określone przepisami prawa. Sprzęt, urządzenia i meble pozostające na wyposażeniu sal zajęć, pracowni były w dobrym stanie technicznym, czyste i spełniały wymogi bezpieczeństwa.

W placówce utworzono Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej, w której realizowane są cele i zadania w zakresie monoprofilowego wdrażania metod nauczania opartego na symulacji medycznej w ramach kierunku Pielęgniarstwo oraz innych kierunków studiów I i II stopnia, studiów podyplomowych oraz kursów. Zajęcia w nowoczesnych pracowniach realizowane były w oparciu o scenariusze uwzględnione w Katalogu Scenariuszy Zajęć Symulacyjnych.

Zdjęcie 19. Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej – sala 1

Zdjęcie 20. Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej – sala 2

8.3.10. Dodatkowe działania

Realizując działania kontrolne w placówkach nauczania, uwzględniające nowy model sprawowanego nadzoru prowadzono stałe działania o charakterze profilaktycznym, m.in. w zakresie wad postawy, wad wzroku czy profilaktyki zdrowotnej uczniów.

W trakcie prowadzonych kontroli sanitarnych, w tym dotyczących gotowości szkolnej do nowego roku szkolnego 2023/2024 informowano dyrektorów o wadze właściwego natężenia oświetlenia w placówce, a szczególnie w salach dydaktycznych, szkodliwości światła niebieskiego oraz właściwego ustawienia stanowiska pracy ucznia i promowania aktywności fizycznej, celem zapewnienia uczniom odpowiednich warunków higieny procesów nauczania i wychowania.

Ponieważ szkoła to miejsce wytężonej pracy zarówno uczniów, jak i nauczycieli - kluczową rolę w zapewnieniu odpowiednich warunków do pracy dla obu tych grup stanowi oświetlenie. Właściwie dobrane oprawy oświetleniowe zagwarantują komfortową i wydajną pracę, a jednocześnie będą bezpieczne dla zdrowia wszystkich w nich przebywających.

W trakcie kontroli dyrektorzy szkół okazywali protokoły przeprowadzonych pomiarów natężenia oświetlenia wykonywane przez firmy specjalistyczne, a okazane wyniki z pomiarów były prawidłowe.

W wielu placówkach wymieniono na nowe instalacje elektryczne wraz z zapewnieniem opraw oświetleniowych nowego typu (led) o wysokich parametrach technicznych, co znacząco poprawiło komfort i warunki na stanowiskach pracy.

Nowe oświetlenie zapewnia bezpieczeństwo dla zdrowia wszystkich przebywających w placówkach, a w szczególności zapewnia bardzo dobre naświetlenie i dystrybucję światła w salach lekcyjnych.

W trakcie kontroli każdorazowo prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zagadnień promocji zdrowia, zgodnie z rozdzielnikami materiałów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim dbając o bezpieczeństwo wychowanków i uczniów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie powiatu ostrowieckiego przypomniał, także dyrektorom placówek i organom prowadzącym o obowiązku dostosowania stanowisk pracy do warunków antropometrycznych uczniów.

Państwowa Inspekcja Sanitarna została m.in. powołana do sprawowania nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania i wychowania, a nadzór ten jest realizowany na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe i przepisów wykonawczych. Jednym z elementów higieny procesów nauczania i wychowania jest właściwy dobór mebli edukacyjnych do wymogów ergonomii za który odpowiada dyrektor placówki.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (§ 2, 9 i 24 - Dz.U z 2020 r. poz. 1604) zobowiązuje dyrektorów placówek m. in. do zapewnienia dzieciom i młodzieży bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkołach i innych placówkach edukacyjnych oraz nabywania i stosowania przez szkoły i inne placówki nauczania i wychowania sprzętu oraz mebli posiadających aktualne certyfikaty zgodności z Polską Normą, spełniające wymogi bezpieczeństwa, wydane przez jednostki certyfikujące te wyroby.

Wymogiem tym objęte są: meble przedszkolne i szkolne, sprzęt i urządzenia sportowe, a także urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw. Stanowiska pracy należy dostosowywać do warunków antropometrycznych uczniów, a jeżeli ze stanowisk pracy korzystają osoby niepełnosprawne, dostosowuje się je do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności.

Prawidłowe dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i młodzieży ma istotny i zasadniczy wpływ na ich postawę i zdrowie: prawidłowe kształtowanie się kręgosłupa i prawidłowe funkcjonowanie narządów wewnętrznych. Właściwy dobór stanowiska pracy zapewnia nie tylko komfort przy pisaniu, czytaniu i rysowaniu, lecz także zapobiega powstawaniu wad postawy.

Należy stosować normy określające wymiary funkcjonalne i znakowanie wszystkich krzesła, taboretów oraz stołów stosowanych w instytucjach edukacyjnych. Każdy uczeń powinien mieć zmierzoną wysokość ciała i wysokość podkolanową. Na podstawie tych pomiarów określa się rozmiar mebli dostosowany do danego ucznia. Każde nieodpowiednie dobranie mebli wpływa niekorzystnie na układ mięśniowo-kostny, powodując nadmierne zmęczenie, a także skrzywienie kręgosłupa.

Wychodząc naprzeciw nowym zagrożeniom Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim dbając o bezpieczeństwo wychowanków i osób przebywających w placówkach z pobytami całonocnymi na terenie powiatu ostrowieckiego zalecił wzmożenie i wdrożenie działań zapobiegających zakażeniom bakteriami z rodzaju *Legionella sp.*

Zobowiązując do wprowadzenia wzmożonego nadzoru nad systemem dystrybucji wody, utrzymania reżimu temperaturowego i płukania instalacji oraz do

Zdjęcie 21. Sala informatyczna po generalnym remoncie wraz z wymianą instalacji i opraw oświetleniowych

nadzoru nad systemami instalacji wentylacyjno-klimatyzacyjnej z uwzględnieniem okresowych przeglądów technicznych i sanitarnych w celu przeciwdziałania kolonizacji instalacji przez bakterie *Legionella* w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi i wody, przekazał opracowane przez Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny- we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym Zalecenia.

Zdjęcie 22. Kontrola wypoczynków w Bałtowskim Kompleksie Turystycznym

Zdjęcie 23. Kontrola wypoczynku letniego w miejscu zamieszkania

Zdjęcie 24. Kontrola wypoczynku letniego w formie wyjazdowej

8.4. Warunki wypoczynku i rekreacji

Nadzór nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. sprawowany był na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dla dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016 r. poz. 452 z późn. zm.). Nadzór miał charakter ciągły i uwzględniał zgłoszenia monitorowane w Bazie Wypoczynku.

Organizatorzy wypoczynków zgodnie z art. 48 ust. 1-3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r., poz. 236) otrzymali na piśmie Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, w którym wskazano zakres przedmiotowy kontroli.

Zgodnie z potwierdzeniem odbioru zawiadomień, kontrole zostały przeprowadzone nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Przeprowadzane na terenie powiatu ostrowieckiego przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. kontrole sanitarne miały na celu zapewnienie zdrowego i bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, w trakcie których oceniono stan sanitarno-higieniczny obiektów pobytu dzieci i młodzieży. Szczególną uwagę zwracano na: czystość pomieszczeń użytkowanych przez uczestników wypoczynku, przestrzeganie podstawowych zasad higieny, warunki żywienia, jakości żywności w obiektach kolonijnych, domach wczasów dziecięcych i innych punktach świadczących usługi żywieniowe dla grup zorganizowanych dzieci i młodzieży, bezpieczeństwo i stan techniczny obiektu oraz jego wyposażenia.

W 2023 r. w elektronicznej „Bazie wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej zamieszczono zgłoszenia 54 turnusów wypoczynku

zorganizowanego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w formie wyjazdowej oraz w miejscu zamieszkania.

Dzieci i młodzież uczestniczyły w wypoczynkach w formie wyjazdowej jako kolonia, obóz lub jako forma w miejscu zamieszkania – półkolonia zorganizowanych przez placówki oświatowo-wychowawcze, świetlice szkolne, osiedlowy dom społeczny, hotele, zajazd, domy noclegowe, kompleks turystyczny.

Przeprowadzane na terenie powiatu ostrowieckiego przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. kontrole sanitarne miały na celu zapewnienie zdrowego i bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, w trakcie których oceniono stan sanitarno-higieniczny obiektów pobytu dzieci i młodzieży. Szczególną uwagę zwracano na: czystość pomieszczeń użytkowanych przez uczestników wypoczynku, przestrzeganie podstawowych zasad higieny, warunki żywienia, jakości żywności w obiektach kolonijnych, domach wczasów dziecięcych i innych punktach świadczących usługi żywieniowe dla grup zorganizowanych dzieci i młodzieży, bezpieczeństwo i stan techniczny obiektu oraz jego wyposażenia.

W 2023 r. w elektronicznej „Bazie wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej zamieszczono zgłoszenia 54 turnusów wypoczynku zorganizowanego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w formie wyjazdowej oraz w miejscu zamieszkania.

Dzieci i młodzież uczestniczyły w wypoczynkach w formie wyjazdowej jako kolonia, obóz lub jako forma w miejscu zamieszkania – półkolonia zorganizowanych przez placówki oświatowo-wychowawcze, świetlice szkolne, osiedlowy dom społeczny, hotele, zajazd, domy noclegowe, kompleks turystyczny.

W 2023 r. skontrolowano 50 z 54 zgłoszonych turnusów wypoczynku, w tym:

- 10 turnusów wypoczynku zimowego,
- 40 turnusów wypoczynku letniego.

W przypadku 4 turnusów organizator zrezygnował z wypoczynku przed jego rozpoczęciem. W bazie wypoczynku widniały zgłoszenia o statusie REZYGNACJA, w związku z wycofaniem się chętnych uczestników przed rozpoczęciem turnusów.

Przeprowadzone kontrole na terenie powiatu ostrowieckiego dotyczyły 19 form wypoczynku turnusów wyjazdowych oraz 31 turnusów w miejscu zamieszkania w formie półkolonii.

Niezależnie od formy wypoczynku, wszyscy organizatorzy wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w 2023 r. zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Nie odnotowano żadnych interwencji z powodu niewłaściwych warunków sanitarno – higienicznych oraz nie nakładano mandatów karnych na organizatorów wypoczynku w zakresie higieny dzieci i młodzieży. Dodatkowo wypoczynki były skontrolowane w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia w miejscu wypoczynku (przeprowadzono 4 kontrole).

Z różnego rodzaju form wypoczynku w 2023 r. skorzystało ogółem 1177 uczestników (2022 – 1276; 2021 – 748; 2020 - 386; 2019 – 1001; 2018 – 845), z czego z wyjazdowej formy wypoczynku skorzystało 318, a w półkoloniach uczestniczyło 859 dzieci i młodzieży.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba uczestników jest nieznacznie mniejsza mimo zorganizowanej większej liczby turnusów, natomiast znacząco się zwiększyła w porównaniu z latami 2020-2021, kiedy trwał stan epidemii COVID -19. Wiązało się to z obostrzeniami związanymi z sytuacją epidemiologiczną, które szczegółowo określało Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Wielu organizatorów wypoczynków zorganizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego w 2023 roku utrzymało wzmożone zasady sanitarne poprzez:

- opracowanie regulaminów i procedur z elementami metod zapobiegających zakażeniom,
- zapewnienie środków do dezynfekcji rąk i powierzchni,
- zapewnienie miejsca odizolowania osób z objawami chorobowymi, wyposażonymi w termometry, środki dezynfekcyjne oraz ochrony osobistej, w razie wystąpienia objawów chorobowych u uczestnika bądź kadry wypoczynku,

- często zrezygnowano z wycieczek poza bazę wypoczynku,
- organizatorzy ograniczali kontakt dzieci i młodzieży z turystami indywidualnymi i grupowymi.

8.5. Inne działania

- ocena przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych w placówkach oświatowo – wychowawczych,
- dystrybucja w okresie sezonowego wzrostu zachorowań na grypę i przeziębienie ,
- w nadzorowanych obiektach materiałów oświatowo – zdrowotnych o tematyce grypy – ulotek „Grypa czy przeziębienie?”,
- dystrybucja materiałów dot. profilaktyki wszawicy u dzieci i młodzieży szkolnej,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych:
 - w placówkach organizujących wypoczynek zimowy pozostawiono ulotki: Przeziębienie? Grypa? Zdrowiej bez antybiotyków (ulotka), Co to są E-PAPIEROSY? (ulotka), Test uzależnienia od tytoniu (ulotka), Wiesz o tym? (ulotka), Stop dopalaczom (ulotka), Grypa czy przeziębienie? (ulotka), Nowe narkotyki! Uwaga rodzice! (ulotka), Dym tytoniowy jest trujący (ulotka), Palenie uzależnia! (ulotka);
 - w placówkach organizujących wypoczynek letni pozostawiono: Wakacje zdrowe i bezpieczne (broszura), Patent na bezpieczne wakacje (ulotka), Zawsze razem kolorowana (broszura), Wścieklizna zagrożenie w krajach egzotycznych (ulotka), Planujesz egzotyczne wakacje – zaszczep się (ulotka), Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu (ulotka), Dopalacze to śmierć (ulotka), Uwaga rodzice – stop dopalaczom (ulotka), Dym tytoniowy szkodzi niepalącym (ulotka), Wiesz o tym (ulotka), Stop dopalaczom, nowe narkotyki – uwaga rodzice (ulotka), Co to są e-papierosy? (ulotka), Co grozi palaczowi? (ulotka), Co to jest rak piersi? (ulotka), Badam się mam pewność (ulotka), Co to jest rak szyjki macicy? (ulotka), Profesjonalisto STOP HIV – dezynfekuj, sterylizuj (ulotka), Wścieklizna – zagrożenie w krajach egzotycznych (ulotka), Planujesz egzotyczne wakacje – zaszczep się (ulotka), Mini rozmówki rodzinne (broszura), Druga strona wakacji AIDS (broszura), Choroby przenoszone drogą płciową (broszura), To warto wiedzieć HIV/AIDS (ulotka);
 - ponadto w ramach edukacji w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas wypoczynków Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. zorganizowała spotkania edukacyjne z dziećmi przebywającymi na półkoloniach oraz z młodzieżą przebywającą na wypoczynkach w formie wyjazdowej. Uczestnikom wypoczynków przedstawiono i szczegółowo omówiono prezentację multimedialną „Bezpieczne wakacje”, „Uwaga na kleszcze!” oraz przeprowadzono pogadanki z uczestnikami półkolonii dotyczące zasad reżimu sanitarnego w trakcie wypoczynku oraz bezpiecznego powrotu do szkół.
- W ramach akcji letniej nawiązano współpracę z Zespołem Profilaktyki Społecznej Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św. i Kunowie, przeprowadzono wspólnie trzy spotkania profilaktyczne z projekcją filmu „Bezpieczny wypoczynek”. Podczas spotkań przygotowanych dla dwóch grup zorganizowanych form wypoczynków letnich na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego oraz półkolonii zorganizowanej w Publicznej Szkole Podstawowej w Waśniowie przedstawiono m. in. zasady bezpieczeństwa, profilaktyki szczepień i chorób odkleszczowych oraz przybliżono działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wszyscy uczestnicy otrzymali książeczki/kolorowanki edukacyjne „Kleszczowanka”, broszurę i ulotkę „Bezpieczne Wakacje” oraz balony z logo PIS i kampanii #SzczepimySię.
- Nawiązano również współpracę z Gminą Ostrowiec opracowując i wydając Plakat nr I, II w ramach kampanii #latozsaneplidem, gdzie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przypomniał o Zasadach Bezpiecznego Wypoczynku – plakaty z własną grafiką i kodami QR. Plakaty z hasłem Bezpieczne Wakacje to Udany Wypoczynek zawierały tematykę: Zasady bezpiecznego wypoczynku: uważaj na kleszcze, bezpieczne przebywanie na słońcu i bezpieczna kąpiel, Czy wiesz

jak bezpiecznie zachować się nad wodą? Jak przetrwać upały? Plakaty zostały rozdyskrebowane w miejscach zorganizowanych form wypoczynków i miejsc rekreacji w trakcie wypoczynku letniego.

- na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz w mediach społecznościowych umieszczano informacje oraz materiały dotyczące bezpiecznego wypoczynku letniego dla organizatorów oraz uczestników wypoczynków z ogólnymi zasadami, jakimi uczestnicy wypoczynku powinni kierować się aby bezpiecznie spędzać wakacje. Z prowadzonych działań zamieszczano fotorelację na portalu społecznościowym Facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

8.6. WNIOSKI

Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo – wychowawczych zapewniła w 2023 r. bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki dzieci i młodzieży.

W porównaniu do 2022 roku skala nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego i technicznego placówek była nieco większa w związku z zakończonym stanem epidemii COVID – 19 a tym samym powrotem do stacjonarnego trybu nauczania. Powyższe skutkowało wydaniem przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. większej liczby decyzji administracyjnych oraz płatniczych w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno-sanitarnym.

W placówkach oświatowo - wychowawczych systematycznie prowadzone są prace remontowe zmierzające do poprawy stanu sanitarno-higienicznego. Niemniej jednak w przypadku kilku placówek objętych obowiązkiem administracyjnym wynikającym ze złego stanu sanitarno-technicznego, zarządzenia decyzji nie były realizowane w pierwotnie wyznaczonych terminach (wydano 3 decyzje o prolongacie terminu), a postępowania administracyjne trwają latami. Przyczyną takiego stanu w ocenie dyrektorów szkół i organów prowadzących placówki na terenie powiatu ostrowieckiego jest brak środków finansowych na poprawę warunków technicznych (remonty, prace konserwatorskie, wymianę wyposażenia). Nie oznacza to jednak iż prace nie są realizowane, a jedynie niezrealizowane w pełni. Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdzały w większości częściowe wykonanie zarządzeń i systematyczne ponoszenie nakładów finansowych na zapewnienie bezpiecznych warunków pobytu w placówkach.

Mimo zakończonego w 2022 r. stanu epidemii COVID-19 nadal zauważalne jest wzmożenie nadzoru sanitarnego w placówkach oświatowych na terenie powiatu zarówno przez dyrektorów jak i personel placówek nauczania i wychowania. Propagowano właściwe zachowania higieniczne i prozdrowotne, celem kształtowania u uczniów elementarnych nawyków higienicznych dotyczących prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk oraz profilaktyki szczepień ochronnych.

Nadzorowane na terenie powiatu ostrowieckiego placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie wyposażone w nowe meble, wyposażenie i pomoce dydaktyczne posiadające certyfikaty zgodności lub atesty. Dyrektorzy chętnie przystępują do udziału w projektach wspierających edukację, dzięki którym pozyskują nowoczesne wyposażenie, tworzą nowe pracownie i dają uczniom dostęp do nowoczesnych technologii.

Gmina Bodzechów jako organ prowadzący placówki oświatowe przyczyniła się do poprawy infrastruktury technicznej i zwiększenia efektywności energetycznej budynków.

W ramach realizacji zadania pn. „Przebudowa źródeł zasilania i zaopatrywania w energię elektryczną i ciepłą budynków gminnych” w 4 szkołach zamontowano powietrzne pompy ciepła, które wyeliminowały kotłownie na opał stały i wspomogły istniejące kotłownie gazowe.

Wszyscy organizatorzy zorganizowanego wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w 2023 r. zapewniili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w wypoczynku.

Dyrektorzy przedstawiali kierunki poprawy warunków korzystania z obiektów należących do szkół, w tym warunków nauki, a przeprowadzone kontrole potwierdziły, iż w skontrolowanych placówkach oświatowych przeprowadzane są liczne działania celem zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu w placówkach oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego.

**STAN SANITARNY OBIEKTÓW
ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA
ORAZ WYTWÓRNII MIEJSC
OBROTU MATERIAŁAMI
I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI
DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ**

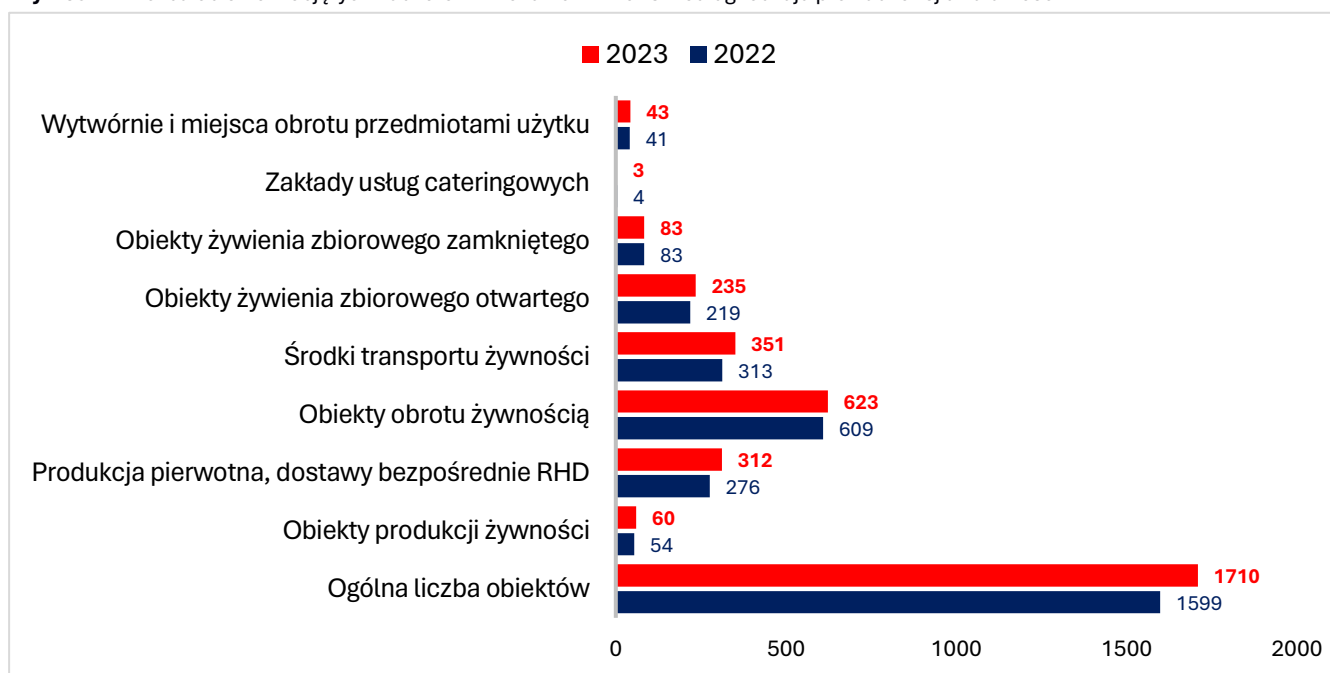
9. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

9.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego

W 2023 r. pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego znajdowało się 1710 obiektów żywności, żywienia, wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (w 2022 r. – 1599), w tym:

- 372 zakłady produkcji żywności, w tym: 4 wytwórnie lodów, 8 automatów do lodów, 8 piekarni, 12 ciastkarni, 5 przetwórní owocowo – warzywnych, 2 zakłady garmazeryjne, browar, wytwórnia chrupek i prażynek, wytwórnia suplementów diety, wytwórnia mieszanek piekarniczych, pakownia, wytwórnia opłatków, zakład produkcji kanapek oraz 312 podmiotów prowadzących działalność w zakresie: produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego, dostaw bezpośrednich, 13 producentów żywności w warunkach domowych,
- 974 zakłady obrotu żywnością, w tym: 351 sklepy spożywcze (z czego 29 to super i hipermarkety), 59 kiosków, 42 apteki, 21 magazynów hurtowych, 31 obiektów ruchomych i tymczasowych, 351 środków transportu oraz 119 innych zakładów obrotu żywnością w tym między innymi sprzedaż przez Internet;
- 235 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym między innymi: 42 restauracje oraz 175 punktów małej gastronomii;
- 83 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym między innymi: 27 stołówek szkolnych, 19 stołówek w przedszkolach, 2 bloki żywienia w domach opieki społecznej, 4 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka, 6 stołówek w zakładach specjalnych i wychowawczych, 2 bloki żywienia w szpitalach, 2 stołówki w bursach i internatach oraz 21 innych zakładów żywienia,
- 3 zakłady usług cateringowych;
- 7 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym 2 wytwórnie porcelany stołowej;
- 36 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Wykres 14. Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2022 i 2023 według rodzaju prowadzonej działalności

Analiza porównawcza liczby obiektów objętych nadzorem w latach 2022 - 2023 w poszczególnych grupach wskazuje tendencję wzrostu liczby obiektów. Największy wzrost liczby obiektów odnotowano w grupie producentów pierwotnych oraz środkach transportu żywności.

W nadzorowanych obiektach żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 530 kontroli sanitarnych, w tym 114 kontroli interwencyjnych. Skontrolowano 365 obiektów. Wydano 28 decyzji administracyjnych m. in. w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego nadzorowanych obiektów, w tym 8 decyzji zakazujących wprowadzenia produktu do obrotu. Winnych zaniedbań sanitarno-higienicznych ukarano 58 mandatami karnymi na łączną kwotę 14250,00 zł. Podstawowe wskaźniki działalności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego przedstawia Tabela 14.

Tabela 14. Podstawowe wskaźniki działalności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2022 – 2023 w stosunku do obiektów żywnościowo – żywieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Rodzaj danych	2022	2023
Ilość obiektów wg. rejestru w ciągu roku	1599	1710
Ilość kontroli, w tym: kontrole interwencyjne	424/144	530/114
Ilość obiektów skontrolowanych	290	365
Odsetek obiektów skontrolowanych	18,1 %	21,3 %
Ilość decyzji administracyjnych	23	28
Ilość decyzji wstrzymujących działalność zakładu	0	0
Ilość decyzji zakazujących wprowadzenia produktu do obrotu	14	8
Ilość nałożonych mandatów karnych	24	58
Kwota nałożonych mandatów karnych (zł)	6150 zł	14250 zł
Wysokość średniego mandatu karnego (zł)	256 zł	245 zł
Liczba wniosków o ukaranie	0	0
Liczba próbek pobranych	252	272
Liczba próbek zdyskwalifikowanych		8

9.2. Ogólna ocena obiektów żywnościowo-żywieniowych

Stan sanitarny objętych nadzorem obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy prawa żywnościowego, w tym w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych.

Kwalifikację objętych nadzorem obiektów żywnościowo – żywieniowych według kategorii ryzyka (stan w 2023 r.) przedstawia Tabela 15.

Kategoryzacja nadzorowanych obiektów żywnościowo – żywieniowych została przeprowadzona, m.in. na podstawie „Arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” z uwzględnieniem zagrożenia zawartego w „Instrukcji dotyczącej kryteriów oceny zakładu” w kontekście profilu działalności oraz faktycznego stanu higienicznego i sanitarno-technicznego przedmiotowego obiektu. Zakwalifikowanie zakładu do danej kategorii ryzyka związane jest z profilem działalności zakładu, a także może być wynikiem stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości. Kategoria ryzyka ma wpływ na częstotliwość kontroli przeprowadzanych w danym obiekcie. Tym samym zakłady zakwalifikowane do kategorii wysokiego ryzyka podlegają większej częstotliwości kontroli niż inne obiekty o ryzyku średnim bądź niskim. Nie musi to być równoznaczne ze złym stanem sanitarno-technicznym i higienicznym obiektów.

Tabela 15. Podział nadzorowanych zakładów żywnościowo – żywieniowych ze względu na kategoryzację ryzyka w 2023 r.

Rodzaj obiektów	Ilość obiektów objętych nadzorem w 2023 r.	Liczba obiektów zakwalifikowanych do odpowiedniej kategorii ryzyka ogółem			Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkuszy oceny zakładu w 2023 r.
		ryzyko niskie (N)	ryzyko średnie (S)	ryzyko wysokie (W)	
Zakłady produkcji żywności	372	162	29	181	38
w tym producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	312	141	8	163	13
Zakłady obrotu żywnością	974	598	375	1	52
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	235	177	56	2	35
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	83	8	74	1	27
Zakłady usług cateringowych	4	1	2	0	0
Wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	7	7	0	0	0
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	36	36	0	0	4

W roku sprawozdawczym najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w obiektach żywnościowo – żywieniowych, które miały wpływ na nadanie ryzyka średniego i wysokiego były:

- niedostateczna kontrola wewnętrzna w zakresie instrukcji dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP – 44 zakłady;
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny wyposażenia zakładu – 32 zakłady;
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładu – 30 zakładów;
- brak prawidłowych warunków do przeprowadzania zabiegów mycia i dezynfekcji rąk i/lub wyposażenia, sprzętu podręcznego oraz powierzchni mających kontakt z żywnością – 21 zakładów;
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny wyposażenia zakładu – 14 zakładów;
- brak szkoleń pracowników w zakresie instrukcji dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP – 13 zakładów;
- w obrocie środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości – 7 zakładów.

Zasady GHP, GMP w 2023 r. wdrożyło 1674 obiekty, tj. 97,8 % nadzorowanych (w 2022 r. – 83%), a procedury oparte na zasadach systemu HACCP zostały wdrożone w 1370 zakładach, tj. 80% objętych nadzorem (w 2022 r. – 77%). Powyższe wyniki świadczą o tym, że stan wdrożenia przez przedsiębiorców zasad GHP oraz

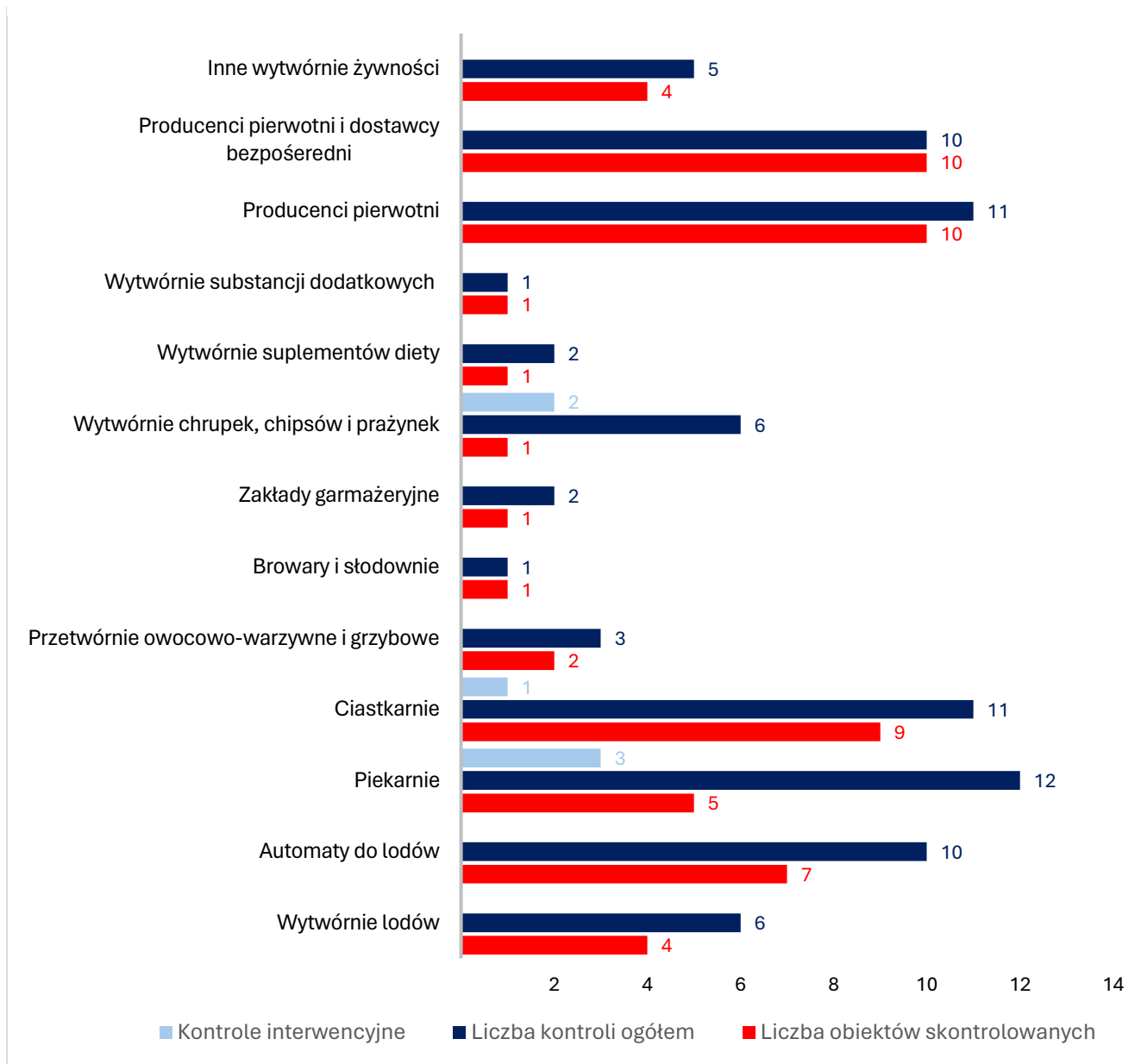
GMP, jak również systemu HACCP gwarantujących bezpieczeństwo żywności w zakładach żywnościowo – żywieniowych uległ w odniesieniu do roku 2022 polepszeniu.

9.3. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów

9.3.1. Zakłady produkcji żywności

W 2023 r. skontrolowano 56 zakładów produkcji żywności, w których przeprowadzono łącznie 80 kontroli i rekontroli w tym 6 kontroli interwencyjnych. Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 15. Liczba kontroli (w tym interwencyjnych) w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych zakładach produkcji żywności

W tej grupie nadzorowanych obiektów wydano 4 decyzje administracyjne, w tym 3 na poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości w obiektach produkcji żywności należy zaliczyć:

- brak higieny osób pracujących w bezpośrednim kontakcie z żywnością (m.in. brak odzieży ochronnej),

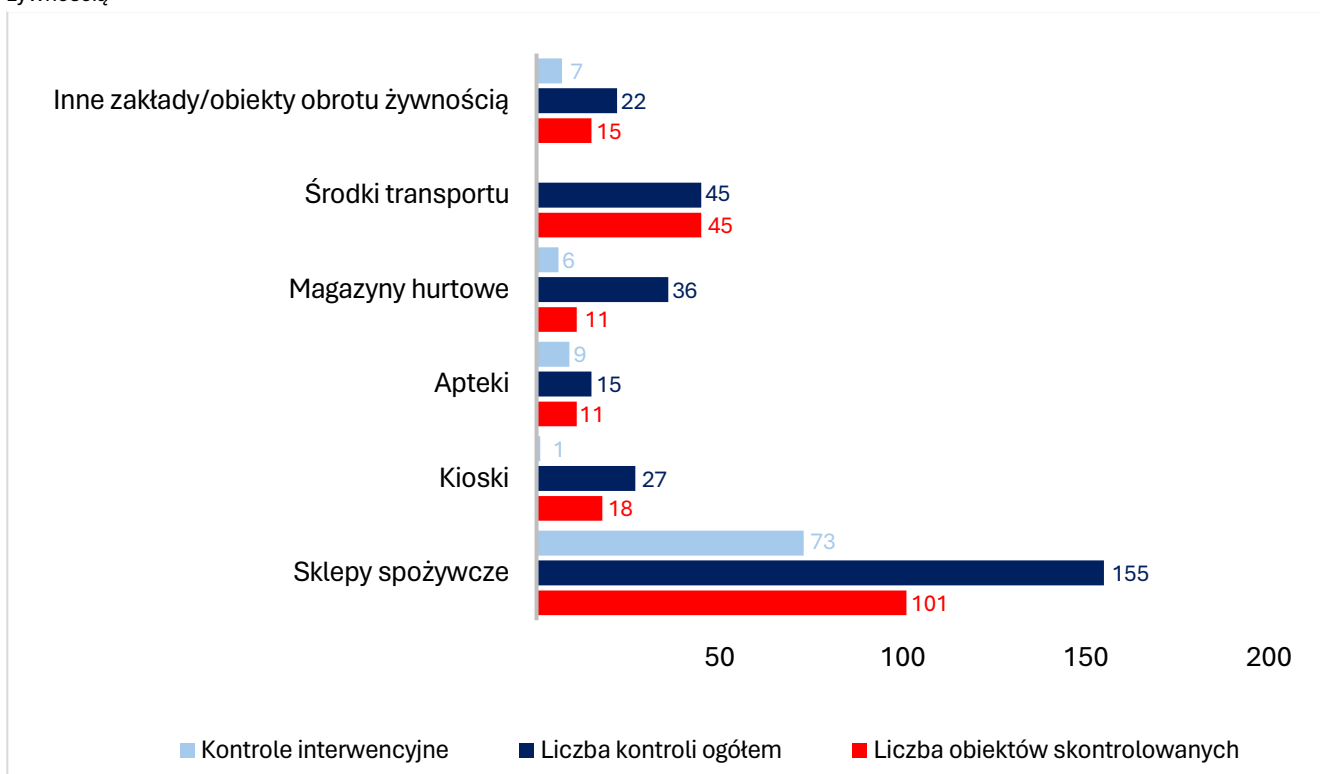
- brak szkoleń pracowników w zakresie instrukcji dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- niedostateczna kontrola wewnętrzna w zakresie instrukcji dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładu m.in. ścian i sufitów,
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny i techniczny wyposażenia,
- niewystarczająca kontrola surowców i wyrobów przez producenta,
- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia lub po dacie minimalnej trwałości,
- nieprawidłowe przechowywanie opakowań do żywności (opakowania przechowywane luzem w miejscach przypadkowych, niezabezpieczone).

Nieprawidłowości stwierdzone w tej grupie obiektów wynikały głównie z zaniedbań dotyczących szkolenia personelu. Pracownicy odpowiedzialni za utrzymanie czystości i higienę nie byli odpowiednio przeszkoleni z zakresu higieny i bezpieczeństwa żywności. Brak regularnych szkoleń i kontrolowania wykonywanych prac spowodował obniżenie standardów sanitarnych.

9.3.2. Zakłady obrotu żywnością

W 2023 r. skontrolowano 201 zakładów obrotu żywnością, w których przeprowadzono łącznie 300 kontroli i rekontroli, w tym 96 kontroli interwencyjnych. Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 16. Liczba kontroli (w tym interwencyjnych) w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych zakładach obrotu żywnością

W obiektach obrotu żywnością wydano 13 decyzji administracyjnych, w tym 7 dotyczących wycofania z obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości. Nałożono 28 mandatów karnych na kwotę 6050,00 zł.

Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości w obiektach obrotu żywnością należy zaliczyć:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny wyposażenia zakładu,
- niewłaściwe i pobieżne przestrzeganie procedur funkcjonujących w zakładzie,

- brak przeprowadzania prawidłowej kontroli wewnętrznej opartej na dobrej praktyce higienicznej (GHP) i na systemie analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli HACCP,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładu,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- niewłaściwe zabezpieczenie zakładu przed dostępem szkodników/obecność szkodników w zakładzie,
- brak prawidłowych warunków do przeprowadzania zabiegów mycia i dezynfekcji rąk i/lub wyposażenia, sprzętu podręcznego oraz powierzchni mających kontakt z żywnością,
- brak orzeczeń lekarskich z badania do celów sanitarno-epidemiologicznych.

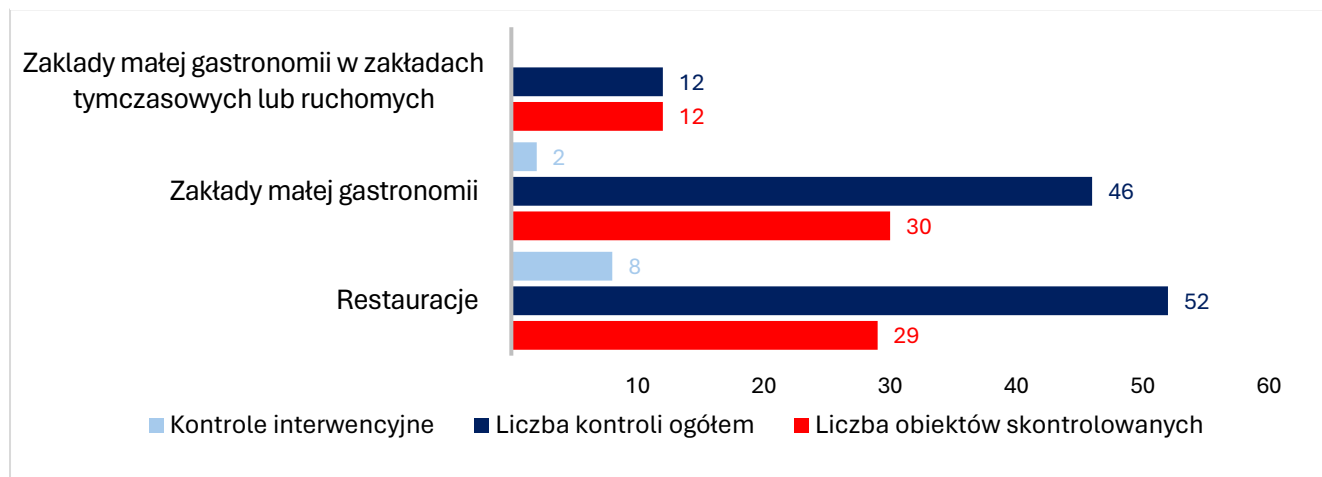
W powyższej grupie stwierdzono pogorszenie się warunków sanitarnych względem roku 2022 spowodowane m.in. brakiem wystarczających inwestycji właścicieli lub zarządców sklepów w utrzymanie infrastruktury, zwłaszcza w te, które działają w starszych budynkach i wymagają regularnej konserwacji i napraw aby utrzymać właściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń jak również wyposażenia. Ponadto, nawet w najlepiej zaprojektowanych i utrzymanych sklepach spożywczych, stan sanitarny może ulec pogorszeniu, jeśli personel nie przestrzega odpowiednich procedur higienicznych i sanitarnych opartych na GMP/GHP i zasadach systemu HACCP.

9.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego

9.3.3.1. Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego

W 2023 r. skontrolowano 71 zakładów żywienia zbiorowego otwartego (restauracje i zakłady małej gastronomii), w których przeprowadzono łącznie 110 kontroli i rekontroli (w tym 10 kontroli interwencyjnych). Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 17. Liczba kontroli (w tym interwencyjnych) w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego

W zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego wydano 11 decyzji administracyjnych w tym 1 dotyczącą wycofania z obrotu środków spożywczych po dacie minimalnej trwałości. Nałożono 26 mandatów karnych na kwotę 7250,00 zł.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w restauracjach i punktach małej gastronomii to:

- nieprzestrzeganie procedur funkcjonujących w zakładzie, brak przeprowadzania prawidłowej kontroli wewnętrznej opartej na dobrej praktyce higienicznej (GHP) i produkcyjnej (GMP) oraz na systemie analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli HACCP,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładu,
- brak prawidłowych warunków do przeprowadzania zabiegów mycia i dezynfekcji rąk i/lub wyposażenia, sprzętu podręcznego oraz powierzchni mających kontakt z żywnością,

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny wyposażenia, sprzętu i urządzeń,
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny zakładu, pomieszczeń i wyposażenia zakładu obiektów,
- brak realizacji obowiązku szkoleń personelu,
- nieprawidłowe przechowywanie opakowań jednorazowego użytku do pakowania potraw i napojów,
- brak prawidłowych warunków do przebierania się personelu.

W porównaniu do roku 2022 w grupie obiektów zakłady żywienia zbiorowego otwartego stan sanitarno-techniczny utrzymał się na podobnym poziomie. Stwierdzone nieprawidłowości spowodowane były niskimi standardami kontroli wewnętrznej opartej na zasadach GHP, GMP oraz HACCP, zaniedbaniami związanymi z edukacją personelu w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności. Ponadto, brakiem inwestycji w odpowiednią infrastrukturę taką jak sprzęt kuchenny, systemy wentylacyjne czy też miejsca przechowywania żywności, co przyczyniło się do problemów higienicznych.

9.3.3.2. Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz zakłady usług cateringowych

W 2023 r. skontrolowano 30 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz 1 zakład usług cateringowych, w których przeprowadzono łącznie 33 kontrole i rekontrole (w tym 2 kontrole interwencyjne).

Nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, wyposażenia, sprzętu i urządzeń stwierdzono tylko w jednym zakładzie.

9.3.4. Wytwórnice przedmiotów użytku i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 r. znajdowało się:

- 7 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w tym 2 fabryki porcelany użytkowej, 2 zakłady produkcji opakowań z papieru i tektury oraz 3 zakłady produkcji opakowań z tworzyw sztucznych,
- 36 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością w tym 5 hurtowni i 31 sklepów.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzano 7 kontroli w zakresie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nadzorem objęto: 1 wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz 5 sklepów wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie wdrożenia i przestrzegania przez przedsiębiorców wymagań określonych w przepisach, w tym w rozporządzeniu (WE) 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG oraz rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

9.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W 2023 r. w ramach „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2023 pobrano na terenie powiatu ostrowieckiego 272 próbki środków spożywczych i materiałów do kontaktu z żywnością (w 2022 r. – 252), które zbadano w laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach, innych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej działających w zintegrowanym systemie badania żywności, Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny Państwowym Instytucie Badawczym, Państwowym Instytucie Weterynaryjnym – Państwowym Instytucie Badawczym (PIWet-PIB) w Puławach oraz Instytucie Ogrodnictwa Państwowym Instytucie Badawczym w Skierniewicach.

Tabela 16. Zestawienie kierunków badań oraz liczby próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych do badania w 2022 r. i 2023 r.

Kierunek badań	Liczba pobranych próbek	
	2022 r.	2023 r.
pestycydy	19	27
metale	15	19
azotany	2	2
MCPD i pochodne	2	1
mikrobiologia	144	154
mikotoksyny	8	9
histamina	9	9
karbaminian etylu	0	1
substancje dodatkowe	11	11
barwniki z grupy SUDAN	0	1
kryteria czystości substancji dodatkowych	2	2
GMO	2	3
skażenia promieniotwórcze (izotop Cs-147)	6	1
napromienianie żywności	2	2
witaminy i inne żywieniowe (suplementy diety)	7	7
witaminy i inne żywieniowe (żywność dla określonych grup)	3	3
witaminy i inne żywieniowe (żywność wzbogacana)	1	1
migracja specyficzna (materiały do kontaktu z żywnością)	4	4
WWA	5	3
furan i pochodne	1	1
izomery trans	1	0
akrylamid	1	2
oleje mineralne	1	0
parametry jętczenia	0	1
antybiotykooporność	2	2
alkaloidy tropanowe	1	1
alkaloidy pirolizydynowe	0	1
alkaloidy opium	0	1
Alergeny (gluten, orzeszki)	2	2
positek	1	1
Wszystkie kierunki	252	272

Spośród 272 zbadanych próbek zdyskwalifikowano 8 próbek środków spożywczych co stanowi 2,9% wszystkich pobranych próbek.

Przyczyny kwestionowania próbek pobranych do badania w 2023 r.:

- w grupie „Mleko i przetwory mleczne” zakwestionowano 1 partie (5 próbek) lodów z automatu ze względu na przekroczenie parametrów wskaźnikowych (liczba Enterobacteriaceae),
- w grupie „Ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne” zakwestionowano 1 próbkę mąki żytniej razowej ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,

- w grupie „Owoce” zakwestionowano 1 próbkę brzoskwiń ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu,
- w grupie „Suplementy diety” zakwestionowano 1 próbkę ze względu na nieprawidłowe oznakowanie produktu, które sugerowało właściwości lecznicze produktu i mogą wprowadzać konsumenta w błąd.

W przypadku zakwestionowania jakości zdrowotnej środków spożywczych organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowały działania nadzоровe mające na celu zagwarantowanie prawidłowej jakości zdrowotnej żywności, tj. obligowano przedsiębiorców do udokumentowania prawidłowej jakości wytwarzanych środków spożywczych, wdrożenia działań naprawczych oraz wydawano zalecenia pokontrolne.

9.5. Znakowanie środków spożywczych

Próbki środków spożywczych pobranych do badań laboratoryjnych w ramach „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2022 oceniane były również w kierunku zgodności oznakowania z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa żywnościowego. W 2023 r. w kierunku znakowania oceniono wszystkie pobrane próbki. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 produkcie z ze względu na umieszczenie na opakowaniu informacji, które sugerowały właściwości lecznicze produktu i mogły wprowadzać konsumenta w błąd.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonywali również oceny znakowania środków spożywczych w trakcie bieżących kontroli sanitarnych obiektów podlegających nadzorowi organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej tj. zakładów produkcyjnych, zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego oraz obiektów obrotu środkami spożywczymi. W 2023 r. nie stwierdzono w nadzorowanych zakładach środków spożywczych nieprawidłowo oznakowanych.

9.6. Nadzór nad obrotem grzybami wprowadzanymi do obrotu

W roku sprawozdawczym nadzór nad obrotem grzybami świeżymi i suszonymi oraz przetworami grzybowymi prowadzono głównie podczas bieżących kontroli sanitarnych przeprowadzanych w obiektach produkcji, przetwórstwa, obrotu i żywienia zbiorowego. W przypadku stwierdzenia w obrocie grzybów świeżych, suszonych lub przetworów grzybowych oraz środków spożywczych zawierających grzyby dokonywano oceny ich znakowania pod względem zgodności z aktualnie obowiązującym prawem żywnościowym.

Podczas bieżących kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie sprzedaży grzybów świeżych, suszonych, przetworów grzybowych i środków spożywczych zawierających grzyby.

W ramach działań profilaktycznych, klasyfikator grzybów zatrudniony w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej udzielali porad w zakresie przynależności gatunkowej grzybów, w ramach dyżurów odbywających się w czasie godzin urzędowania jednostek Inspekcji. Zbieracze grzybów najczęściej do oceny przynależności gatunkowej przynosili grzyby jadalne z gatunku: smardz, borowik usiatkowany, podgrzyb, borowik szlachetny, maślaki różne gatunki, czubajka kania. Zdarzały się też przypadki grzybów trujących: piestrzenica kasztanowata, lisówka pomarańczowa, muchomor cytrynowy, lejkówka szarawa.

Prowadzono działalności edukacyjną dla konsumentów w zakresie wiedzy na temat grzybów oraz zasad ich zbierania poprzez:

- przygotowanie stoisk informacyjno-edukacyjnych w trakcie Dożynek Powiatowych oraz w trakcie Dni Ostrowca,
- stronę internetową PSSE Ostrowiec Świętokrzyski (informacje dot. dyżuru klasyfikatora grzybów oraz zasady bezpiecznego grzybobrania),
- media społecznościowe Facebook PSSE Ostrowiec Świętokrzyski (informacje dot. najczęstszych pomyłek grzybowych, prowadzonych w PSSE porad grzybowych, zasad bezpiecznego grzybobrania),
- dystrybucję materiałów: broszury, ulotki, kolorowanki (w tym na stoiskach edukacyjnych oraz spotkaniach profilaktycznych),
- pracowanie własnego plakatu wielkoformatowego przy współudziale jednostki samorządowej wraz z zamieszczeniem w obiektach użyteczności publicznej oraz wiatkach przystankowych na terenie Gminy Ostrowiec (plakat zawierał informacje o bezpiecznym grzybobraniu oraz poradach grzybowych udzielanych w PSSE Ostrowiec Świętokrzyski),
- przekazywano do mediów informacje nt. zasad bezpiecznego zbierania i spożywania grzybów.

9.7. System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF)

RASFF – System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach jest wykorzystywany do wymiany informacji o potencjalnie niebezpiecznej żywności, materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością między organami urzędowej kontroli w Unii Europejskiej, które są członkami ww. systemu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach funkcjonowania systemu RASFF przesłał do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 2 powiadomienia, których przedmiotem były środki spożywcze pobrane do badań laboratoryjnych i zakwestionowane w zakresie badanych parametrów tj.:

- mąka żytnia razowa ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,
- brzoskwinie świeże ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu.

Ponadto w ramach kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej, na podstawie wyników oceny ryzyka dokonanej przez ekspertów Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny – Państwowego Instytutu Badawczego monitorowano działania podejmowane przez podmioty związane z wycofywaniem kwestionowanych produktów z rynku. W 2023 r. ogółem w ramach działań w systemie RASFF przeprowadzono 71 kontroli, w tym:

- w związku z otrzymanymi powiadomieniami alarmowymi – 22 kontrole oraz 6 innych działań wyjaśniających;
- w związku z otrzymanymi powiadomieniami informacyjnymi – 49 kontroli oraz 44 inne działania wyjaśniające.

W ramach działań podjętych w związku z powiadomieniami alarmowymi w systemie RASFF wycofano z obrotu produkty na łączną wartość 1033,82 zł, w tym:

- pistacje łuskane BIO - stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu aflatoksyn (aflatoksyna B1, suma aflatoksyn B1, B2, G1 i G2),
- sałatkę obiadową – obecność ciała obcego,
- jaja ściółkowe – stwierdzenie obecności Salmonella Enteritidis na powierzchni skorupki jaj,
- wodę źródłaną – stwierdzenie obecności bakterii z grupy coli,
- filety śledziowe – stwierdzenie obecności Listeria monocytogenes,
- suplement diety – stwierdzenie składnika niedozwolonego do stosowania w suplementach diety tj. 5-HTP,
- suplement diety – stwierdzenie nieautoryzowanej nowej żywności – alfoscera cholina (α-GPC),

- suplement diety – rozbieżność pomiędzy opakowaniem przedmiotowego produktu, a jego zawartością stanowiącą produkt leczniczy tj. stwierdzenie wewnątrz opakowania suplementu diety produktu niebędącego suplementem diety,
- suplement diety – wykrycie napromieniania.

9.8. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi w witaminami i składnikami mineralnymi

W zakresie nadzoru pełnionego nad żywnością prozdrowotną wprowadzaną do obrotu, w tym suplementami diety, żywnością wzbogaconą i dla określonych grup w 2023 r. przeprowadzano bieżące kontrole sanitarne w poszczególnych rodzajach obiektów w zakresie oceny znakowania, prezentacji i reklamy żywności oraz kontrole wynikające z poleceń Głównego Inspektora Sanitarnego, działań wyjaśniających podejmowanych w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) oraz dotyczące poboru próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu.

W 2023 r. kontynuowano nadzór w zakresie spełnienia szczególnych wymagań odnoszących się do preparatów do początkowego żywienia niemowląt oraz ich reklamy, prowadzenia działalności promocyjnej, oferowania lub dostarczania próbek, jak również przedmiotów służących do karmienia niemowląt oraz prezentacji i reklamy żywności dla określonych grup. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

W zakresie prowadzonego nadzoru nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami i składnikami mineralnymi:

- podejmowano działania dotyczące monitorowania stron internetowych w zakresie obecności podmiotów z nadzorowanego terenu którzy nie dopełnili obowiązku rejestracji zatwierdzenia działalności dotyczącej sprzedaży przez Internet – 12;
- podejmowano działania w związku z poleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącymi naruszeniem przepisów prawa żywnościowego reklamy suplementów diety sprzedawanych za pośrednictwem portalu allegro.pl i innych stron internetowych – 8;
- przeprowadzono 31 kontroli w miejscach obrotu środkami spożywczymi, podczas których dokonywano oceny znakowania 56 suplementów diety;
- oceniono 21 suplementów diety wprowadzanych do obrotu przez Internet w zakresie znakowania, prezentacji i reklamy;
- przeprowadzono 34 kontroli w miejscach obrotu środkami spożywczymi, podczas których sprawdzono przestrzeganie zakazu reklamy produktów dla niemowląt i małych dzieci;
- podejmowano działania dotyczące monitorowania stron internetowych w zakresie obecności suplementów diety zawierających niedozwolone składniki (107).

W zakresie nadzoru nad jakością wprowadzanych do obrotu suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego pobrano do badania 20 próbek (w 2022 r. pobrano 19 próbek). Próbki nie zostały zakwestionowane. Pobrane do badania próbki przebadane zostały w kierunku zawartości deklarowanych w wykazie składników witamin i składników mineralnych, glutenu, metali szkodliwych dla zdrowia, izomerów trans kwasów tłuszczowych, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych (NNKT), 3MCPD, mikotoksyn, substancji dodatkowych.

9.9. Ocena sposobu żywienia w zakładach zamkniętych żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Na stan zdrowia wpływa zarówno jakość, jak i ilość spożywanej żywności, sposób łączenia środków spożywczych w posiłkach i zastosowane techniki kulinarne oraz nawyki żywieniowe i sposób odżywiania. Stosowanie do produkcji posiłków środków spożywczych o odpowiedniej jakości, warunki przyrządzania potraw oraz sposób planowania żywienia w zakładach żywienia zbiorowego to obszary objęte nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ramach pełnionego nadzoru przeprowadzane są kontrole sanitarne w ww. grupie obiektów w zakresie spełnienia przez nie wymogów prawa żywnościowego wraz z oceną jadłospisów oraz poborem do badań laboratoryjnych próbek przygotowywanych posiłków. Podejmowanie powyższych działań jest szczególnie istotne w przypadku żywienia osób przebywających, między innymi w szpitalach czy domach opieki społecznej z uwagi na fakt, że właściwie opracowana dieta jest ważnym elementem leczenia i zapewnienia prawidłowego stanu zdrowia przez co, determinuje również długość życia.

Nadzór nad jakością żywienia w przypadku dzieci i młodzieży (żywionych w żłobkach, przedszkolach, szkołach czy ośrodkach szkolno-wychowawczych) ma na celu także kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych w omawianej grupie konsumentów, co z kolei ma wpływ na ogólne samopoczucie i częstotliwość występowania chorób w przyszłości, w tym chorób cywilizacyjnych.

Na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2023 nadzorem objętych było 83 obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego oraz 3 zakłady usług cateringowych. W 26 zakładach oceniono sposób żywienia na podstawie jadłospisów, co stanowi 31,3% obiektów objętych nadzorem.

Zbadano laboratoryjnie 1 próbkę posiłku (pobraną w zakładzie usług cateringowych) w zakresie oceny procentowego udziału energii z: białka, tłuszczu i węglowodanów oraz zawartość soli w badanej próbce żywienia. Po analizie wyniku oraz na podstawie „Norm żywienia dla populacji Polski (...)” polecono wyeliminować stwierdzone niezgodności poprzez ograniczenie stosowania soli oraz podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie rozbieżności między analizą chemiczną, a teoretyczną jadłospisu.

W roku sprawozdawczym w dalszym ciągu dokonywano oceny jadłospisów w jednostkach systemu oświaty (między innymi w szkołach, przedszkolach) oraz kontynuowano nadzór nad sklepikami szkolnymi w zakresie przestrzegania wymagań ujętych w treści rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia nie stwierdzono. Stosunek liczby obiektów nadzorowanych do liczny obiektów skontrolowanych w tym w zakresie ww. rozporządzenia ujęto w tabeli 17.

Tabela 17. Liczba obiektów nadzorowanych do liczny obiektów skontrolowanych w tym w zakresie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli	
	Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	w tym: w zakresie rozp. MZ
Sklepiki szkolne	13	2	2	2
Stołówki szkolne	27	8	8	7
Stołówki w przedszkolach	19	8	9	8
Stołówki w bursach i internatach	2	0	0	0
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	6	5	5	2

W kontrolowanych zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego przeprowadzano teoretyczną ocenę jakości i sposobu żywienia na podstawie jadłospisów dekadowych. W wyniku teoretycznej analizy jadłospisów stwierdzono nieznaczne nieprawidłowości nie wpływające znacząco na jakość żywienia.

Tabela 18. Liczba ocen jadtospisu w kontrolowanych zakładach wg. rodzaju obiektu

Rodzaj obiektów	Liczba teoretycznych ocen jadtospisów
Bloki żywienia w szpitalach	2
Bloki żywienia w domach opieki społecznej	1
Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	1
Stołówki szkolne	7
Stołówki w przedszkolach	8
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	5
Inne zakłady żywienia	1
Zakłady usług cateringowych	1
OGÓŁEM	26

9.10. Działania podejmowane w ramach interwencji konsumentów

W 2023 r. podejmowano działania kontrolne w związku z 36 interwencjami konsumentów (w 2022 r. – 41 interwencji konsumentów). Odsetek interwencji potwierdzonych wyniósł 41,7% (w 2022 r. wyniósł 39%).

Zakres interwencji potwierdzonych obejmował:

- wprowadzenie do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej (5 kontrole);
- wprowadzanie w automacie samoobsługowym w szkole środków spożywczych niespełniających wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (1 kontrola);
- wprowadzanie do obrotu potraw niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny zakładu (2 kontrole);
- niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny zakładu, brak przestrzegania zasad higieny podczas sprzedaży przez personel (1 kontrola);
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny zakładu oraz pojemników wykorzystywanych do cateringu, obecność szkodników, brak higieny personelu, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników oraz niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych (1 kontrola);
- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny zakładu, brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników oraz niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych (2 kontrole);
- obecność szkodników w środku spożywczym (1 kontrola);
- obecność szkodników w zakładzie, nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny zakładu (1 kontrola);
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej, nieprzestrzeganie zasad higieny przez personel (1 kontrola).

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych w stosunku do przedsiębiorców odpowiedzialnych za zakłady, w których stwierdzono nieprawidłowości wszystkie uchybienia zostały usunięte.

9.11. Pozostałe działania podejmowane w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia

9.11.1. ASF (afrykański pomór świń)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Ostrowcu Świętokrzyskim w zakresie zwalczania Afrykańskiego pomoru świń (African swine fever - ASF) prowadził wzmożone kontrole dotyczące:

- identyfikowalności wprowadzanego do obrotu mięsa wieprzowego i jego przetworów oraz mięsa zwierząt dzikich,
- oferowania do konsumpcji dań z udziałem dziczyzny w obiektach żywienia zbiorowego,
- sposobu postępowania ze zlewkami pokonsumpcyjnymi w obiektach żywienia zbiorowego,
- stanu sanitarno-technicznego, w tym zabezpieczenia przed dostępem zwierząt do miejsc gromadzenia nieczystości stałych w celu ich usunięcia, w: hotelach, motelach, zajazdach, pensjonatach, parkingach, stacjach paliw.

Przeprowadzono ogół 117 kontroli sanitarnych podczas których dokonywano oceny w ww. zakresie.

Czynności kontrole przeprowadzono w 20 kioskach na targowiskach sprzedających mięso, 46 zakładach żywienia zbiorowego oraz 51 sklepach spożywczych. Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków wprowadzania do obrotu mięsa niewiadomego pochodzenia. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

9.11.2. Wzmożony nadzór nad zakładami produkcji środków spożywczych gotowych do spożycia (RTE)

Żywność gotowa do spożycia (RTE) oznacza żywność przeznaczoną przez producenta lub wytwórcę do bezpośredniego spożycia przez ludzi, bez konieczności gotowania lub innej obróbki w celu wyeliminowania określonych mikroorganizmów lub ograniczenia ich liczby do dopuszczalnego poziomu. W 2023 r. przeprowadzono 73 kontrole u producentów żywności RTE na terenie powiatu ostrowieckiego. Nieprawidłowości stwierdzono w 9 zakładach.

9.11.3. Wzmożony nadzór w zakresie żywienia zbiorowego w sezonie letnim

W zakresie wzmożonego nadzoru nad zakładami małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego typu zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego przeprowadzono łącznie 15 kontroli. Nieprawidłowości stwierdzono w grupie punkty małej gastronomii (w 2 zakładach) oraz punkty małej gastronomii ruchome i tymczasowe (w 1 zakładzie). W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 4 mandaty karne na kwotę 900 zł.

9.11.4. Żywność podczas wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży

W celu oceny żywienia podczas wyjazdowych form wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży przeprowadzono 4 kontrole. Zakłady posiadały opracowane i wdrożone zasady GHP i GMP oraz system kontroli wewnętrznej oparty na zasadach systemu HACCP. Nieprawidłowości w tym zły stan techniczny wyposażenia oraz nieprawidłowe zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami stwierdzono w 1 zakładzie. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim nie wpłynęły skargi i interwencje dotyczące zasad funkcjonowania obiektów wypoczynku dzieci i młodzieży. Mandatów karnych nie nakładano.

9.11.5. GMO

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców warunków określonych w rozporządzeniach 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji

towarzyszącej ww. środkom spożywczym przeprowadzono ogółem 130 kontroli sanitarnych (w tym 25 w zakładach produkcji żywności, 52 w obiektach obrotu żywnościową i 53 w zakładach żywienia zbiorowego).

W kontrolowanych zakładach produkcji żywności sprawdzano, czy stosowane były surowce mogące potencjalnie zawierać GMO takie jak: ziarno słonecznika, siemię lniane, olej rzepakowy. Pochodzenie ww. surowców udokumentowane było fakturami zakupu. Na podstawie okazanych podczas kontroli atestów, świadectw jakościowych, specyfikacji oraz oświadczeń producentów i dostawców surowców ustalono, że dostarczane przez nich produkty nie zawierały składników GMO.

Podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach obrotu żywnością oraz zakładach żywienia zbiorowego oceniano znakowanie produktów mogących potencjalnie zawierać GMO.

W kontrolowanych zakładach nie stwierdzono produktów oznakowanych informacją, że zawierają materiał genetycznie zmodyfikowany.

9.11.6. Współpraca z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności prowadzono współpracę z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności, w tym z Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, a także Inspekcją Farmaceutyczną. Współpraca z ww. inspekcjami polegała na przekazywaniu informacji o środkach spożywczych znajdujących się w obrocie i niespełniających wymagań jakości zdrowotnej, przeprowadzaniu wspólnych kontroli w obiektach będących pod wspólnym nadzorem oraz konsultowaniu lub uzyskiwaniu informacji dotyczących bezpieczeństwa żywności w zakresie kompetencji innych inspekcji.

9.11.7. Nadzór nad producentami produkcji pierwotnej

Nadzorowane gospodarstwa należą w większości do gospodarstw małych. W rejestrze zakładów wpisanych jest 13 gospodarstw dużych powyżej 30 ha (głównie produkcja pierwotna zbóż). Prawie połowa gospodarstw (tj. 129) deklaruje sprzedaż swoich produktów w ramach dostaw bezpośrednich w tym między innymi na placach targowych, do lokalnych sklepów lub zakładów żywienia zbiorowego. Większość gospodarstw dostarcza płody rolne do punktów skupu lub zakładów produkcyjnych (na podstawie kontraktów).

Tabela 19. Liczba zarejestrowanych producentów produkcji pierwotnej w stosunku do liczby obiektów skontrolowanych

Produkcja pierwotna		Liczba zarejestrowanych producentów	Liczba skontrolowanych gospodarstw rolnych.
tym:	produkcji pierwotnej	175	10
	produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich	129	10
	prowadzących działalność w ramach RHD	8	0

W tej grupie obiektów w roku sprawozdawczym nieprawidłowości nie stwierdzono. Producenci produkcji pierwotnej przestrzegali wymagań określonych w części A zał. 1 rozp. (WE) nr 852/2004. Pobrane do badań laboratoryjnych próbki żywności (owoce, warzywa i zboża po zbiorze) nie zostały zakwestionowane. Tabela wskazuje asortyment i kierunek badania pobranych próbek bezpośrednio od producentów produkcji pierwotnej.

Tabela 20. Rodzaj, liczba i kierunek badań owoców, warzyw i zbóż pobranych bezpośrednio od producentów produkcji pierwotnej

Asortyment	Liczba próbek	Kierunek badania	Wynik analizy
czereśnia	1	pestycydy	prawidłowy
porzeczka czerwona	1	pestycydy	prawidłowy
czarna porzeczka	1	metale	prawidłowy
agrest zielony	1	pestycydy	prawidłowy
bób (ze strączkami)	1	pestycydy	prawidłowy
borówka amerykańska	1	pestycydy	prawidłowy
gryka zwyczajna	1	pestycydy	prawidłowy
maliny	1	pestycydy	prawidłowy
jarmuż BIO	1	pestycydy	prawidłowy

**PROMOCJA ZDROWIA
I OŚWIATA ZDROWOTNA**

10. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w roku 2023 realizowana była zgodnie z celami Narodowego Programu Zdrowia. Określa on główne kierunki działań zmierzających do poprawy zdrowia wszystkich mieszkańców naszego kraju. Realizowano ogólnopolskie i wojewódzkie programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe.

Działania ukierunkowane były na inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia i jakości życia mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Wszystkie realizowane zadania wynikały z: Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Ministra Zdrowia oraz Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), a także założeń programów edukacyjnych krajowych i wojewódzkich oraz interwencji nieprogramowych.

W 2023 r. przeprowadzono 25 wizytacji w ramach realizacji programów edukacyjnych w placówkach oświatowych.

10.1. Programy edukacyjne

10.1.1. Programy krajowe

10.1.1.1. „Czyste powietrze wokół nas”

Program adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców lub opiekunów. Stanowi pierwsze, bardzo ważne ogniwo w edukacji antytytoniowej najmłodszych.

Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program umożliwia wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów, zwiększa wiedzę na temat skutków palenia papierosów.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 11 przedszkoli, edukacją zostało objętych 603 uczniów oraz 433 rodziców.

10.1.1.2. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to nowy, ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Program adresowany jest do dzieci uczęszczających do przedszkola w wieku 5-6 lat, ich rodziców lub opiekunów.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Zdjęcie 25. Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej.

W ramach Wojewódzkiego konkursu plastycznego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, który był zorganizowany dla placówek realizujących program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne” wyróżniona została uczennica z przedszkola publicznego nr 19 w Ostrowcu Św.

Program realizowany był w 10 przedszkolach, edukacją objęto 687 dzieci w wieku od 5 do 6 lat oraz 488 rodziców tych dzieci.

10.1.1.3. „Bieg po zdrowie”

Program edukacji antytytoniowej adresowany do uczniów klas IV szkoły podstawowej.

Celem programu jest m.in. zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyły 9 szkół podstawowe, edukacją zostało objętych 261 uczniów oraz 163 rodziców.

10.1.1.4. „Nie pał przy mnie, proszę”

Program adresowany do uczniów klas I – III szkół podstawowych. Stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej.

Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci.

Ma on charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby pał przy nich papierosy.

Programem objętych zostało 968 uczniów, 137 rodziców z 12 szkół podstawowych.

10.1.1.5. „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program profilaktyki palenia tytoniu adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz gimnazjum.

Celem głównym programu jest zapobieganie palenia tytoniu wśród uczniów.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowany był w 9 placówkach. Edukacją objęto 818 uczniów szkół podstawowych i 88 rodziców.

Obok ww. programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki nikotynowej popularyzację idei niepalenia wzmacniono podejmując kampanie antytytoniowe: „Światowy Dzień bez Tytoniu” oraz „Światowy Dzień Rzucania Palenia”.

10.1.1.6. Światowy Dzień bez Tytoniu

Na całym świecie Światowy Dzień bez Tytoniu obchodzony jest 31 maja. Jest to okazja, aby zwrócić uwagę na kwestię zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych skutków palenia tytoniu.

Tegoroczne obchody Światowego Dnia bez Tytoniu odbywały się pod hasłem „Uprawiajmy żywność, nie tytoń”.

W ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. uczestniczyli w VIII Pikniku z „Siódmką” organizując własne stoisko informacyjno-edukacyjne.

W trakcie pikniku przedstawiono mieszkańcom zagadnienia profilaktyki palenia tytoniu, chorób odkleszczowych oraz szkodliwości spożywania przez dzieci i młodzież napojów energetycznych.

Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących skutków zdrowotnych, estetycznych i finansowych palenia tytoniu, na stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św. umieszczono informacje na temat negatywnego wpływu tytoniu na zdrowie człowieka.

Zdjęcie 26. Obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu

Zdjęcie 27. VIII Piknik z „Siódmką”

10.1.1.7. Światowy Dzień Rzucania Palenia

Trzeci czwartek listopada – to data w kalendarzu kiedy obchodzony jest Światowy Dzień Rzucania Palenia. Dzień ten stanowi okazję do zwrócenia uwagi na powszechność palenia papierosów i jego konsekwencje zdrowotne oraz jest zachętą do abstynencji od wszystkich form konsumpcji tytoniu.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. przygotowali spotkanie profilaktyczne pod hasłem „Nie daj sobie zatruć życia” dla uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Ostrowcu Św., na którym omówiono negatywne skutki palenia tytoniu.

Prowadzono dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki zdrowotnych, ekonomicznych i społecznych konsekwencji palenia tytoniu. Dystrybucja prowadzona była w szkołach oraz podczas akcji letniej

„Bezpieczne Wakacje” i miała na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat zdrowotnych skutków palenia papierosów.

Zdjęcie 28. Prace dzieci związane z paleniem papierosów

Zdjęcie 29. Jedna z prac dot. rzucania palenia

Zdjęcie 30. Materiały informacyjne

10.1.1.8. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” dotyczy profilaktyki używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze), adresowany jest do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, dopalacze, tytoń, narkotyki) przez młodzież w kontekście ich przyszłych ról rodzicielskich.

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując od 2013 r. program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” wspiera rodziców, nauczycieli, pedagogów mając na celu ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyły 6 szkół ponadpodstawowych, edukacją zostało objętych 495 uczniów.

10.1.1.9. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!” adresowany jest do uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz ich rodziców.

Program "Trzymaj Formę!" pomaga rozwijać zainteresowania uczniów i poszerza ich wiedzę o świecie. Realizowany jest metodą projektu, dzięki czemu wykracza poza podstawę programową i programy nauczania szkoły.

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W ramach realizacji ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Trzymaj formę” uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 7 zakwalifikowali się do II etapu konkursu o zdrowym stylu życia. Konkurs odbywał się pod nadzorem przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 7 szkół podstawowych, edukacją zostało objętych 710 uczniów.

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Ostrowcu

Zdjęcie 31. Stoisko informacyjno-edukacyjne

Zdjęcie 32. Prace konkursowe „Dzisiaj sport jutro zdrowie”

Zdjęcie 33. Drużyny biorące udział w konkursie

Zdjęcie 34. Fotorelacja z konkursu

Świętokrzyskim była współorganizatorem Konkursu Powiatowego „Dzisiaj sport jutro zdrowie” zorganizowanego w Publicznej Szkole Podstawowa nr 3 w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Trzyosobowe drużyny z 8 szkół podstawowych z terenu powiatu ostrowieckiego zmagaly się zadaniami dotyczącymi zagadnień z biologii, profilaktyki zdrowotnej oraz konkurencjami sportowymi. Dodatkowo w trakcie wydarzenia wyłoniono laureatów konkursu plastycznego.

10.1.1.10. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV. Każdego roku w ramach programu realizowane są różnorodne działania skierowane do poszczególnych grup wiekowych lub ogółu społeczeństwa. Budowanie świadomości i promowanie kompleksowego podejścia do profilaktyki zakażeń HIV, pozwoli dotrzeć do szerszego grona odbiorców.

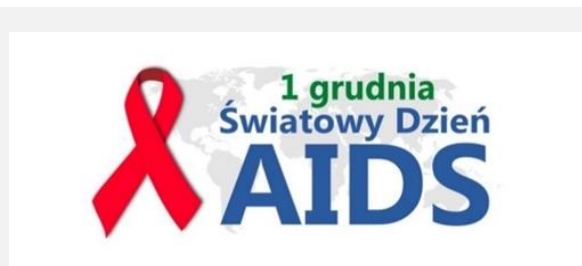
Ze względu na ogłoszoną w kraju epidemię, działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem społecznych skutków HIV/AIDS zostały bardzo ograniczone.

Celem kampanii jest popularyzacja wczesnej diagnostyki w kierunku HIV.

W budynku Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej przygotowano ekspozycję wizualną na której umieszczono materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/AIDS.

Pracownicy sekcji prowadzili dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki HIV/AIDS w szkołach oraz podczas akcji letniej „Bezpieczne Wakacje”. Dystrybucja materiałów ma na celu podniesienie poziomu wiedzy i zmiany postaw dotyczących ryzykownych zachowań wśród młodzieży.

W ramach obchodów „Światowego Dnia AIDS” Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej informacje dotyczące aktualnych problemów zakażeń HIV.

10.1.2. Programy wojewódzkie

Pracownicy Sekcji Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. w listopadzie 2023 r. uczestniczyli w szkoleniu dla szkolnych i powiatowych koordynatorów programów edukacyjnych realizowanych przez Fundację „Gwiazda Nadziei” z Wojewódzkimi Stacjami Sanitarно-Epidemiologicznymi: „Znamię! Znam Je?”, „Podstępne WZW”, Wybierz Życie - Pierwszy Krok”.

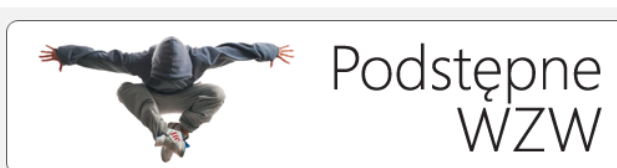
Głównym celem szkolenia było zachęcanie placówek oświatowych do prowadzenia działań edukacyjnych skierowanych do młodzieży na temat zagrożeń, jakie niosą zakażenia wirusami HCV i HBV oraz wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka.

10.1.2.1. „Podstępne WZW”

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym.

Program edukacyjny adresowany do uczniów klas II szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Program w roku szkolnym 2022/2023 realizowany był w 5 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 912 uczniów.

10.1.2.2. „Znamie! Znam je?”

Program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Podczas zajęć uczniowie pozyskują m.in. umiejętność samobadania skóry pod kątem czerniaka.

W roku szkolnym 2022/2023 program realizowany był w 5 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 900 uczniów.

10.1.2.3. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. Cele szczegółowe:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu,
- podniesienie wiedzy o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym,
- dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

W roku szkolnym 2022/2023 w programie uczestniczyło 5 placówki, edukacją objęto 557 uczniów.

10.2. Interwencje nieprogramowe

10.2.1. Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest 7 kwietnia, aby uczcić rocznicę powstania w 1948 roku Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Jego celem jest zwrócenie uwagi na najbardziej istotne problemy w obszarze zdrowia publicznego na świecie.

Każdego roku motyw przewodni Światowego Dnia Zdrowia poświęcony jest innej tematyce.

Tematem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia w 2023 roku jest „Zdrowie dla wszystkich”.

Tegoroczne hasło Światowego Dnia Zdrowia zakłada, że wszyscy ludzie powinni cieszyć się dobrym zdrowiem i żyć pełnią życia w spokojnym, dostatnim i zrównoważonym świecie. Jest to podstawowe prawo każdego człowieka.

Głównym założeniem obchodów Światowego Dnia Zdrowia było podkreślenie bardzo istotnych problemów a mianowicie aby każdy człowiek miał dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia i PSSE w Ostrowcu Św. wspólnie z dyrektorami dwóch placówek oświatowych zorganizowali stoiska edukacyjne

promujące zdrową żywność, na których uczniowie mogli poznać zasady bezpiecznego spożywania surowych owoców i warzyw.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej informacje dotyczące najważniejszych elementów wpływających na nasze zdrowie.

Zdjęcie 35. Obchody Światowego Dnia Zdrowia w placówkach na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego

Zdjęcie 36. Piramida zdrowego żywienia wykonana przez uczniów zespołu szkół

10.2.2. Zdrowe Wakacje

Corocznie w okresie wakacyjnym realizowana jest interwencja Akcja Letnia pod hasłem „Zdrowe Wakacje”. Jej celem jest m.in. popularyzacja wiedzy potrzebnej do zapobiegania wielu groźnym chorobom, skutkom zdrowotnym wynikającym z nadmiernego opalania, zażywania substancji psychoaktywnych.

W III kwartale 2023 roku w ramach akcji letniej nawiązano współpracę z Zespołem Profilaktyki Społecznej Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św. i Kunowie przeprowadzono wspólne pogadanki podczas wypoczynków zorganizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego oraz Publicznej Szkoły Podstawowej w Waśniowie dla dwóch grup na temat bezpiecznych wakacji.

Uczestnikom wypoczynku przedstawiono i szczegółowo omówiono prezentację multimedialną „Bezpieczne wakacje”, której celem było kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne działanie i postępowanie.

Podczas ww. przedsięwzięcia szczegółowo omówiono zagrożenia jakie niosą ze sobą kleszcze, zasady postępowania po ukąszeniu przez kleszcza oraz profilaktykę chorób odkleszczowych.

Zdjęcie 37. Spotkanie profilaktyczne w trakcie wypoczynku letniego w Waśniowie

Zdjęcie 38. Spotkanie profilaktyczne w trakcie wypoczynku letniego w Bąłtowie

W trakcie okresu wakacyjnego prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych obejmującą m.in. poradnik „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje” w trakcie wypoczynków zorganizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego.

10.2.3. Nowe narkotyki tzw. „dopalacze”

„Nowe narkotyki” to grupa wielu substancji chemicznych, zróżnicowanych pod względem budowy, właściwości fizyko-chemicznych, jak również toksyczności. Pomimo występujących wielu różnic, łączy je jedna wspólna cecha - zawierają substancje psychoaktywne działające na ośrodkowy układ nerwowy w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków.

W ramach prowadzonych działań profilaktyki zdrowotnej we współpracy z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św. zorganizowano w zespole szkół pogadankę psychoedukacyjną na temat szkodliwego wpływu zażywania dopalaczy oraz środków psychoaktywnych. Prezentując materiały multimedialne oraz film edukacyjny uczestnikom wydarzenia przybliżono skutki zdrowotne i prawne jakie niesie za sobą zażywanie środków odurzających. Przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Św. oraz KPP w Ostrowcu Św. wskazały również miejsca i instytucje niosące pomoc osobom dotkniętym problemem narkotyków i dopalaczy. Przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. uczestniczył w konferencji pt. „Profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych- temat zawsze aktualny” zorganizowanej przez Świętokrzyskiego

Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach oraz Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach przy współpracy z Państwowymi Powiatowymi Inspektorami Sanitarnymi. Wykłady dotyczące nowych narkotyków, uzależnienia od tytoniu i jego następstw poszerzyły dotychczas posiadaną wiedzę o nowinki techniczne oraz bieżące statystyki.

Pracownicy Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Ostrowcu Św., współorganizowali w trakcie spotkania stoisko informacyjno-edukacyjne oraz prowadzili dystrybucję materiałów.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. uczestniczyli w pikniku rodzinnym z okazji „Międzynarodowego dnia rodziny” zorganizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Św., który miał na celu integrację rodziców, dzieci oraz społeczności lokalnej zachęcając do aktywnego spędzania czasu wolnego oraz promował postawy abstynenckie. Powiatowa Stacja

Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. zorganizowała własne stoisko informacyjno-edukacyjne w którym promowano postawy zapobiegające uzależnieniom, informowano dzieci jak przygotować się do bezpiecznego wypoczynku, o chorobach odkleszczowych oraz o wadze szczepień ochronnych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. w ramach interwencji prowadzi szereg działań edukacyjnych, których celem jest uświadomienie młodym ludziom ryzyka związanego z zażywaniem substancji psychoaktywnych, jak również nauka umiejętnego odmawiania, mówienia „nie” w przypadkach presji ze strony grupy rówieśniczej.

10.2.4. Choroby odkleszczowe

Choroby odkleszczowe to grupa chorób rozwijających się w wyniku ukąszenia przez kleszcza – nosiciela niebezpiecznych patogenów wywołujących choroby takie jak borelioza czy kleszczowe zapalenie mózgu.

Zdjęcie 39. Spotkanie z młodzieżą o tematyce środków psychoaktywnych

Zdjęcie 40. Stoisko informacyjno-edukacyjne w trakcie Konferencji

Zdjęcie 41. Konferencja w Starachowicach

Pracownicy Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Ostrowcu Św. zorganizowali stoisko edukacyjne na festynie rodzinnym pt. „Lato w mieście” promujące profilaktykę chorób odkleszczowych. Na stoisku dostępne były materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki i diagnostyki chorób odkleszczowych.

Zdjęcie 42. Spotkanie edukacyjne z uczniami klas V

Zdjęcie 43. Materiały informacyjno-edukacyjne rozdobybuowane w trakcie spotkania z uczniami

W trakcie Akcji Letniej dzieciom wręczano książeczkę edukacyjno-informacyjną „Kleszczowanka”, która w prosty sposób przybliżyła temat chorób odkleszczowych oraz wspiera działania dotyczące sposobów dbania o własne zdrowie.

W Publicznej Szkole Podstawowej im. Walentego Stefańskiego w Bodzechowie pracownicy Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Ostrowcu Św. zorganizowali spotkanie edukacyjne z uczniami, dotyczące profilaktyki chorób odkleszczowych. Szczegółowo omówiono choroby odkleszczowe przenoszone przez kleszcze oraz zasady bezpiecznego wypoczynku na świeżym powietrzu.

W budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. przygotowano ekspozycję wizualną dotyczącą profilaktyki chorób odkleszczowych.

10.2.5. Pedikuloza

W związku z pojawiającymi się sygnałami dotyczącymi występowania pojedynczych przypadków wszawicy w szkołach i przedszkolach na nadzorowanym terenie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. mając na uwadze dobro dzieci wzmógł działania w zakresie profilaktyki i nadzoru dotyczącej pedikulozy.

W wystosowanym do dyrektorów placówek oświatowych i opiekuńczo wychowawczych piśmie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. zaapelował o podejmowanie w placówkach działań, celem minimalizacji ryzyka zakażenia.

PPIS w Ostrowcu Św. podkreślił, iż jedynie wspólne zaangażowanie środowiska szkolnego - dyrektorów szkół i przedszkoli, nauczycieli, pielęgniarek szkolnych jak

WSZYStko o wszawicy

1. Wszy są małymi owadami żyjącymi na skórze głowy.
2. Można zarazić się nimi przez **używanie wspólnych przedmiotów** (m.in. szczotki do włosów, spinki, grzebienia, nakrycia głowy, pościeli).
3. Pierwszym sygnałem obecności wszy jest **silne swędzenie głowy**.
4. Do pozbycia się wszy służą specjalne preparaty dostępne w aptekach **bez recepty**.
5. **Pościel, zabawki pluszowe, ubrania trzeba wyprać lub wyczyścić chemicznie.** Wykładzinę można spryskać środkiem owadobójczym, następnie odczekać.
6. Każdy powinien mieć swoje **własne grzebienie, szczotki, a także nakrycia głowy**.
7. **Wszawica jest chorobą, nie należy się jej wstydzić, ale trzeba ją leczyć!**
8. Rodzicu, jeśli zauważyłeś wszy u swojego dziecka, **nietzwłocznie podejmij leczenie i poinformuj o tym fakcie przedszkole/szkolę.** Zatrzymaj błędne koło!

Cykl życia wszy

- Jaja - gniady składane są przez wesz u nasady włosa
- Po 7-8 dniach wylęgają się wszy
- Po 17-18 dniach owady osiągają zdolność do rozmnażania się
- Po 19-20 dniach składane są jajeczka. W ciągu kolejnych 16 dni wesz może złożyć nawet 300 jajeczek
- Po 32-35 dniach wesz zdycha

Główny Inspektor Sanitarny | PZH NARODOWY INSTYTUT HYGIENY I ŻYWIENIA

również rodziców/ opiekunów dzieci, poprzez zastosowanie kilku prostych zasad w domu i placówce pobytu dziecka oraz wdrożenie wytycznych do postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w placówce może uchronić dzieci przed wszawicą i ograniczyć skalę zjawiska.

Mimo, iż zgodnie z Ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r.

o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2023 r., poz. 1284 z późn. zm.) wszawica nie jest zaliczana do chorób zakaźnych i nie ma obowiązku zgłaszania jej występowania do Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w świetle przepisów prawa należy kierować się dobrem dzieci.

W związku z powyższym placówki oświatowe powinny prowadzić działania profilaktyczne oraz podejmować czynności np. w postaci przeglądu higieny osobistej dziecka przez pielęgniarki/ higienistki szkolne, a dyrekcja placówek oświatowych powinna przypominać rodzicom, że to właśnie oni powinni systematycznie sprawdzać czystość skóry głowy i włosów swoich dzieci.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. przesłał do placówek materiały do wykorzystania w profilaktyce i zwalczaniu wszawicy oraz apelował o konsekwentne prowadzenie działań profilaktycznych i kontrolnych.

Dodatkowo prowadzono dystrybucję materiałów w placówkach oraz zamieszczano materiały informacyjno-edukacyjne na stronie internetowej i w mediach społecznościowych.

10.2.6. EFSA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. kontynuował w 2023 r. działania w ramach prowadzonej przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) kampanii informacyjnej „Wybieraj Bezpieczną Żywność” #EUChooseSafeFood celem przybliżenia mieszkańcom powiatu ostrowieckiego zagadnień kampanii.

Celem kampanii jest pomoc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania

i spożywania żywności – od pomocy przy czytaniu etykiet i informacji na temat substancji dodatkowych, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia włączyli się aktywnie w realizację III Edycji Kampanii EFSA „Wybieraj bezpieczną Żywność”.

Podczas pikników z okazji Dni Ostrowca oraz Dożynek Powiatowo Gminnych zorganizowano stoiska informacyjno-edukacyjne promujące podejmowanie świadomych wyborów dotyczących zakupu żywności. Na stoiskach dostępne były materiały edukacyjne dotyczące: „Alergenów” oraz „Substancji dodatkowych w żywności”.

10.3. Inne przedsięwzięcia w ramach profilaktyki i promocji zdrowia

10.3.1. Kampania NIE ENERGETYKOM!

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w trosce o szeroko rozumiane dobro dzieci i młodzieży w powiecie ostrowieckim wychodząc naprzeciw problemom młodzieży prowadził w 2023 r. akcję informacyjno-edukacyjną dotyczącą szkodliwości spożywania przez uczniów napojów energetycznych NIE ENERGETYKOM!

W mediach społecznościowych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. zamieszczane były cyklicznie materiały, opracowane na podstawie dostępnej w powyższym zakresie wiedzy. Ponadto działania informacyjno-edukacyjne prowadzone były przez pracowników Inspekcji Sanitarnej podczas bieżących kontroli w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu ostrowieckiego.

10.3.2. Kampania #latozsanepidem

W 2023 r. działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ukierunkowana w szczególności na działania związane z promowaniem postaw prozdrowotnych na terenie powiatu ostrowieckiego.

Praca Państwowej Inspekcji była kontynuacją prowadzonych w latach ubiegłych działań i obejmowała inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Nawiązano współpracę z Gminą Ostrowiec opracowując i wydając Plakat nr I, II, III w ramach kampanii #latozsanepidem, gdzie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przypominał o Zasadach Bezpiecznego Wypoczynku – plakaty z własną grafiką i kodami QR. Plakaty z hasłem Bezpieczne Wakacje to Udany Wypoczynek, Bezpieczne Wakacje to Udany Wypoczynek i Bezpieczny Powrót do Szkoły zawierały tematykę: Zasady bezpiecznego wypoczynku: uważaj na kleszcze, bezpieczne przebywanie na stołcu i bezpieczna kąpiel, Czy wiesz jak bezpiecznie zachować się nad wodą? Jak przetrwać upały? Zachęcający do Bezpłatnych szczepień przeciw #HPV, jak zapisać dziecko na szczepienie? Rozpoczynamy sezon grzybowy.

Plakaty zostały rozdystrybuowane na terenie powiatu ostrowieckiego i zostały umieszczone m.in. w miejscach wypoczynku, użyteczności publicznej, w wiatach przystankowych.

Sekcja Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia koordynowała działania w ramach kampanii #latozsanepidem w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim angażując wszystkie sekcje. Tematyczne artykuły #latozsanepidem były regularnie zamieszczane na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych. Pracownicy byli również zaangażowani w akcje

plenerowe, gdzie m.in. prezentowali zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz odpowiadali na pytania mieszkańców.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia kontynuując działania poprzez inicjowanie i koordynowanie działań prozdrowotnych na terenie powiatu ostrowieckiego mieli na celu bezpieczeństwo mieszkańców. Stale prowadzone działania edukacyjno-informacyjne obejmowały swoimi zasięgiem miejsca publiczne, miejsca zamieszkania, obiekty użyteczności publicznej, środki komunikacji publicznej, miejsca wypoczynków dzieci i młodzieży.

Dodatkowo podczas imprez plenerowych organizowano stoiska informacyjno-edukacyjne #latozsanepidem, promujące bezpieczny wypoczynek, szczepienia ochronne, bezpieczny powrót do szkół.

Głównym celem działań informacyjnych skierowanych do społeczeństwa było propagowanie bezpiecznych i higienicznych zachowań oraz nauczanie odpowiedzialnego zachowania dzieci i młodzieży w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia.

Opracowane plakaty zostały rozdyskrebowane w formie A0, A3 i A4 do różnych grup nadzorowanych obiektów m.in. do spółdzielni mieszkaniowych, Komendy Powiatowej Policji, sklepów wielkopowierzchniowych, galerii handlowych, targowiska miejskiego, ośrodków wypoczynkowych i pływalni oraz zamieszczone w widocznych i łatwo dostępnych miejscach.

W ramach współpracy z Gminą Ostrowiec w czerwcu, lipcu i sierpniu plakaty w wersji wielkoformatowej o wymiarach 118 x 175 oraz 118 x 197 zostały umieszczone w wiatach przystankowych, celem dotarcia do jak największej grupy odbiorców.

Opracowane według własnego projektu PPIS w Ostrowcu Św. balony, wykonane i przekazane w ramach współpracy przez Gminę Ostrowiec były wykorzystane w trakcie wszystkich imprez plenerowych oraz spotkań w placówkach oświatowych i wychowawczych, wypoczynków dzieci i młodzieży w 2023 r.

Zdjęcie 44. Plakat #latozsanepidem

Zdjęcie 45. Plakat #latozsanepidem zamieszczony w galerii handlowej

Zdjęcie 46. Plakat zamieszczony w wiacie przystankowej

Zdjęcie 47. Plakat II #latozsanepldem

Zdjęcie 48. Plakat II #latozsanepldem zamieszczony w Ośrodku Wypoczynkowym Gutwin

Zdjęcie 49. Plakat II #latozsanepldem zamieszczony wykorzystany w trakcie akcji plenerowej Dni Ostrowca

Zdjęcie 50. Plakat III #latozsanepldem zamieszczony w wiacie przystankowej

Zdjęcie 51. Plakat III #latozsanepldem

Zdjęcie 52. Plakat II #latozsanepldem zamieszczony w sklepie wielkopowierzchniowym

Zdjęcie 53. Plakat II #latozsanepidem zamieszczony wykorzystany w trakcie akcji plenerowej

Zdjęcie 54. Plakat II i III #latozsanepidem wykorzystane w trakcie Dożynek Gminno–Powiatowych w Ostrowcu Św.

10.3.3. Akcje plenerowe

W 2023 r. pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wraz z pracownikami Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego, Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia uczestniczyli w 4 akcjach plenerowych organizując własne stoisko informacyjno-edukacyjne i przygotowując dla mieszkańców powiatu ciekawą tematykę i materiały edukacyjne.

10.3.3.1. Piknik Rodzinny „Rodziną fajnie być bo wtedy chce się żyć” – maj 2023

W trakcie pikniku przybliżono tematykę profilaktyki uzależnień w tym od alkoholu, tytoniu, dopalaczy, a także szkodliwości napojów energetycznych, szczepień ochronnych i chorób zakaźnych i odkleszczowych.

Zdjęcie 55. Piknik Rodzinny „Rodziną fajnie być bo wtedy chce się żyć”

Zdjęcie 56. Piknik Rodzinny „Rodziną fajnie być bo wtedy chce się żyć”

10.3.3.2. VIII Piknik z Siódmką – czerwiec 2023

2 czerwca przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim uczestniczyli w ósmym Pikniku z „Siódmką”, zorganizowanym przez Publiczną Szkołę Podstawową Nr 7 w Ostrowcu Św.

Spotkanie z uczniami szkoły, ich rodzicami oraz społecznością lokalną było doskonałą okazją, aby przybliżyć tematykę profilaktyki zdrowotnej w tym, przypadających na 31 maja obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, szkodliwości spożywania przez dzieci i młodzież napojów energetycznych oraz prowadzonej kampanii NIE Energetykom!, profilaktyki chorób odkleszczowych oraz przygotowania do Akcji Letniej – Bezpieczne Wakacje.

Zdjęcie 57. VIII Piknik z Siódmką – promocja

Zdjęcie 58. VIII Piknik z Siódmką

Zdjęcie 59. Rawka od Nowa

Zdjęcie 60. Rawka od Nowa stoisko

10.3.3.3. Rawka od Nowa – sierpień 2023

W ramach współpracy z Gminą Ostrowiec Świętokrzyski przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. zorganizowali przy basenach zewnętrznych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Ostrowcu Św. „Rawka od Nowa” stoisko edukacyjno-informacyjne dotyczące zasad bezpiecznego wypoczynku letniego, profilaktyki chorób odkleszczowych, profilaktyki uzależnień. W trakcie wydarzenia przypomniano dzieciom zasady prawidłowej higieny rąk jako podstawowej metody zapobiegania zakażeniom i przenoszenia się drobnoustrojów chorobotwórczych.

10.3.3.4. Piknik Rodzinny „Lato w mieście” – sierpień 2023

Środki psychoaktywne, profilaktyka HIV/AIDS oraz choroby odkleszczowe to tematy przygotowane dla uczestników Pikniku „Lato w mieście” zorganizowanego w sierpniu 2023 r. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim we własnym stoisku informacyjno-edukacyjnym promowali dodatkowo szczepienia ochronne oraz przybliżyli dzieciom zasady bezpiecznego wypoczynku.

Zdjęcie 61. Piknik Rodzinny „Lato w mieście”

Zdjęcie 62. Piknik Rodzinny „Lato w mieście”

Zdjęcie 63. Piknik Rodzinny „Lato w mieście”

10.3.3.5. Dni Ostrowca zorganizowane na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji – sierpień 2023

W ostatni weekend wakacji 26 sierpnia w ramach obchodów Dni Ostrowca 2023 przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. mieli okazję przedstawić mieszkańcom zagadnienia profilaktyki zdrowotnej, przypominając o profilaktyce chorób odkleszczowych, higienie rąk jako podstawowej metodzie profilaktyki chorób, uzależnieniach od substancji psychoaktywnych, znaczeniu szczepień ochronnych.

Dla dzieci przygotowano książeczki edukacyjne „Kleszczowanki”, „Myj ręce bo wiem więcej” oraz drobne upominki.

Zdjęcie 64. Dni Ostrowca – materiały

Zdjęcie 65. Dni Ostrowca

Zdjęcie 66. Dni Ostrowca – promocja

10.3.3.6. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św. – wrzesień 2023

Zorganizowane we wrześniu 2023 r. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św. były kolejną okazją do spotkań z mieszkańcami powiatu ostrowieckiego.

Zdjęcie 67. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 68. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 69. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św. - materiały

Zdjęcie 70. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św.

Na stoisku informacyjno-edukacyjnym Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim przygotowano wiele atrakcji dla najmłodszych: kolorowanki, książeczki edukacyjne, gry i zabawy oraz drobne upominki. Udzielano bezpłatnych porad w zakresie przynależności gatunkowej zbieranych grzybów.

10.3.3.7. Promocja szczepień ochronnych

W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień, którego celem jest zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie szczepień ochronnych, jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, na terenie PSSE w Ostrowcu Św. zorganizowano formę wizualną z materiałami dotyczącymi powyższej tematyki. Informacje zostały również umieszczone na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej.

W 2023 r. obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień przypadły w dniach 24 – 30 kwietnia i obchodzone były pod hasłem: "Zapobiegać, Ochroniać, Uodparniać".

Zdjęcie 71. Forma wizualna w PSSE Ostrowiec Świętokrzyski

Zdjęcie 72. Obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień

Temat przewodni i hasło tegorocznej edycji Europejskiego Tygodnia Szczepień poświęcone zostały tematyce związanej z poprawą wyszczepialności w związku z globalnym spadkiem wskaźników.

Działania podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną koncentrowały się przede wszystkim na przypomnieniu społeczeństwu znaczenia terminowych szczepień ochronnych, potrzebie nadrabiania zaległości w szczepieniach, a także podkreśleniu potrzeby szczepień zalecanych zwłaszcza wśród grup szczególnie wrażliwych.

Pracownicy Sekcji zorganizowali dwa stoiska profilaktyczne w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 w Ćmielowie oraz w budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św.

Do placówek oświatowych wystosowano pismo zachęcające do aktywnego udziału w obchodach „Europejskiego Tygodnia Szczepień”, które włączyły się z wielkim zaangażowaniem.

Uczniowie uczestniczyli w pogadankach tematycznych, zajęciach edukacyjnych podczas, których wzbogacali swoją wiedzę na temat szczepień ochronnych, ich skuteczności oraz roli jaką odgrywają w profilaktyce zdrowotnej.

W Publicznej Szkole Podstawowej nr 7 w Ostrowcu Św. przy współudziale Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego odbył się konkurs plastyczny pt. „Rola szczepień w utrzymaniu zdrowia”.

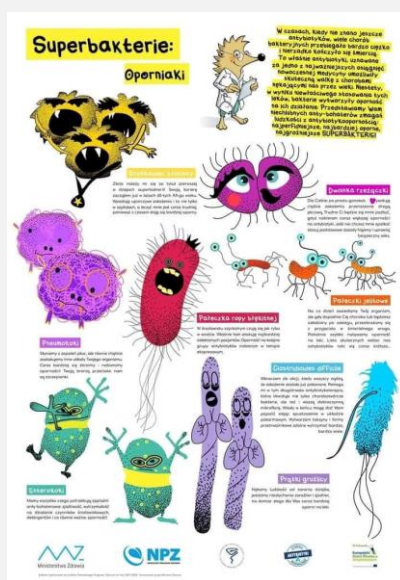
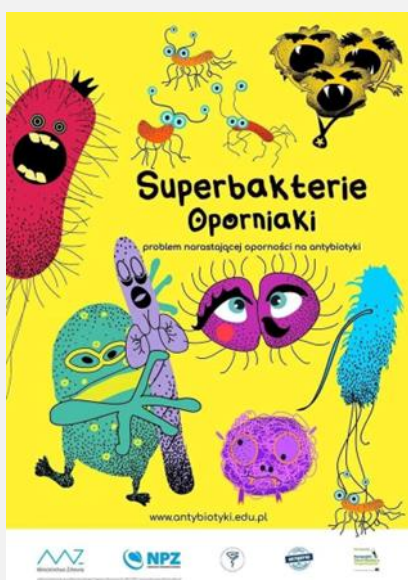
W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. kontynuował udział w rządowej akcji dotyczącej szczepień przeciwko HPV. Kampania informacyjna była szeroko komunikowana za pomocą wielu środków masowego przekazu, zachęcając do szczepień w telewizji, radiu, Internecie oraz na w nadzorowanych placówkach na terenie powiatu ostrowieckiego. HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka. HPV odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Przed zakażeniem HPV może uchronić szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli nastąpi przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych. Dlatego powszechne

programy szczepień przeciw HPV najczęściej wskazują na dziewczynki i chłopców w wieku 12-13 lat.

Powszechny program bezpłatnych szczepień przeciw HPV jest skierowany do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 11. roku życia do ukończenia 14. roku życia oraz realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030.

PPIS w Ostrowcu Św. każdorazowo podkreślał, iż szczepienia odgrywają kluczową rolę w ratowaniu życia i profilaktyce chorób zakaźnych.

Zdjęcie 73. Spotkanie profilaktyczne z uczniami szkół ponadpodstawowych dotyczące szczepień ochronnych

10.3.3.8. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

W dniach 18-24 listopada 2023 r. trwały obchody Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach, w tym 18 listopada przypadły obchody Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach (EDWA), ustanowionego przez Komisję Europejską w 2008 roku.

Obie kampanie – Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach – miały na celu zwrócenie uwagi na problem narastania oporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u ludzi oraz propagowania w społeczeństwie wiedzy na temat odpowiedzialnego stosowania antybiotyków.

W 2023 roku szczególny nacisk położono na cele określone w przyjętym w czerwcu 2023 roku zaleceniu Rady Unii Europejskiej (2023/C 220/01) w sprawie wzmocnienia działań Unii Europejskiej na rzecz intensyfikacji działań w zakresie zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe w ramach podejścia „Jedno zdrowie”. Koncepcja „Jedno zdrowie” oznacza podejście zakładające działania na rzecz współpracy wielu dyscyplin lokalnych, na szczeblu krajowym i globalnym w celu osiągnięcia optymalnego zdrowia dla ludzi, zwierząt i środowiska.

Antybiotykooporność, to odporność bakterii na bakteriobójcze lub bakteriostatyczne działanie antybiotyków - zdolność bakterii do przeciwstawiania się działaniu antybiotyku. Bakterie odporne mogą swobodnie namnażać się w obecności antybiotyku i są w stanie przekazywać zdolność obrony kolejnym pokoleniom oraz innym bakteriom. Podstawową przyczyną antybiotykooporności jest nadużywanie antybiotyków lub nieprawidłowe ich stosowanie. Dlatego bardzo ważne jest przyjmowanie antybiotyków w odpowiednich dawkach i przez okres zalecony przez lekarza.

Zdjęcie 74. Wystawa tematyczna

Zdjęcie 75. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

Działania w ramach Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach miały na celu uzmysłowienie, iż antybiotykooporność jest zagrożeniem dla zdrowia i życia nas wszystkich. Skuteczność antybiotyków, a więc możliwość leczenia zakażeń i chorób bakteryjnych zależy od rozsądnego ich stosowania.

W Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. w ramach obchodów Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach 2023 oraz Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach - 18 -24 listopada 2023., przygotowano wystawę tematyczną, która zwróciła uwagę na zjawisko rozprzestrzeniania się odporności na antybiotyki wśród drobnoustrojów wywołujących zakażenia u człowieka i pokazała, iż niewłaściwe stosowanie antybiotyków jest jednym z głównych czynników prowadzących do rozwoju antybiotykooporności.

10.3.3.9. Nowe zagrożenia – Depresja

Zastosowana w ramach zapobiegania szerzenia się wirusa Sars CoV-2 izolacja społeczna, konieczność pozostania w domach oraz podjęcie nauki czy pracy zdalnej, a także konflikt zbrojny w Ukrainie wywołały lęk, niepewność oraz frustrację wśród społeczeństwa. Te silne negatywne emocje, głównie lęk i napięcie, zdezorganizowały życie społeczne co w konsekwencji miało wpływ na pogorszenie stanu psychicznego, głównie dzieci i młodzieży. Przeprowadzone w Polsce badania potwierdziły, iż wielu uczniów przejawiało wyraźne symptomy stanów depresyjnych.

W związku z powrotem do nauki stacjonarnej i słabszą kondycją psychiczną uczniów, zauważalna jest zwiększona liczba wydanych orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania na terenie powiatu ostrowieckiego oraz zapotrzebowanie na wzmożoną pomoc psychologiczno- pedagogiczną. Według danych Światowej Organizacji Zdrowia, depresja jest już czwartą najpoważniejszą chorobą na świecie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wraz z pracownikami Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, uczestniczył 23 lutego 2023 r. w obchodach Światowego Dnia Walki z Depresją, w trakcie konferencji „Twarze depresji” zorganizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowieckim Browarze Kultury. Konferencja miała na celu upowszechnienie wiedzy na temat depresji oraz zaburzeń z nią związanych, a także konieczności jej diagnozowania. Ekspertzy przygotowali

prelekcje dotyczące „Psychospołecznych skutków pandemii jako predyktor zaburzeń i ryzyka u dzieci i młodzieży”.

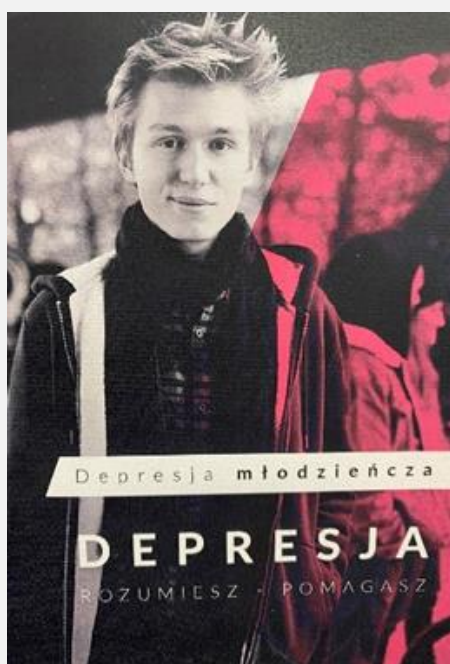
W ramach spotkania przedstawiciele PSSE Ostrowiec przygotowali dla uczestników stoisko edukacyjno-informacyjne w ramach profilaktyki zdrowotnej. Dużym zainteresowaniem cieszyły się materiały dotyczące środków psychoaktywnych, dopalacze, narkotyki, uzależnienie od tytoniu jak również książeczki edukacyjne dla małych dzieci dotyczące zasad higieny rąk.

W związku z zaistniałym problemem zaburzeń zachowania dzieci i młodzieży przez ograniczenie kontaktów z otoczeniem, zamknięciem w sobie, stanami lękowymi, brakiem umiejętności ponownego nawiązania kontaktów w grupie rówieśniczej co w onsekwencji prowadzi do depresji, zadania w zakresie profilaktyki zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej powinny również zostać ukierunkowane na wzmocnienie psychiki uczniów i młodzieży oraz społeczności lokalnej.

Zdjęcie 76. Nowo utworzona sala terapeutyczna, pomocy psychologicznej w zespole szkół w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 77. Konferencja „Twarze Depresji”

Zdjęcie 78. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w trakcie Konferencji

10.3.4. Pozostałe działania

- dystrybucja materiałów
- prowadzenie mediów społecznościowych
- obsługa systemu SEPIS

Działania promocyjne są stale prowadzone poprzez regularne umieszczanie materiałów informacyjno-edukacyjnych na portalu społecznościowym oraz stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św., poprzez ekspozycję wizualną i dystrybucję materiałów do różnych grup obiektów (ulotki, plakaty, książeczki edukacyjne, broszury, kalendarze).

Zdjęcie 79. Własne stoisko informacyjno- edukacyjne

Zdjęcie 80. Własne stoisko informacyjno- edukacyjne

W 2023 roku media społecznościowe nadal były wykorzystywane jako jeden z najlepszych nośników informacji dzisiejszych czasów. Dostępne statystyki postów zamieszczanych potwierdziły ogromne zainteresowanie odbiorców.

W mediach społecznościowych facebook Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. zamieszczano własne materiały informacyjne oraz udostępniano i promowano rzetelne informacje dotyczące szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej oraz działań własnych.

W 2023 r. w ramach działań informacyjno- edukacyjnych prowadzona była m.in. dotyczących profilaktyki palenia tytoniu oraz zażywania środków zastępczych, HIV/AIDS, szczepień ochronnych, grypy, gruźlicy, wszawicy, antybiotyków, bezpiecznego wypoczynku, chorób zakaźnych i nowotworowych, zatruc grzybami, małej ospy, zasad higieny oraz chorób odkleszczowych.

Ponadto pracownicy Sekcji nadal uczestniczyli w obsłudze systemu SEPIS poprzez prowadzenie wywiadów epidemiologicznych z osobami z potwierdzonym dodatnim wynikiem oraz podejmowanie, tworzenie i rozwiązywanie zgłoszeń.

10.4. WNIOSKI

Działania w zakresie Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2023 polegały na inicjowaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu i nadzorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Kierunki działań oparte są o założenia Narodowego Programu Zdrowia, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia WHO oraz sytuację epidemiologiczną. Wszystkie przedsięwzięcia podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św. dążą do poprawy stanu zdrowia mieszkańców powiatu. W tym celu realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, programy wojewódzkie, interwencje nieprogramowe wynikające z potrzeb

środowiska lokalnego oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

W 2023 r. kładziono szczególny nacisk na działania edukacyjno-promocyjne związane ze szczepieniami ochronnymi, profilaktyką grypy i chorób zakaźnych oraz profilaktyką uzależnień celem edukowania i uświadamiania społeczeństwa. Wszystkie podejmowane działania dążą do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Działania podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św., realizowane są przy współpracy różnych instytucji samorządowych, oświatowych, kontrolnych.

Wskutek prowadzonej profilaktyki i realizacji programów zdrowotnych, zauważa się wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie dbałości o własne zdrowie.

Inicjowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. interwencje i działania akcyjne były odpowiedzią na aktualne zagrożenia zdrowotne występujące wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

11. Podsumowanie

Misją Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest dążenie do osiągnięcia pożądanych norm zdrowotnych poprzez podjęcie działań umożliwiających zachowanie lub przywracanie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, a także mających na celu identyfikację i oszacowanie skali zagrożeń, inicjowanie i organizowanie skoordynowanego nadzoru i kontroli służących zapobieganiu wszelkim zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym, zachowaniu i umacnianiu zdrowia zbiorowości oraz kształtowaniu w tym zakresie odpowiednich postaw i zachowań.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu ostrowieckiego w 2023 r nie było zagrożone.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w trybie ciągłym prowadziła wszelkie ustawowe i właściwe rzeczowo działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez nadzór nad:

- bezpieczeństwem żywności, wody pitnej, kąpielisk, kosmetykami;
- higieną środowiska, pracy, nauczania i wychowania oraz warunkami sanitarnymi podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

W 2023 r. były realizowane priorytetowe i statutowe zadania ujęte w „Ogólnych kierunkach działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2023 r.” służące zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ostrowieckiego.

W obszarze wzmożonego nadzoru Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozostawały nadal wypracowane algorytmy postępowania w przypadku stwierdzenia niewłaściwej jakości wody do spożycia, niewłaściwej jakości żywności, suplementów diety oraz produktów kosmetycznych.

W prowadzonych działaniach Państwowa Inspekcja Sanitarna ściśle współpracowała z innymi inspekcjami, w tym m.in.: Inspekcją Weterynaryjną, Państwową Inspekcją Farmaceutyczną, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Handlową, Urzędem Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i produktów Biobójczych, Państwową Inspekcją Pracy, Komendą Powiatową Policji, Państwową Strażą Pożarną, Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

W raporcie umieszczono dane statystyczne, oceny i analizy dotyczące wielu obszarów zdrowia publicznego, w tym sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych, warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz jakości wody do spożycia, zagrożeń związanych z wprowadzaniem do obrotu chemikaliów, jak również kwestie bezpieczeństwa sanitarnego w placówkach oświatowo – wychowawczych, podmiotach wykonujących działalność leczniczą, a także innych obiektach i miejscach użyteczności publicznej.

Ocen i analiz dokonano na podstawie działań prowadzonych w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym popartych wynikami badań laboratoryjnych.

W 2023 r. nieustannie jednym z priorytetowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego realizowana w ramach prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.

W roku sprawozdawczym prowadzono nadzór nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi podlegającymi obowiązkowi zgłaszania do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Łącznie zarejestrowano 11422 przypadków chorób zakaźnych (2022 r. - 12855).

W związku ze zgłoszeniami chorób zakaźnych wymagającymi opracowania przeprowadzono 1103 wywiadów epidemiologicznych.

W stosunku do 2022 r. odnotowano wzrost zachorowań na:

- płonicę (2023 r. - 25 przypadków, 2022 r. - 6);
- boreliozę (2023 r. - 33 przypadki, 2022 r. - 20).

Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę od 1 stycznia 2023 r. do 7 lipca 2023 r. zbierano na podstawie meldunków przesyłanych przez podmioty lecznicze udzielające

ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. W tym okresie zarejestrowano 9997 zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. W związku z nowelizacją Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na rok 2023, z dniem 7 lipca 2023 r. weszły w życie przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 (Dz. U. z 2023 r., poz. 1282) znoszące obowiązek składania przez podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych do Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawozdań „MZ-55 Okresowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę”.

Aktualnie obowiązek zgłaszalności grypy dotyczy wyłącznie zachorowań potwierdzonych wynikiem testów genetycznych lub szybkiego testu antygenowego.

Od 7 lipca 2023 r. do końca roku sprawozdawczego zarejestrowano 100 przypadków zachorowań na grypę.

Wzorem lat poprzednich Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim jako jedna z nielicznych w województwie świętokrzyskim uczestniczyła w zintegrowanym systemie nadzoru nad grypą i innymi wirusami oddechowymi opartym na systemie SENTINEL. W ramach prowadzonego systemu 5 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej z terenu powiatu ostrowieckiego pobierało wymazy od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do diagnostyki wirusologicznej. Do laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach przekazano 10 prób pobranych od pacjentów w celu potwierdzenia obecności wirusa grypy i wirusów grypopodobnych.

Badania molekularne prowadzone w ramach systemu SENTINEL są niezwykle istotne, gdyż pozwalają określić szczep wirusa aktualnie krążący w środowisku, co pozwala modyfikować skład szczepionki przeciwko grypie w taki sposób, aby ochrona przeciw grypie była jak najskuteczniejsza.

W pobranych materiałach biologicznych stwierdzono obecność:

- w 3 przypadkach wirusa grypy typu B oraz dodatkowo potwierdzono
- w 1 przypadku obecność genów: S, RdRP i N wirusa SARS-CoV-2.

Najlepszą metodą zapobiegania grypie są profilaktyczne szczepienia ochronne. Z tej formy zabezpieczenia w 2023 r. skorzystało 3077 osób (2022 r. – 2793).

Mniejsza liczba przypadków zakażeń oraz hospitalizacji osób z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 (2023 r. - 655, 2022 r. - 5005) świadczyła o znacznej poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim w 2023 r.

W 2023 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową w środowisku domowym. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był norowirus. Osoby chore były poddane hospitalizacji, a członkowie rodziny nadzorowi epidemiologicznemu.

Wykonawstwo szczepień ochronnych na terenie powiatu ostrowieckiego utrzymywało się podobnie jak w latach poprzednich na dość wysokim poziomie. Liczba dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szczepień ochronnych na terenie powiatu ostrowieckiego była mniejsza w stosunku do 2022 roku i wynosiła kolejno:

- w 2023 r. – 15 669;
- w 2022 r. – 15 991.

Na bieżąco prowadzono powiatowy rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W 2023 r. wpłynęło 9 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych zakwalifikowanych przez lekarzy jako odczyny łagodne. Osoby, u których wystąpiły niepożądane odczyny poszczepienne w pełni powróciły do zdrowia.

Efektywność pracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w działaniach z zakresu zdrowia publicznego optymalizowały narzędzia cyfrowe do obsługi procesów w poszczególnych obszarach działalności, w tym w obszarze zapobiegania i zwalczania występowania chorób zakaźnych.

Możliwość realizacji zadań w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim z wykorzystaniem teleinformatycznych systemów, w tym Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPI), Systemu Nadzoru Epidemiologicznego nad Chorobami Zakaźnymi (EpiBaza), Systemu Ewidencji

Wjazdów do Polski (EWP), Rejestru Ognisk Epidemicznych (ROE), Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS) przekładała się na płynne i sprawne dokonywanie analizy sytuacji i podejmowanie działań przeciwepidemicznych, co niewątpliwie wpływało na zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Powyższe było możliwe dzięki interoperacyjności systemów zapewniających wymianę danych z innymi państwowymi bazami danych.

Szeroki zakres wykorzystania narzędzi cyfrowych w działaniach z zakresu zdrowia publicznego (możliwość zgłaszania i gromadzenia danych o przypadkach zachorowań na choroby zakaźne, przypadkach Niepożądanym Odczynów Poszczepiennych, rejestracja ognisk epidemicznych, gromadzenie danych o szpitalnych badaniach mikrobiologicznych, danych dotyczących ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową) umożliwił skoordynowanie skutecznego nadzoru epidemiologicznego.

Możliwość bieżącego przepływu informacji z podmiotów wykonujących działalność leczniczą w celu realizacji zgłoszeń o przypadkach zachorowań na choroby zakaźne w dedykowanych systemach przyczyniła się do wzmocnienia komunikacji z lekarzami i skrócenia czasu zgłaszalności choroby zakaźnej od momentu jej zdiagnozowania.

W 2023 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się łącznie 196 obiektów wykonujących działalność leczniczą. 95 obiektów stanowiły podmioty lecznicze w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz.U z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.). Podmioty wykonujące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej stanowiły 101 obiektów.

Stan higieniczno-sanitarny i techniczny podmiotów wykonujących świadczenia zdrowotne był właściwy.

Właściciele obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższać standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu. W podmiotach prowadzone były bieżące prace naprawcze. Obiekty wyposażono w nowe wyposażenie i sprzęt medyczny.

W 2023 r. brak należytego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia skutkującego wszczęciem postępowania administracyjnego stwierdzono w 1 podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

W 2023 r. wszystkie skontrolowane podmioty posiadały opracowaną dokumentację dotyczącą realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym dekontaminacji.

Stosowane substancje chemiczne i ich mieszaniny były przechowywane w opakowaniach oznakowanych w sposób umożliwiający ich identyfikację w miejscach i pomieszczeniach zabezpieczonych przed dostępem osób nieupoważnionych

Preparaty do mycia i dezynfekcji rąk, powierzchni i sprzętu były zapewnione w wystarczającej ilości, posiadały aktualne terminy ważności. Środki chemiczne do mycia i dezynfekcji rąk zapewniono w miejscach odpowiednich do wykonywanych procedur wymagających higieny rąk.

W przypadku wykonywania procedur medycznych możliwych z wykorzystaniem sprzętu jednorazowego użytku był on powszechnie stosowany i zabezpieczony w ilościach niezbędnych do liczby wykonywanych usług leczniczych.

Podmioty posiadające sprzęt wielokrotnego użycia ze względu na rodzaj wykonywanych świadczeń posiadały urządzenia sterylizujące lub zlecały usługę sterylizacji firmie zewnętrznej.

Procesy sterylizacji w celu potwierdzenia ich efektywności były objęte kontrolą wewnętrzną.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia kontrola procesu sterylizacji odbywała się przy użyciu wskaźników chemicznych, biologicznych i fizycznych.

Kontrolowane podmioty lecznicze posiadały odpowiednie procedury określające tryb postępowania z wyrobami medycznymi poddawanyymi sterylizacji.

Kontrolowane podmioty wyposażone były w aparaturę i sprzęt medyczny niezbędny do udzielania świadczeń zdrowotnych.

W trakcie kontroli okazywano dokumentację wykonanych przeglądów, sprawdzeń i kontroli bezpieczeństwa sprzętu medycznego. Potwierdzono, że urządzenia medyczne podlegały okresowym przeglądom, były sprawne technicznie, i spełniały wymagania w zakresie bezpieczeństwa ich użytkowania.

Personel miał zapewniony dostęp do środków ochrony indywidualnej przeznaczonych do ochrony powierzchni ciała, dróg oddechowych i oczu i stosował różne modele ochrony indywidualnej w zależności od potrzeb i sytuacji.

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi w nadzorowanych podmiotach nie budziło zastrzeżeń. Odbiór odpadów był terminowy poświadczony stosowną dokumentacją.

W 2023 r. w porównaniu do poprzedniego roku zmniejszyła się liczba zarejestrowanych w szpitalu ognisk epidemicznych (2023 r. – 2, 2022 r – 5).

Wśród zakresu działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej z zakresu zdrowia publicznego było sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2023 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nadzorował 22 urządzenia wodne, w tym: 19 wodociągów służących do zbiorowego zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz 3 inne podmioty korzystające z wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia dostarczanej w ramach działalności gospodarczej, w budynkach użyteczności publicznej oraz w podmiotach działających na rynku spożywczym.

W 2023 r. nadzorowi PIS podlegały również 2 obiekty przeznaczone do kąpieli tj.: Kąpielisko Gutwin i Pływalnia „Rawszczyzna”.

W ramach prowadzonego nadzoru PIS pobrano do badań 136 prób wody, w tym:

- 79 prób wody przeznaczonej do spożycia,
- 46 prób wody ciepłej na obecność pałeczek Legionella sp.,
- 10 prób wody basenowej,
- 1 próbę wody z kąpieliska.

Po analizie sprawozdań z badań wody PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- informował zarządców wodociągów o jakości wody przeznaczonej do spożycia pobranej z nadzorowanych wodociągów w ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną;
- stwierdzał przydatność wody do spożycia na podstawie przekazywanych na bieżąco przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne sprawozdań z badań;
- wydał obszarowe i okresowe oceny dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowane do wójtów/burmistrzów/prezydenta miasta;
- na podstawie sprawozdań z badań wody w kąpielisku wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej PPIS wydał 5 ocen jakości wody, w tym 4 oceny bieżące w trakcie trwania sezonu kąpielowego i 1 ocenę sezonową po zakończeniu sezonu kąpielowego stwierdzające przydatność wody do kąpieli.

Wszystkie oceny jakości wody umieszczane były na bieżąco w Serwisie kąpieliskowym oraz na stronie internetowej www.gov.pl/psse-ostrowiec-swietokrzyski w formie komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim;

- wydał 4 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia oraz 2 decyzje stwierdzające warunkową przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenia mikrobiologiczne oraz azotany;
- wystosował pisma w sprawie jakości ciepłej wody użytkowej do zarządców budynków zamieszkania zbiorowego oraz do podmiotów leczniczych.

Na podstawie wykonanych badań prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody oraz na podstawie badań wykonanych przez zarządców urządzeń wodociągowych PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2023 roku ocenił wodę na terenie powiatu ostrowieckiego

jako przydatną do spożycia spełniającą wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności, żywienia oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego ocenia się jako dobry.

W 2023 r. zwiększyła się o 111 ogólna liczba zakładów w tej grupie objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W grupie producentów żywności zatwierdzono 5 nowych zakładów tj. pakownię owoców i warzyw, dwie ciastkarnie oraz dwa automaty do produkcji lodów. Największy wzrost podobnie jak w latach ubiegłych odnotowano w grupie producentów pierwotnych i dostawców bezpośrednich oraz środków transportu żywności.

W porównaniu z 2022 rokiem nieznacznie zwiększyła się liczba próbek środków spożywczych, które pobrano bo badań laboratoryjnych i zostały zakwestionowane (6 próbek). Stanowi ona jednak nadal niewielki odsetek (2 %) wszystkich pobranych próbek. Powyższe świadczy o tym, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów.

Stwierdzono znaczny wzrost obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny w porównaniu z 2022 r., jednak nadal jest to niewielki odsetek wszystkich skontrolowanych obiektów.

Pomimo ciągłego wzrostu ilości zakładów, które wdrożyły i utrzymują procedury systemu HACCP w dalszym ciągu w trakcie kontroli sanitarnych stwierdza się, że opracowane, stosowane i wdrożone procedury bardzo często wymagają korekty, uzupełnienia lub dostosowania do faktycznych warunków panujących w obiekcie. Nadal należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Bardzo ważna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co bardzo często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości zdrowotnej żywności.

Zakłady, które w 2023 r. wykazały najgorszy stan sanitarny zostały objęte wzmożonym nadzorem sanitarnym i zaplanowano w nich kontrole sanitarne w 2024 r. Najwięcej zakładów objętych wzmożonym nadzorem odnotowano w grupie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w szczególności z uwagi na nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny. Powyższy stan wynikał z braku wiedzy w zakresie podstawowych zagadnień higieny i bezpieczeństwa żywności u przedsiębiorców i zatrudnionego personelu oraz braku wdrożonych i utrzymywanych skutecznych systemów kontroli wewnętrznej.

W celu zapewnienia poprawy bezpieczeństwa żywności w 2024 r. należy w dalszym ciągu prowadzić działania nadzоровe w zakresie jakości żywności krajowej oraz importowanej wprowadzanej do obrotu.

Celem działań prowadzonych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej było również zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych schorzeń związanych z warunkami pracy.

Egzekwowano od pracodawców poprawę warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz opracowania i wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych. Prowadzone czynności przyczyniły się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

Podejmowane przez pracodawców działania techniczne i organizacyjne, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegały skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pracodawcy w miarę swoich możliwości dostosowywali technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiali pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbali o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniali pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegali terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

W zakresie postępowań w sprawach chorób zawodowych na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się zmniejszenie liczby zgłoszeń wpływających do Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim dotyczących podejrzeń chorób zawodowych w stosunku do roku ubiegłego.

W ramach działań kontrolnych zadaniem priorytetowym było sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, w tym nad obrotem i stosowaniem w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, produktami biobójczymi, detergentami, prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3, produktami kosmetycznymi.

W ramach działań zapobiegających wprowadzaniu na rynek środków szkodliwych dla zdrowia organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadziły stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne to produkty o zróżnicowanym składzie, które łączy jedna wspólna cecha – zawiera substancje psychoaktywne działające na układ nerwowy człowieka w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków.

Liczba zagrożeń związanych ze środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi jest obszerna. Wobec wysokiej szkodliwości tych substancji konieczne jest podejmowanie właściwych działań edukacyjnych, a także dogłębna analiza polityki narkotykowej celem redukcji szkód spowodowanych przez pojawienie się nowego, poważnego zagrożenia jakim są środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

W zakresie pionu Higieny Dzieci i Młodzieży w 2023 r. przeprowadzono 144 kontrole sanitarne, w tym 94 kontrole w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz 50 kontroli wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

W 5 obiektach poddanych kontroli sanitarnej w 2023 r. stwierdzono nieprawidłowości i naruszenia przepisów higieniczno-sanitarnych, co skutkowało wydaniem: 1 mandatu karnego, 5 decyzji merytorycznych w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień oraz 4 decyzji płatniczych.

W 2023 r. wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami zobowiązanych. W celu oceny warunków nauczania wykonano 331 badań, w tym 161 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych i 170 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej odpowiedzialni za stan infrastruktury oświatowej i wypoczynkowej zapewnili uczestnikom wypoczynku bezpieczeństwo sanitarne i zdrowotne na terenie placówek.

Realizując działania kontrolne w placówkach nauczania, uwzględniano nowy model sprawowanego nadzoru poprzez prowadzenie stałych działań o charakterze profilaktycznym, m. in. W zakresie wad postawy, wad wzroku czy profilaktyki zdrowotnej uczniów.

W trakcie prowadzonych kontroli sanitarnych, w tym dotyczących gotowości szkolnej do nowego roku szkolnego 2023/2024 informowano dyrektorów o wadze właściwego natężenia oświetlenia w placówce, a szczególnie w salach dydaktycznych, szkodliwości światła niebieskiego oraz właściwego ustawienia stanowiska pracy ucznia i promowania aktywności fizycznej, celem zapewnienia uczniom odpowiednich warunków higieny procesów nauczania i wychowania.

Przeprowadzone w 2023 r. kontrole potwierdziły, iż zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo – wychowawczych zapewniła bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki dzieci i młodzieży.

Łącznie w 2023 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajął 147 stanowisk w formie opinii, uzgodnień, postanowień oraz decyzji (w 2022 – 145).

Porównując dane za rok 2023 z rokiem 2022 liczba dokumentacji projektowych uzgadnianych pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych utrzymała się mniej więcej na tym samym poziomie.

Przeważającą część opiniowanej dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (13 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (21 projektów). W związku z tym można wysnuć wniosek, że w bliższej perspektywie znacznej poprawie ulegnie gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu ostrowieckiego.

W stosunku do roku poprzedniego na podobnym poziomie utrzymywała się liczba opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych lub w związku z zamiarem przystąpienia do ich użytkowania (47 w roku 2023; 48 w roku 2022).

Uzasadnieniem takiego stanu może być fakt, że oprócz stanowisk zajmowanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych wydawano także opinie dla przedsięwzięć, dla których obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie wynika z art. 56 ust 1a Ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 682 z późn. zm.).

Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii (w trybie art. 56 ust. 1a wyżej wymienionej ustawy) miała ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie były to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

Działania oświatowo-zdrowotne realizowano na terenie powiatu ostrowieckiego w oparciu o współczesne koncepcje promocji zdrowia, wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia oraz własną analizę sytuacji epidemiologicznej mieszkańców powiatu. Zadania profilaktyczne realizowano we współpracy z jednostkami samorządowymi, placówkami nauczania i wychowania.

W roku szkolnym 2022/2023 r. zauważalny był wzrost ilości placówek, które wyraziły chęć przystąpienia i realizowania programów edukacyjnych. Skuteczność działań wychowawczo - zdrowotnych w dużej mierze była uzależniona od środowiska lokalnego, dlatego w dalszym ciągu działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej na terenie powiatu ostrowieckiego były ukierunkowane na współpracę z dyrektorami placówek oświatowych, pedagogami, wychowawcami, celem zachęcania do realizacji programów edukacyjnych koordynowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Kontynuacja działań profilaktycznych skierowana była również do mieszkańców powiatu ostrowieckiego nie związanych z placówkami oświatowymi. Lokalna społeczność na bieżąco była informowana o działaniach prozdrowotnych na stronach internetowych oraz portalu społecznościowym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św.

Wzorem lat ubiegłych sezon wypoczynków letnich i zimowych sprzyjał organizacji stoisk informacyjnych oraz spotkań edukacyjnych na terenie powiatu ostrowieckiego. Działania miały na celu propagowanie bezpiecznych i higienicznych zachowań oraz nauczanie odpowiedzialnego zachowania dzieci i młodzieży w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia. W ramach powyższych działań prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, instruktaże.

Inicjowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim interwencje i działania akcyjne były odpowiedzią na aktualne zagrożenia zdrowotne występujące wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

12. Spis tabel

Tabela 1. Liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2020-2023-----	19
Tabela 2. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2022 r. oraz 2023 r. -----	20
Tabela 3. Zachorowania na gruźlicę w powiecie ostrowieckim, woj. Świętokrzyskim i w Polsce w latach 2020-2023 -----	23
Tabela 4. Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2021-2023 -----	26
Tabela 5. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym w 2023 r. zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych -----	26
Tabela 6. Liczba zgłoszonych NOP w latach 2020-2023 -----	27
Tabela 7. Zbiorcza analiza zajętych stanowisk dla określonych zadań w 2023 r. -----	40
Tabela 8. Ewidencja i ilość skontrolowanych obiektów z grupy „innych obiektów użyteczności publicznej” -----	51
Tabela 9. Odsetek skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2023 r. -----	58
Tabela 10. Struktura podmiotów objętych nadzorem objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych -----	69
Tabela 11. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach pracy w przekroczeniach-----	71
Tabela 12. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach wg PKD-----	72
Tabela 13. Porównanie zakresu nieprawidłowości będących przedmiotem decyzji wydawanych w latach 2021-2023 przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim po kwestionowanych kontrolach sanitarnych przeprowadzonych w podległych placówkach nauczania, wychowania i opieki. -----	89
Tabela 14. Podstawowe wskaźniki działalności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2022 – 2023 w stosunku do obiektów żywnościowo – żywieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością -----	106
Tabela 15. Podział nadzorowanych zakładów żywnościowo – żywieniowych ze względu na kategoryzację ryzyka w 2023 r. -----	107
Tabela 16. Zestawienie kierunków badań oraz liczby próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych do badania w 2022 r. i 2023 r. -----	112
Tabela 17. Liczba obiektów nadzorowanych do liczny obiektów skontrolowanych w tym w zakresie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty -----	116

13. Spis wykresów

Wykres 1. Zapadalność na wzw B w latach 2021-2023 w powiecie ostrowieckim i w Polsce-----	21
Wykres 2. Zapadalność na wzw C w latach 2021-2023 w powiecie ostrowieckim i w Polsce-----	21
Wykres 3. Zapadalność na boreliozę w latach 2021-2023 w powiecie ostrowieckim i w Polsce -----	21
Wykres 4. Liczba zarejestrowanych salmonelloz w powiecie ostrowieckim w latach 2021-2023 -----	22
Wykres 5. Liczba zarejestrowanych zakażeń rotawirusowych w latach 2021-2023 -----	22
Wykres 6. Liczba zarejestrowanych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 w latach 2020-2023 -----	23
Wykres 7. Liczba zajętych stanowisk w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2021-2023---	41
Wykres 8. Liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych w latach 2021-2023 -----	43
Wykres 9. Liczba opinii w związku z dopuszczeniem do użytkowania wydanych w latach 2021- 2023 -----	44
Wykres 10. Struktura nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą -----	57
Wykres 11. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych -----	69
Wykres 12. Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN -----	73
Wykres 13. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u wybranych podmiotów-----	75
Wykres 14. Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2022 i 2023 według rodzaju prowadzonej działalności	105
Wykres 15. Liczba kontroli (w tym interwencyjnych) w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych zakładach produkcji żywności -----	108
Wykres 16. Liczba kontroli (w tym interwencyjnych) w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych zakładach obrotu żywności-----	109
Wykres 17. Liczba kontroli (w tym interwencyjnych) w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego -----	110

14. Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Hospicjum, Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5; 27- 400 Ostrowiec Świętokrzyski	60
Zdjęcie 2. Ciąg komunikacyjny po remoncie w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 4 w Ostrowcu Św. -----	85
Zdjęcie 3. Dostosowanie pomieszczeń żłobka w Ostrowcu Św. w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami -----	87
Zdjęcie 4. Dostosowanie pomieszczeń żłobka w Ostrowcu Św. po przeprowadzaniu działań naprawczych ----	87
Zdjęcie 5. Czytelnia ZSOMS po remoncie -----	88
Zdjęcie 6. Pomieszczenie po generalnym remoncie – stołówka Zakładu Poprawczego -----	88
Zdjęcie 7. Nowopowstały blok sportowy Katolickiego Zespołu Edukacyjnego -----	91
Zdjęcie 8. Zaplecze sanitarne bloku sportowego Katolickiego Zespołu Edukacyjnego -----	92
Zdjęcie 9. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w zespole szkół – nowo wybudowany blok sportowy -----	92
Zdjęcie 10. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w publicznej szkole podstawowej – sala po generalnym remoncie -----	92
Zdjęcie 11. Pracownia dydaktyczna -----	93
Zdjęcie 12. Szafki indywidualne dla uczniów -----	93
Zdjęcie 13. Nowe szafki skrytkowe w szkole podstawowej -----	93
Zdjęcie 14. Szafki dla uczniów -----	93
Zdjęcie 15. Pracownia chemiczna w szkole podstawowej -----	94
Zdjęcie 16. Dyspenser bezdotykowy -----	95
Zdjęcie 17. Pomieszczenie sanitarno-higieniczne -----	95
Zdjęcie 18. Pomieszczenie sanitarno-higieniczne w bloku sportowym -----	95
Zdjęcie 19. Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej – sala 1 -----	97
Zdjęcie 20. Monoprofilowe Centrum Symulacji Medycznej – sala 2 -----	97
Zdjęcie 21. Sala informatyczna po generalnym remoncie wraz z wymianą instalacji i oprav oświetleniowych	98
Zdjęcie 22. Kontrola wypoczynków w Bałtowskim Kompleksie Turystycznym -----	99
Zdjęcie 23. Kontrola wypoczynku letniego w miejscu zamieszkania -----	99
Zdjęcie 24. Kontrola wypoczynku letniego w formie wyjazdowej -----	99
Zdjęcie 25. Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” -----	124
Zdjęcie 26. Obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu -----	125
Zdjęcie 27. VIII Piknik z „ Siódemką” -----	125
Zdjęcie 28. Prace dzieci związane z paleniem papierosów -----	126
Zdjęcie 29. Jedna z prac dot. rzucania palenia -----	126
Zdjęcie 30. Materiały informacyjne -----	126
Zdjęcie 31. Stoisko informacyjno-edukacyjne -----	127
Zdjęcie 32. Prace konkursowe „Dzisiaj sport jutro zdrowie” -----	127
Zdjęcie 33. Drużyny biorące udział w konkursie -----	127
Zdjęcie 34. Fotorelacja z konkursu -----	127
Zdjęcie 35. Obchody Światowego Dnia Zdrowia w placówkach na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego -----	130
Zdjęcie 36. Piramida zdrowego żywienia wykonana przez uczniów zespołu szkół -----	130
Zdjęcie 37. Spotkanie profilaktyczne w trakcie wypoczynku letniego w Waśniowie -----	131
Zdjęcie 38. Spotkanie profilaktyczne w trakcie wypoczynku letniego w Bałtowie -----	131
Zdjęcie 39. Spotkanie z młodzieżą o tematyce środków psychoaktywnych -----	132
Zdjęcie 40. Stoisko informacyjno-edukacyjne w trakcie Konferencji -----	132
Zdjęcie 41. Konferencja w Starachowicach -----	132
Zdjęcie 42. Spotkanie edukacyjne z uczniami klas V -----	133
Zdjęcie 43. Materiały informacyjno-edukacyjne rozdyskrebowane w trakcie spotkania z uczniami -----	133
Zdjęcie 44. Plakat I #latozsanepldem -----	136
Zdjęcie 45. Plakat I #latozsanepldem zamieszczony w galerii handlowej -----	136
Zdjęcie 46. Plakat zamieszczony w wiacie przystankowej -----	136
Zdjęcie 47. Plakat II #latozsanepldem -----	137

Zdjęcie 48. Plakat II #latozsanepldem zamieszczony w Ośrodku Wypoczynkowym Gutwin-----	137
Zdjęcie 49. Plakat II #latozsanepldem zamieszczony wykorzystany w trakcie akcji plenerowej Dni Ostrowca -	137
Zdjęcie 50. Plakat III #latozsanepldem zamieszczony w wiacie przystankowej -----	137
Zdjęcie 51. Plakat III #latozsanepldem-----	137
Zdjęcie 52. Plakat II #latozsanepldem zamieszczony w sklepie wielkopowierzchniowym -----	137
Zdjęcie 53. Plakat II #latozsanepldem zamieszczony wykorzystany w trakcie akcji plenerowej -----	138
Zdjęcie 54. Plakat II i III #latozsanepldem wykorzystane w trakcie Dożynek Gminno–Powiatowych w Ostrowcu Świątokrzyskim-----	138
Zdjęcie 55. Piknik Rodzinny „Rodziną fajnie być bo wtedy chce się żyć” -----	138
Zdjęcie 56. Piknik Rodzinny „Rodziną fajnie być bo wtedy chce się żyć” -----	138
Zdjęcie 57. VIII Piknik z Siódmką – promocja-----	139
Zdjęcie 58. VIII Piknik z Siódmką -----	139
Zdjęcie 59. Rawka od Nowa -----	139
Zdjęcie 60. Rawka od Nowa stoisko -----	139
Zdjęcie 61. Piknik Rodzinny „Lato w mieście” -----	140
Zdjęcie 62. Piknik Rodzinny „Lato w mieście”-----	140
Zdjęcie 63. Piknik Rodzinny „Lato w mieście” -----	140
Zdjęcie 64. Dni Ostrowca – materiały-----	140
Zdjęcie 65. Dni Ostrowca -----	140
Zdjęcie 66. Dni Ostrowca – promocja-----	140
Zdjęcie 67. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św. -----	141
Zdjęcie 68. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św. -----	141
Zdjęcie 69. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św. - materiały-----	141
Zdjęcie 70. Dożynki Powiatowo Gminne w Ostrowcu Św. -----	141
Zdjęcie 71. Forma wizualna w PSSE Ostrowiec Świątokrzyski -----	142
Zdjęcie 72. Obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień-----	142
Zdjęcie 73. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach -----	143
Zdjęcie 74. Spotkanie profilaktyczne z uczniami szkół ponadpodstawowych dotyczące szczepień ochronnych -----	144
Zdjęcie 75. Wystawa tematyczna -----	144
Zdjęcie 76. Nowo utworzona sala terapeutyczna, pomocy psychologicznej w zespole szkół w Ostrowcu Św.	145
Zdjęcie 77. Konferencja „Twarze Depresji” -----	145
Zdjęcie 78. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w trakcie Konferencji-----	145
Zdjęcie 79. Własne stoisko informacyjno-edukacyjne -----	146
Zdjęcie 80. Własne stoisko informacyjno-edukacyjne -----	146

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

ul. Smolna 3, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
tel. 41 247 96 95, fax. 41 247 96 97

e-mail: sekretariat.psse.ostrowiec@sanepid.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski>

